

EUROJUST

Jaarverslag 2015

Criminal justice across borders

Eurojust supports national authorities in the efficient coordination of investigations and prosecutions of serious and organised cross-border crime

© Eurojust, 2016

Deze publicatie betreft de periode 1 januari 2015 tot en met 31 december 2015.

Catalogusnummer: QP-AA-16-001-NL-N

ISBN: 978-92-9490-052-4

ISSN: 2443-6593

DOI: 10.2812/059562

Inlichtingen:

Tel.: + 31 70 412 5000

E-mail: info@eurojust.europa.eu

Website: www.eurojust.europa.eu

Jaarverslag 2015

Het jaarverslag 2015 van Eurojust is vanuit de oorspronkelijke Engelstalige versie in het Nederlands vertaald. De Belgische en Nederlandse Desks nemen geen verantwoordelijkheid voor de Nederlandse vertaling van het Eurojust-jaarverslag 2015. In geval van onduidelijkheid in de Nederlandse vertaling, kunt u de Engelse versie raadplegen.

Inhoudsopgave

14

26

54

Voorwoord.....	7
Samenvatting.....	9
Eurojust in een oogopslag.....	13

1. Eurojust's instrumenten

1.1 Eurojust coördinatievergaderingen.....	15
1.2 Eurojust coördinatiecentra	16
1.3 Eurojust casemanagementsysteem	17
1.4 Eurojust en GOT's.....	18
2015 Timeline: events of the year	24

2. Eurojust's behandelde zaken

2.1 De door Eurojust behandelde zaken in prioriteitsgebieden	28
2.1.1 Terrorisme.....	29
2.1.2 Cybercriminaliteit.....	33
2.1.3 Illegale immigrantensmokkel	35
2.1.4 Mensenhandel	36
2.1.5 Fraude.....	38
2.1.6 Corruptie.....	40
2.1.7 Drugshandel.....	41
2.1.8 Georganiseerde vermogensdelicten door MOCG's.....	43
2.2 De assistentie van Eurojust op andere vlakken van criminele activiteit.....	46

2.2.1 Witwassen.....	46
2.2.2 PIF-delicten	46
2.2.3 Zeepiraterij.....	46
2.2.4 Milieucriminaliteit	46
2.2.5 Kinderbescherming.....	47

2.3 Eurojust's partners..... 48

2.3.1 Samenwerking met Europol	48
2.3.2 Samenwerking met OLAF.....	48
2.3.3 Samenwerking met derde Landen	49

Operatie Vertigo: een nadere beschouwing 56

3. Uitdagingen en beste praktijken

3.1 Conflicten van rechtsbevoegdheid.....	59
3.2 Dataretentie.....	61
3.3 Gecontroleerde leveringen.....	62

Focus van het jaar: Bevriezing, inbeslagname en ontneming van vermogensbestanddelen 64

4. De administratie van Eurojust

4.1 Ondersteuning bij operationeel en strategisch werk.....	69
4.2 Personeel en budget	71
4.3 Externe communicatie	71
4.4 Nieuw gebouw.....	72

5. Netwerken voor Eurojust en professionals

5.1	Europees Justitieel Netwerk.....	75
5.2	GOT's Expertennetwerk.....	75

5.3	Genocidenetwerk.....	77
5.4	Consultatief Forum.....	77

Thema: Evaluatie en toekomstperspectieven.....		80

Opvolging van de Conclusies van de Raad		83

Cijfers & tabellen

Eurojust fights serious, cross-border organised crime	4
Behandelde zaken 2002 - 2015	10
Bilaterale/multilaterale zaken 2011 - 2015	10
Bilaterale/multilaterale zaken per lidstaat	11
Verzoekende/aangezochte lidstaten	11
Eurojust at work in 2015	12
Coördinatievergaderingen	15
Derde Landen, coöperatiepartners en internationale organisaties betrokken bij coördinatievergaderingen	16
Coördinatiecentra	17
28 Eurojust National Coordination Systems.....	18
Door Eurojust ondersteunde GOT's, inclusief de belangrijkste misdrijfsoorten	19
Eurojust's GOT-financiering per lidstaat, december 2009 - december 2015	21
Eurojust and joint investigation teams	22
Behandelde zaken van Eurojust per prioriteitsgebied	28
Betrokkenheid van derde Landen, coöperatiepartners en internationale organisaties in behandelde zaken van Eurojust	50
Eurojust cooperation with third States	51
Belangrijkste misdrijfsoorten in zaken waarbij derde Landen betrokken zijn	53
Top tien derde Landen bij de behandelde zaken van Eurojust	54
Zaken per verbindingsmagistraten 2011 - 2015	55
Europees Aanhoudingsbevel-zaken	63
Eurojust organigram	69
Funding joint investigation teams	76
Artikel 13-zaken	81

Eurojust fights serious, cross-border organised crime

Early involvement of Eurojust facilitates the coordination of investigations and prosecutions. Eurojust enables effective and efficient cooperation between Member States' competent national authorities in bringing criminals to justice.

Eurojust supports EU Member States by:

Coordinating cross-border investigations and prosecutions; assisting with conflicts of jurisdiction and gathering of evidence

Facilitating execution of EU legal instruments, such as the European Arrest Warrant (EAW), confiscation and freezing orders, setting up joint investigation teams (JITs), and more

Eurojust casework 2010 - 2015

Acroniemen en afkortingen

CBRN-E	Chemische, biologische, radiologische, nucleaire stoffen en explosieven
HvJ-EU	Hof van Justitie van de Europese Unie
CMS	Casemanagementsysteem
COSI	Comité operationele samenwerking binnenlandse veiligheid
EAB	Europees aanhoudingsbevel
EIO	Europees onderzoeksbevel
EJN	Europees Justitieel Netwerk
EJTN	Europees Justitieel Trainingsnetwerk
ENCS	Nationaal coördinatiesysteem voor Eurojust
EMPACT	Europees multidisciplinair platform tegen criminaliteitsdreiging
EPPO	Europees openbaar ministerie
FTF	Buitenlandse terroristische strijders
GOT	Gemeenschappelijk onderzoeksteam
JSB	Gemeenschappelijk controleorgaan van Eurojust
RHV	Rogatoire commissie
RHV	Wederzijdse rechtshulp
MOCG	Mobiele georganiseerde criminele groep
MPJM	Justitiële monitor inzake zeepiraterij
MTIC	Intracommunautaire ploffraude
NCBC	Confiscatie zonder strafrechtelijke veroordeling
NPS	Nieuwe psychoactieve stoffen
OAP	Operationeel actieplan
OCC	Coördinatie met oproepdienst
OCG	Georganiseerde criminele groep
OPC	Georganiseerde criminaliteit tegen eigendom
PIF	Bescherming van de financiële belangen van de Europese Unie
SOCTA	Dreigingsevaluatie voor ernstige georganiseerde criminaliteit
TCM	Monitor van veroordelingen wegens terrorisme
TE-SAT	Verslag over terroristische situaties en tendensen
TFEU	Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
THB	Mensenhandel/mensensmokkel
VAT	Belasting over de toegevoegde waarde

Eurojust-Besluit van de Raad

Het Eurojust-Besluit van de Raad van 28 februari 2002 m.b.t. de oprichting van Eurojust met het oog op de versterking van de strijd tegen ernstige criminaliteit, zoals deze het laatst bij Besluit 2009/426/JHA van 16 december 2008 inzake de versterking van Eurojust werd gewijzigd, wordt in dit rapport het 'Eurojust-Besluit van de Raad' genoemd. Een [geconsolideerde versie](#) van het Besluit betreffende de oprichting van Eurojust werd slechts ter informatie opgesteld door het Secretariaat-Generaal van de Raad.

De statistieken over de behandelde zaken van Eurojust in dit rapport zijn verkregen op basis van informatie afkomstig uit het Eurojust-Casemanagementsysteem. De aantallen dateren van 14 januari 2016 en weerspiegelen de gegevens zoals die op dat moment beschikbaar waren. Vanwege de veranderende aard van de zaken, kunnen zich discrepanties voordoen ten opzichte van eerder gepubliceerde aantallen.

Gestroomlijnde en interactieve samenwerking bevordert, bovenop operationele resultaten, de toepassing van het principe van wederzijdse erkenning en opbouw van wederzijds vertrouwen tussen competente nationale autoriteiten in de Europese Unie.

Voorwoord

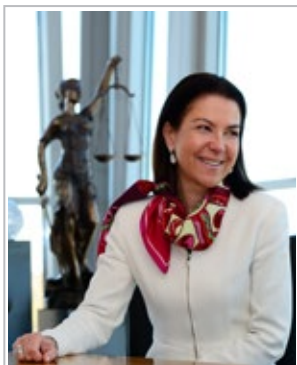
Het doet mij veel genoegen u het 14de Jaarverslag van Eurojust te kunnen voorleggen. Dit verslag biedt inzicht in de behandelde zaken en strategische activiteiten van Eurojust in de strijd tegen ernstige grensoverschrijdende criminaliteit alsmede de organisatorische ontwikkeling van Eurojust in het licht van de verwachtingen van lidstaten, een gewijzigd wetgevingskader en budgettaire beperkingen.

Het jaar 2015 was geen uitzondering. Het aantal behandelde zaken van Eurojust blijft elk jaar toenemen. In vergelijking met 2014 is het aantal zaken waarvoor de lidstaten de assistentie van Eurojust hebben aangevraagd met 23 procent gestegen, tot 2214 zaken. Deze statistiek bevestigt dat het werk van Eurojust nodig is, erkend en gewaardeerd wordt. De stijgende betrokkenheid van derde Landen in de behandelde zaken van Eurojust toont wederom de grenzeloze aard van criminaliteit aan.

We zien ook een opmerkelijke opwaartse tendens in het gebruik van coördinatievergaderingen en coördinatiecentra van Eurojust. Het concept van gemeenschappelijke onderzoeksteams wordt ook meer vertrouwd voor derde Landen en een toenemende betrokkenheid van derde Landen in dergelijke teams met de ondersteuning van Eurojust is merkbaar.

Op strategisch niveau observeert Eurojust de toegevoegde waarde van netwerkvergaderingen van gespecialiseerde aanklagers zoals de nationale correspondenten voor Eurojust voor terrorismeaangelegenheden en de contactpunten van het GOT's Expertennetwerk. Cybercriminaliteit als een zich ontwikkelend criminaliteitsfenomeen vormt een ander gebied waarin er behoefte was aan een netwerk van aanklagers die zich specialiseren in cybercriminaliteit. De uitwisseling van uitdagingen en beste praktijken, bijvoorbeeld over de verzameling van bewijsmateriaal en conflicten qua rechtsbevoegdheid, leidt tot tastbare resultaten: de bouw van bruggen, consolidatie van kennis en solide veroordelingen.

Parallel aan de prioriteiten die in de Europese Agenda's over Veiligheid en Migratie zijn uiteengezet en gezien de terroristische aanslagen en de ongekende migratiecrisis, kan Eurojust een aanzienlijke toename van zaken inzake terrorisme, cybercriminaliteit en illegale immigratie voor het jaar 2015 melden. Het tegengaan van zich ontwikkelende criminele fenomenen en criminele structuren vereist een multidisciplinaire aanpak en sterke samenwerkingsverbanden tussen de Agentschappen van Justitie en Binnenlandse Zaken en uitgebreide samenwerking met derde Landen. De benoeming van de expert in cybercriminaliteit van Eurojust om nauw met EC3

samen te werken, de recentelijk benoemde verbindingsmagistraat voor Zwitserland, en een groeiend justitieel contactpuntennetwerk in derde Landen zijn vast en zeker stappen in de juiste richting.

Georganiseerde criminele groepen financieren hun bestaan met wezenlijke winsten uit hun criminele activiteiten, en de opbrengsten van criminaliteit worden witgewassen en opnieuw in de wettige economie ingebracht. Bijgevolg is het ontnemen van de criminele van hun opbrengsten een doeltreffende maatregel om criminele structuren te beïnvloeden. De focus van Eurojust in 2015 was daarom op de bevrozing, confiscatie en ontneming van vermogensbestanddelen waarbij de uitdagingen en een mogelijke uitweg via harmonisatie van wetten en praktijk werden beschreven.

Eurojust verwelkomde de bevindingen van de onafhankelijke externe evaluatie van Eurojust, die de aanbevelingen van de lidstaten van de zesde ronde van wederzijdse evaluaties aanvullen. Een proactieve aanpak werd gekozen door het College om de diensten, interne structuren en werkwijzen van Eurojust te verbeteren terwijl ook de positieve feedback die uit deze evaluatieoefeningen is verkregen wordt gewaardeerd.

Eurojust volgt met grote interesse het wetgevingsproces betreffende een nieuwe Eurojust Regeling en draagt bij aan het debat op basis van onze ervaring. Natuurlijk heeft Eurojust ook de ontwikkelingen inzake onze partner, Europol, en een toekomstige nieuwe acteur in het EU-landschap van justitiële en ordehandhavende samenwerking, het Europees Openbaar Ministerie, waargenomen. We vertrouwen erop dat op basis van de aanvullende mandaten die door de EU-wetgevers worden gegeven, in de praktijk synergieën zullen worden bereikt en dat Eurojust in staat zal worden gesteld van haar potentieel gebruik te maken.

Er wordt elk jaar meer, niet minder, van Eurojust verwacht. Budgetbeperkingen zullen echter in 2016 voor het eerst op het werk van Eurojust inbreuk beginnen maken. Niettemin zal Eurojust, met tekorten die samen met de budgettaire instanties van de EU hersteld worden, zich in een betere positie bevinden om de toewijzing van middelen aan haar operationeel werk te optimaliseren, binnen budgetbeperkingen te prioriteren, en de nodige winst aan efficiëntie veilig te stellen om zo de toenemende verwachtingen van alle belanghebbenden in de komende jaren te vervullen.

Persoonlijk was ik dit jaar vereerd door mijn herverkiezing als Voorzitter van Eurojust door het College. Samenwerkend met mijn vice-voorzitters en mijn collega's van het College, heb ik er vertrouwen in dat Eurojust zal blijven groeien als een rechtmatig en justitieel centrum van expertise.

Michèle CONINSX
Voorzitter van Eurojust

Eurojust's College van Nationale Leden 2015

Michèle Coninsx, Belgium

Kamen Mihov, Bulgaria

Lukáš Starý, Czech Republic

Jesper Hjortenberg, Denmark

Klaus Meyer-Cabri, Germany

Raivo Sepp, Estonia

Frank Cassidy, Ireland

Nikolaos Ornerakis, Greece

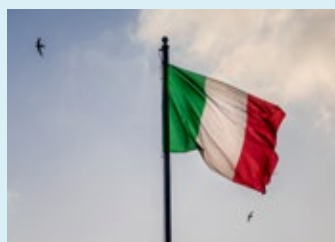
Francisco Jiménez-Villarejo, Spain

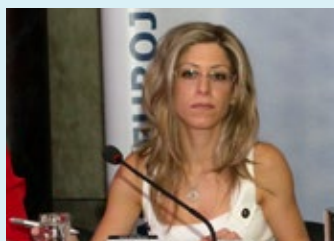
Frédéric Baab, France

Josip Čule, Croatia

NM for Italy not appointed in 2015

Katerina Loizou, Cyprus

Gunārs Bundzis, Latvia

Laima Čekelienė, Lithuania

Olivier Lenert, Luxembourg

László Venczl, Hungary

Donatella Frendo Dimech, Malta

Han Moraal, Netherlands

Gabriela Hornbeck, Austria

Mariusz Skowroński, Poland

António Cluny, Portugal

Daniela Buruiană, Romania

Malči Gabrijelčič, Slovenia

Ladislav Hamran, Slovak Republic

Piia Vottonen, Finland

Leif Görts, Sweden

Frances Kennah, UK

Samenvatting

▶ Het **aantal zaken** waarvoor de assistentie van Eurojust werd aangevraagd is met 23 procent van 1804 zaken in 2014 tot 2214 zaken in 2015 toegenomen. In 298 zaken waren er **derde Landen** betrokken.

▶ **De behandelde zaken** namen toe in: terrorisme, cybercriminaliteit, illegale immigrantensmokkel, mensenhandel/mensensmokkel, fraude, corruptie en MOCG's.

▶ Een toename in het gebruik van coördinatiemiddelen: **coördinatievergaderingen** (274, een verhoging van 39 procent tegenover 2014) en **coördinatiecentra** (13).

De deelname van Europol (99), OLAF (5) alsmede derde Landen (67) aan coördinatievergaderingen is verhoogd.

▶ Eurojust ondersteunde 120 **GOT's** waarvan er 46 nieuw waren en verschaft financiële assistentie aan 68 GOT's. Het eerste GOT met OLAF kwam tot stand en een verhoogde betrokkenheid van derde Landen werd opnieuw geconstateerd.

▶ Eurojust heeft haar assistentie verleend aan de uitvoering van EAB's in 292 aangelegenheden.

▶ Eurojust heeft een **justitiële expert in cybercriminaliteit** aan EC3 gedetacheerd en erkende de behoefte om een **netwerk van aanklagers en rechters gericht op cybercriminaliteit** op te richten.

▶ Eurojust ondersteunde de **Hotspots, vormde een thematische werkgroep inzake illegale immigrantensmokkel** ondertekende een memorandum van overeenstemming met EUNAVFOR MED.

▶ Eurojust heeft een **strategisch seminarie** over conflicten van rechtsbevoegdheid en een workshop over dataretentie in combinatie met de vergaderingen van het **Consultatief Forum** georganiseerd.

▶ De **vergaderingen** van Eurojust in 2015:

- jaarlijkse strategische vergadering en tactische vergadering over terrorisme
- tactische vergadering en *ad hoc* vergadering over cybercriminaliteit
- strategische vergadering over mensenhandel/mensensmokkel

– vergadering over zeepiraterij

– vergadering over justitiële samenwerking in belangrijke sportevenementen

– *strategisch seminarie*, Toepassing van de RHV en Uitleveringsovereenkomsten tussen de EU en de VS

▶ Eurojust heeft in 2015 het volgende gepubliceerd:

– *Monitor van veroordelingen wegens terrorisme*

– Derde verslag van de *Buitenlandse Terroristische Strijders*

– Samenvatting van het Tweede verslag van de *Buitenlandse Terroristische Strijders*

– *NRBC-E-handboek*

– Verslag over de *vervolgving van mensenhandel/mensensmokkelvoor arbeidsuitbuiting*

– *Verslag over de impact van de uitspraak over de vervolgving van NPS-zaken*

– Verslag over de *procedurele en juridische problemen in verband met MOCG's*

– *Justitiële monitor inzake zeepiraterij*, uitgavenr. 2

– *Beste Praktijkengids in relatie tot belangrijke sportevenementen*

– Verslag over de *behandelde zaken van Eurojust in conflicten van rechtsbevoegdheid van 2009-2014*

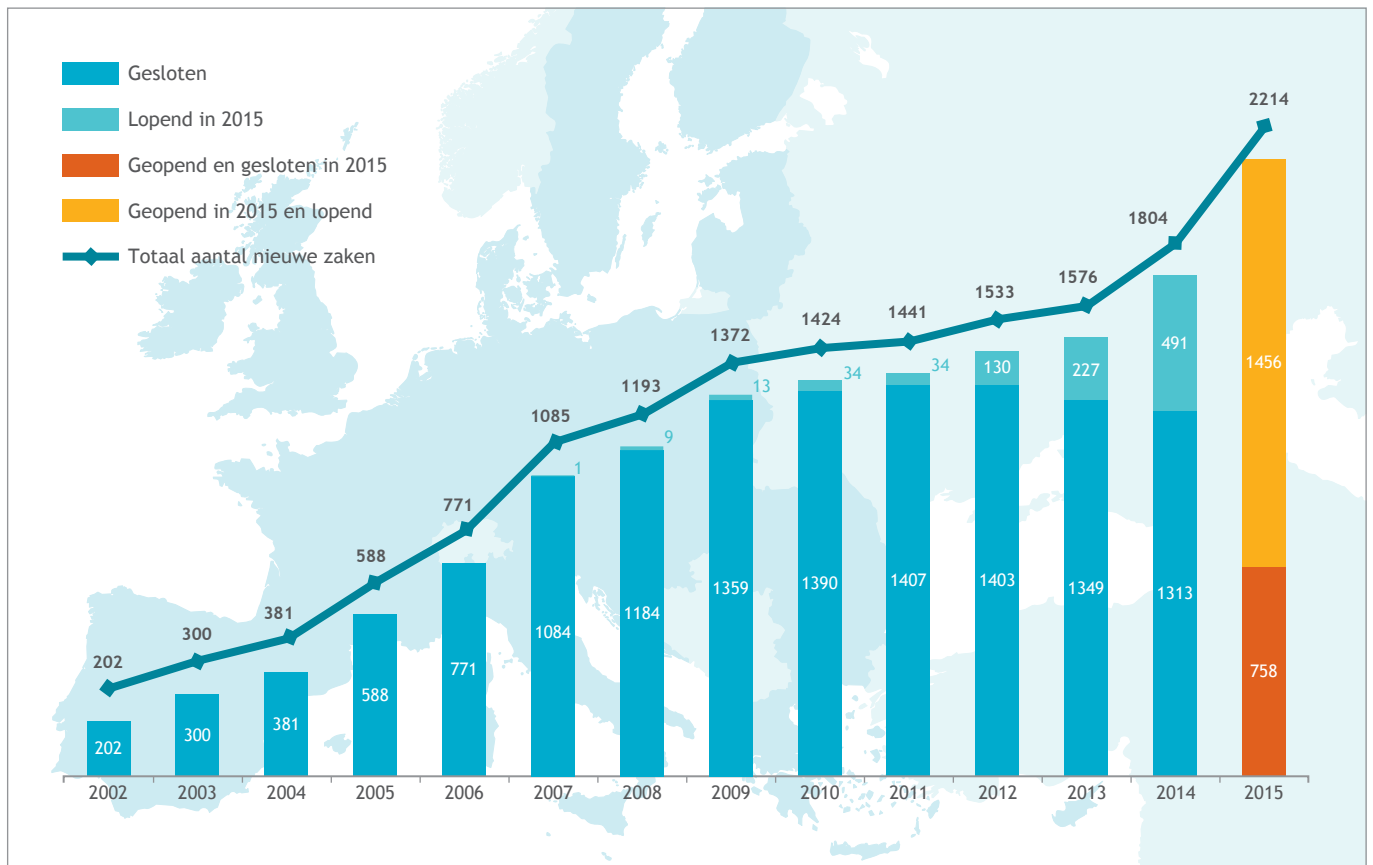
– Verslag over de *ervaring van Eurojust in de ontneeming van vermogensbestanddelen*

▶ Eurojust had zich in 2015 gericht op **conflicten van rechtsbevoegdheid, dataretentie en gecontroleerde leveringen**.

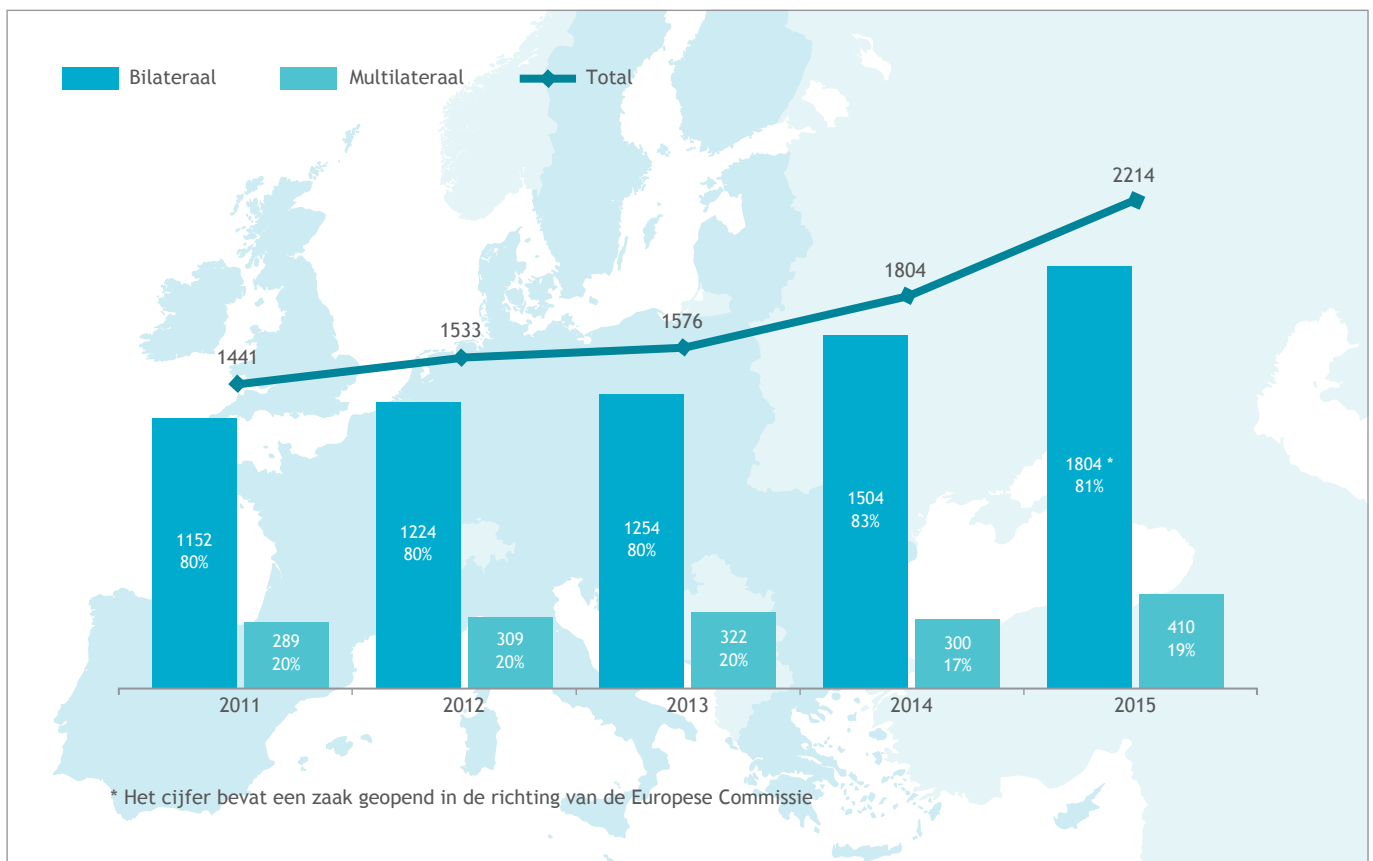
▶ **Eurojust's budget** voor 2015 was EUR 33.818 miljoen. De uitvoering van de begroting was 99,86 procent.

▶ Het **EY-Eindverslag** of the *Evaluation of the Eurojust Council Decision and van de Evaluatie van het Besluit van de Raad van Eurojust* en de activiteiten uitgevoerd door Eurojust werd op 30 juni uitgevaardigd en voor het publiek beschikbaar gesteld.

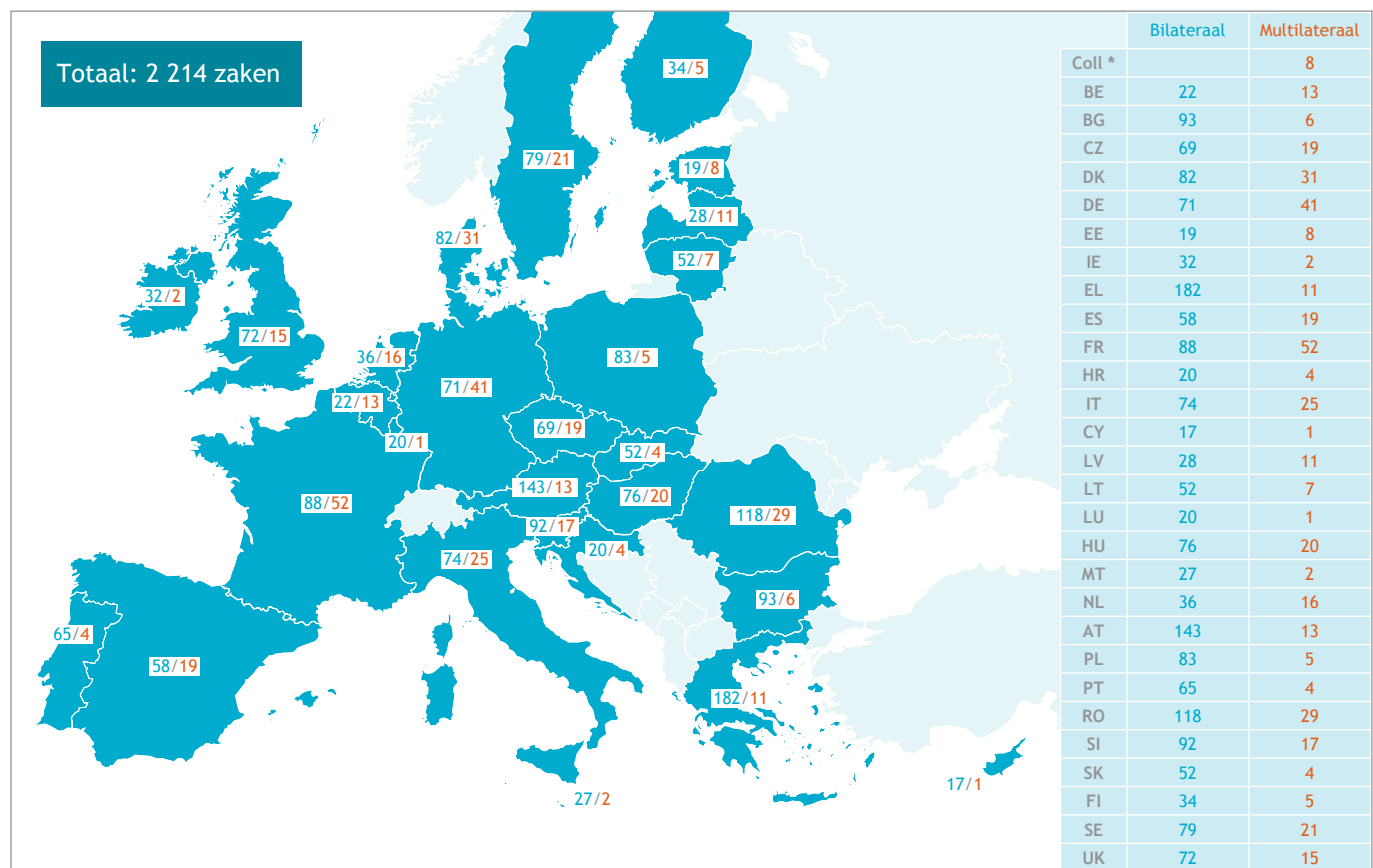
Behandelde zaken 2002 - 2015

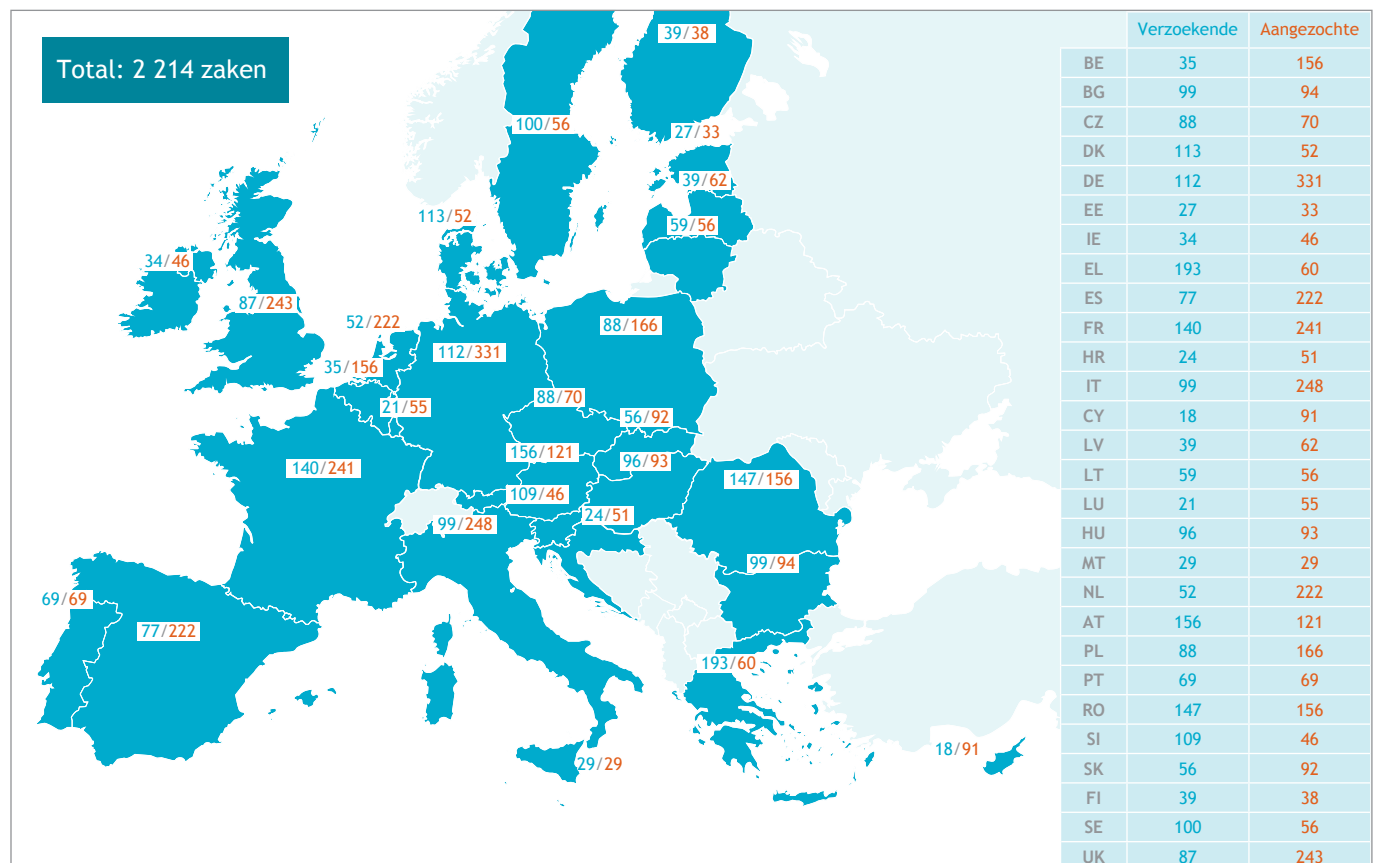
Bilaterale/multilaterale zaken 2011 - 2015

Bilaterale/multilaterale zaken per lidstaat

Verzoekende/aangezochte lidstaten

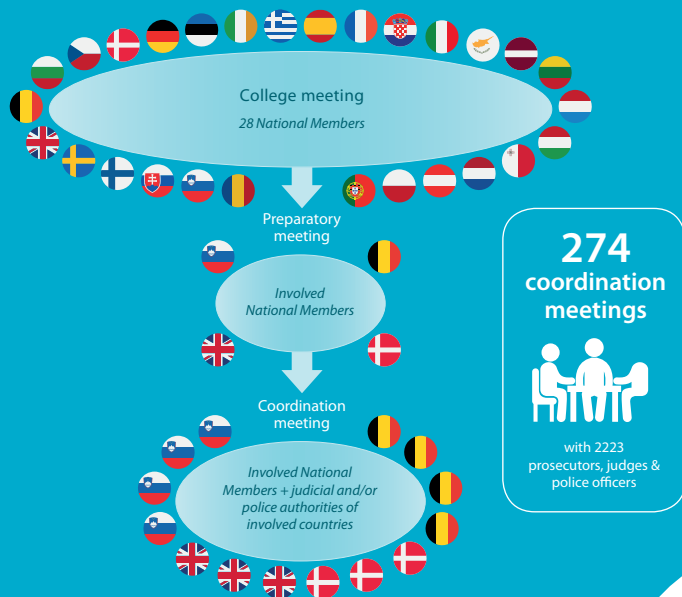
Eurojust at work in 2015

Eurojust's core business is to assist the competent authorities of EU Member States when they deal with serious cross-border organised crime

1

Judicial coordination meetings

Bringing together judicial and law enforcement authorities from Member States and third States.

2

Joint investigation teams (JITs)

Carrying out criminal investigations in one or more of the involved countries.

24/7
availability

Execution of European Arrest Warrants

3

Coordination centres

Coordination centres enable coordination and real-time transmission of information in serious cross-border crimes among national authorities during action days.

13
Eurojust
coordination
centres were
held in 2015

Gathering evidence correctly is important for successful future court proceedings

Eurojust in een oogopslag

Wat?

Eurojust is de Eenheid voor Justitiële Samenwerking van de Europese Unie. Als agentschap binnen de Europese Unie, opgericht in 2002, is het doel van Eurojust het stimuleren en verbeteren van de coördinatie van onderzoeken en vervolgingen en de samenwerking tussen de bevoegde autoriteiten in de lidstaten met betrekking tot ernstige grensoverschrijdende criminaliteit, vooral als deze in georganiseerd verband is.

Op verzoek van een lidstaat kan Eurojust ook bijstand verlenen bij onderzoeken en vervolgingen met betrekking tot een bepaalde lidstaat en een derde Land als een samenwerkingsovereenkomst tussen Eurojust en de niet-lidstaat is gesloten of als er een essentieel belang bestaat bij dergelijke hulp.

Op verzoek van een lidstaat of de Europese Commissie, kan Eurojust ook bij onderzoeken en vervolgingen assisteren die alleen betrekking hebben op die lidstaat en de Gemeenschap.

Wie?

Het College van Eurojust is samengesteld uit 28 Nationale Leden - aanklagers, rechters of politieambtenaren met een gelijkwaardige bevoegdheid die door iedere lidstaat worden gedetacheerd. Nationale Leden zijn gehuisvest bij Eurojust in Den Haag.

De meeste Nationale Leden worden bijgestaan door een adjunct en/of assistent(en). Eurojust wordt ondersteund door een Administratie en biedt onderdak aan de secretariaten van het Europees Justitieel Netwerk (EJN), het netwerk van professionals inzake gemeenschappelijke onderzoeksteams (het GOT's Expertennetwerk) en het Europees netwerk van contactpunten inzake personen die verantwoordelijk zijn voor genocide, misdaden tegen de menselijkheid en oorlogsmisdrijven (het Genocidenetwerk).

Daarnaast worden verbindingsmagistraten uit Noorwegen, Zwitserland en de Verenigde Staten momenteel bij Eurojust gestationeerd. In totaal werken er bij Eurojust 349 personen, waaronder de leden van het College.

Hoe?

De belangrijkste rollen en bevoegdheden van Eurojust zijn onder meer het reageren op verzoeken om bijstand van de bevoegde nationale autoriteiten van de lidstaten. In ruil daarvoor kan Eurojust de lidstaten verzoecken om over te gaan tot de opsporing of vervolging van bepaalde strafbare feiten. Nationale Leden voeren het mandaat van Eurojust uit om het werk van de nationale autoriteiten in elke fase van het strafrechtelijk onderzoek en vervolging te coördineren.

Coördinatievergaderingen

Coördinatievergaderingen zijn een uniek en effectief instrument in de justitiële samenwerking. Zij brengen justitiële en politionele autoriteiten van de lidstaten en derde staten bijeen en maken het mogelijk om goed ingelicht en gericht op te treden tegen grensoverschrijdende criminaliteit. Tijdens coördinatievergaderingen kunnen de juridische en praktische problemen die voortvloeien uit de verschillen tussen de 30 bestaande rechtsstelsels in de Europese Unie worden opgelost.

Coördinatiecentra

Coördinatiecentra spelen een zeer belangrijke rol bij operaties door het bevorderen van real-time ondersteuning tijdens gezamenlijke actiedagen, coördinatie en onmiddellijke follow-up na inbeslagnemingen, aanhoudingen, huiszoeken/bedrijfsdoorzoeken, bevestigingsbevelen en getuigenverhoren.

Joint investigation teams

Eurojust levert financiering en expertise voor het opzetten en de operationele behoeften van GOT's. Een GOT is een team samengesteld uit aanklagers, rechters en politionele instanties. Opgezet voor een vaste termijn en een specifiek doel door middel van een schriftelijke overeenkomst tussen de betrokken staten, zorgen GOT's voor een veel effectievere uitvoering van strafrechtelijke onderzoeken in één of meer van de betrokken staten.

Externe betrekkingen

Het werk van Eurojust is gebaseerd op sterke banden met een aantal partners. Op basis van overeenkomsten, bestaat een hechte samenwerking met de nationale autoriteiten en EU-instellingen en partners: de Europese Commissie; Europol; het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF); het Europees Agentschap voor het beheer van de operationele samenwerking aan de buitengrenzen van de lidstaten van de Europese Unie (Frontex); het Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving (EMCDDA); de Europese Politieacademie (CEPOL); het Europees Netwerk voor Justitiële Training (EJTN); het Europees Agentschap voor de Fundamentele Rechten (FRA); en de Zeemacht voor het Middellandse Zeegebied van de Europese Unie (EUNAVFOR MED) en internationale instanties: INTERPOL, het Latijns-Amerikaanse netwerk voor internationale justitiële samenwerking (IberRed) en het VN-Bureau voor de strijd tegen drugs en criminaliteit (UNODC).

Verder heeft Eurojust samenwerkingsovereenkomsten getekend met Liechtenstein, Zwitserland, de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, de Verenigde Staten, Noorwegen, IJsland en Moldavië.

Eurojust's instrumenten

1.1 Eurojust's coördinatievergaderingen

Coördinatievergaderingen werden reeds 274 maal gehouden - een toename van meer dan 39 procent in vergelijking met 2014 - en behouden stevig hun positie als het meest gebruikte operationeel instrument van Eurojust. Justitiële en ordehandhavende instanties van de lidstaten en ook derde Landen zijn bijna elke werkdag tijdens het jaar 2015 bij Eurojust in Den Haag samengekomen om justitiële samenwerking in criminele aangelegenheden te bevorderen.

Een nieuwe zaak die bij Eurojust wordt voorgedragen, wordt eerst aan het College voorgesteld door het respectievelijk Nationaal Lid, en een beslissing wordt genomen inzake het feit of de zaak als een Eurojust-zaak (een zogenoemde niveau I-vergadering) wordt geregistreerd. Als tweede stap komen de Nationale Desks van Eurojust samen om de op te lossen problemen te analyseren, om justitiële samenwerking en coördinatie in deze specifieke zaak te verzekeren en om de meest geschikte uitweg in kaart te brengen (een zogenoemde niveau II-vergadering). Vervolgens, indien vereist, worden één of meer coördinatievergaderingen georganiseerd met de deelname van de vertegenwoordigers van de nationale justitiële en ordehandhavende instanties die rechtstreeks betrokken zijn bij de zaak.

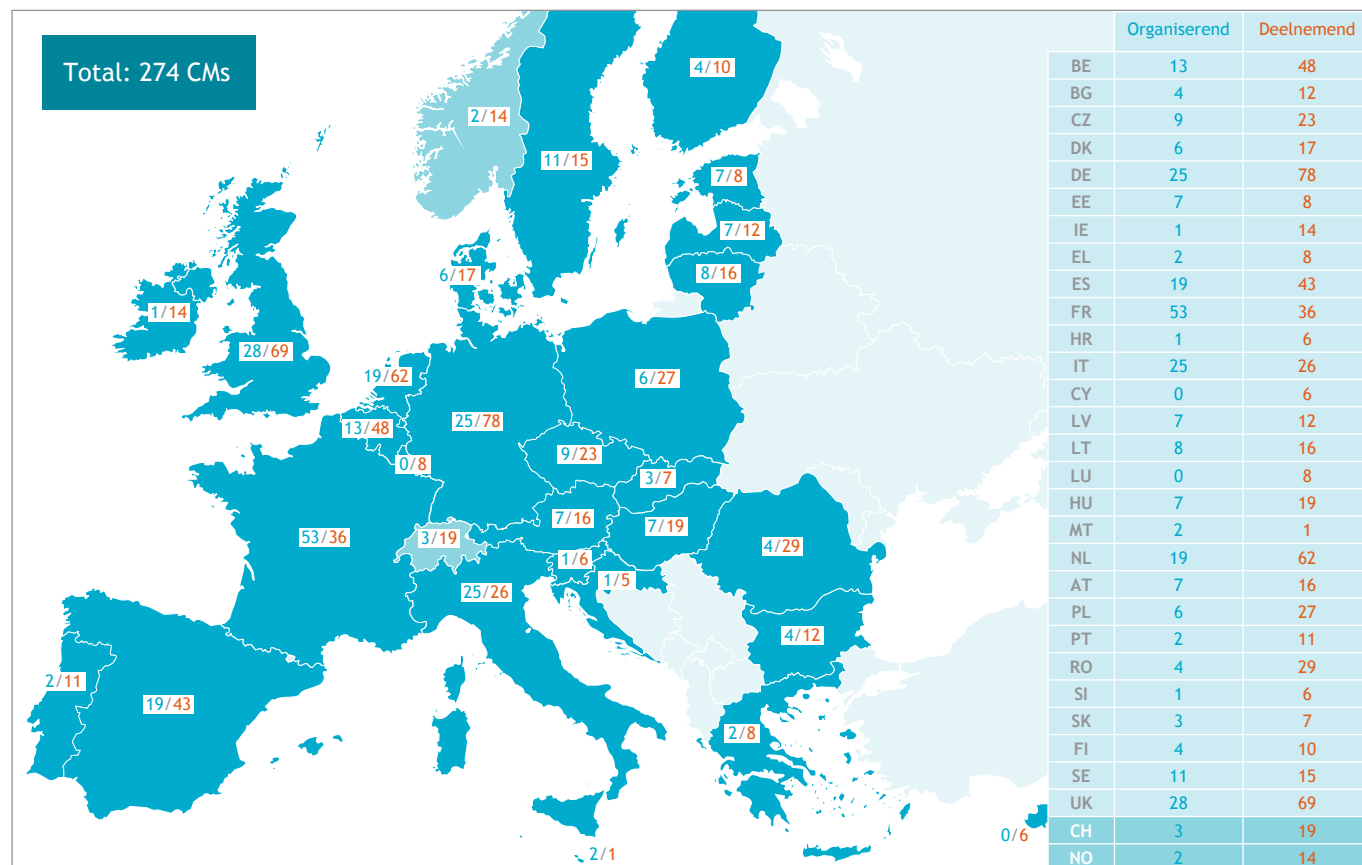
Coördinatievergaderingen worden ontworpen om de uitwisseling van informatie te faciliteren, middelen en

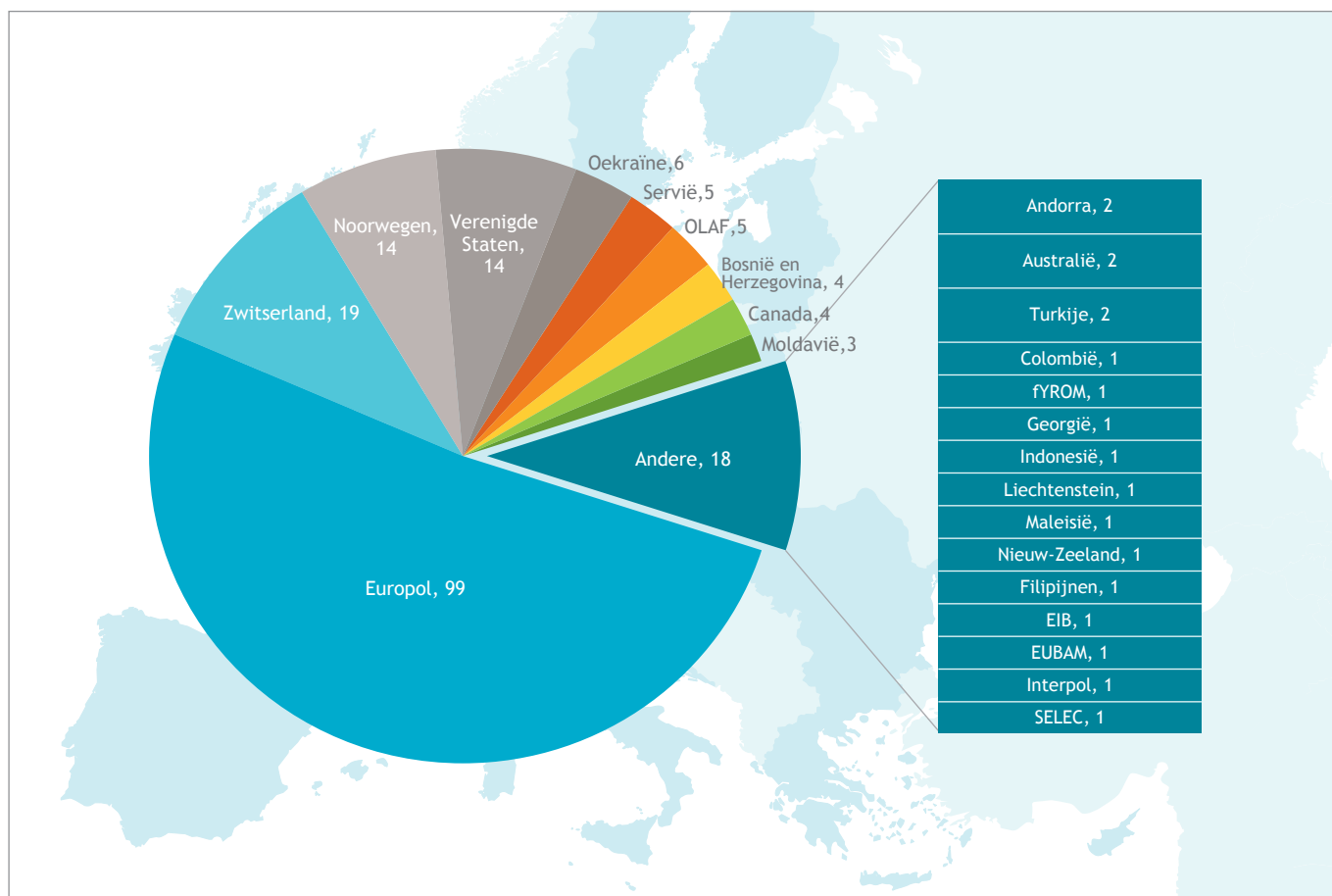
methodes te identificeren en implementeren, om de uitvoering van RHV-verzoeken en dwangmaatregelen te ondersteunen (bijv. huiszoekingsbevelen en aanhoudingsbevelen), lopende onderzoeken en vervolgingen te coördineren, en conflicten van rechtsbevoegdheid, kwesties in verband met *ne bis in idem* en andere juridische en bewijsproblemen te detecteren, te voorkomen of op te lossen.

De zaken die tijdens coördinatievergaderingen in 2015 behandeld werden, hadden betrekking op alle belangrijke aspecten van ernstige georganiseerde grensoverschrijdende criminaliteit waarbij oplichting en fraude, drugshandel en witwassen de meeste frequente misdrijfsoorten waren.

Van de 274 vergaderingen die in 2015 werden georganiseerd, hebben Frankrijk (53), het VK (28), Duitsland en Italië (beide 25) het grootste aantal vergaderingen georganiseerd. Duitsland (78), het VK (69) en Nederland (62) zijn enkele van de lidstaten die het meest hebben deelgenomen. Zwitserland (19), Noorwegen (14) en de VS (14), allen vertegenwoordigd in Eurojust via hun verbindingsmagistraten, leidende groep van derde Landen die aan de coördinatievergaderingen in 2015 hebben deelgenomen. Deze groep bestaat verder ook uit Oekraïne (6) en Servië (5) alsmede Bosnië en Herzegovina en Canada (beide 4). Europol heeft 99 en OLAF heeft 5 coördinatievergaderingen bijgewoond.

Coördinatievergaderingen

1.2 Eurojust coördinatiecentra

Eurojust hield 13 coördinatiecentra in 2015, wat dus een verdere toename betekent in vergelijking met tien centra in 2014 en zeven in 2013.

Deze tendens bevestigt dat dit operationeel coördinatie-instrument zowel gekend als gewaardeerd wordt door de justitiële en ordehandhavende instanties in de lidstaten in de strijd tegen ernstige grensoverschrijdende criminaliteit in Europa.

Eurojust's coördinatiecentra faciliteren de uitwisseling van informatie tussen justitiële instanties in real-time en maken directe ondersteuning in de richting van gecoördineerde, gelijktijdige uitvoering van, *inter alia*, aanhoudingsbevelen, huiszoekingen en inbeslagnemingen in verschillende landen mogelijk.

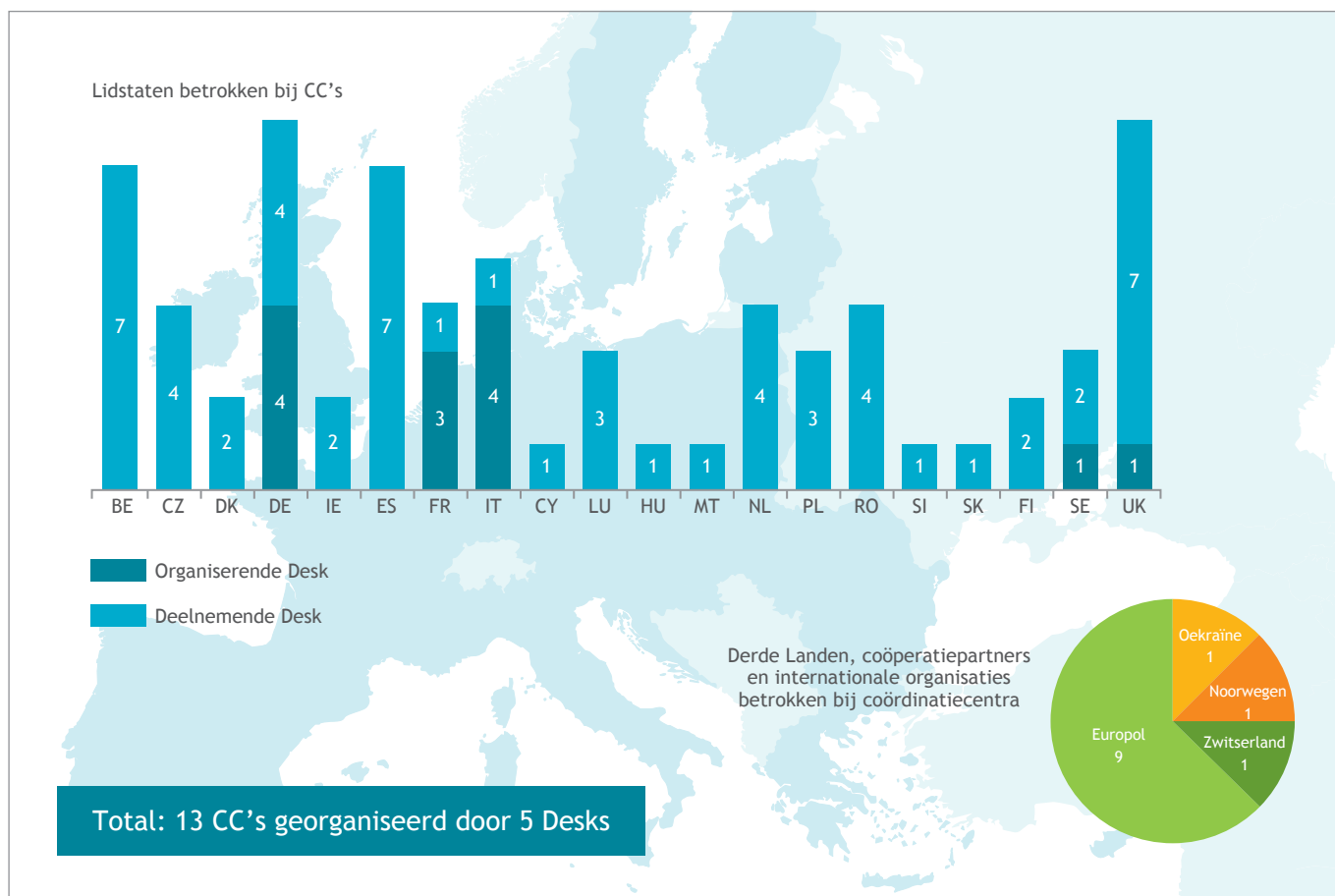
De dertien coördinatiecentra werden door Duitsland (4), Italië (4), Frankrijk (3), Zweden (1) en het VK (1) georganiseerd. Deze gezamenlijke actiedagen profiteerden van de actieve deelname van andere lidstaten, staten met verbindingsmagistraten bij Eurojust, zoals Zwitserland en Noorwegen, derde Landen (bijv. Oekraïne bij één gelegenheid) en Europol (5). Ze waren gericht op

een grote diversiteit aan misdrijfsoorten, met inbegrip van oplichting en fraude, cybercriminaliteit, witwassen, illegale immigrantensmokkel en mensenhandel/mensensmokkel, alsmede - voor het eerst - terrorisme.

Coördinatiecentra zijn in het bijzonder geschikt voor de aanpak van complexe zaken met grootschalige multilaterale actiedagen.

Bij één gelegenheid vorig jaar werden drie coördinatiecentra in dezelfde BTW-fraude zaak opgericht. De zaak dekte meer dan 200 grensoverschrijdende maatregelen. Nationale autoriteiten uit 15 lidstaten en Europol hebben deelgenomen (zie Operatie Vertigo: een nadere beschouwing, hieronder).

Een coördinatiecentrum werd opgericht in het kader van een zaak betreffende ernstige belasting- en boekhoudkundige fraude in Zweden. Een van de lessen die men heeft geleerd is dat de behoefte aan nieuwe richtlijnen over de te volgen procedures met betrekking tot de uitvaardiging van EAB's in Zweden voor de Swedish Economic Crime Authority werd geïdentificeerd en de Zweedse Desk bij Eurojust heeft deze richtlijnen opgesteld.

1.3 Eurojust casemanagementsysteem

De operationele activiteiten van Eurojust worden ondersteund door een op maat gemaakte database - het CMS - die ontworpen is om zaakgebonden data op te slaan en te verwerken alsmede de controle op naleving van de regels voor de verwerking van persoonlijke gegevens te faciliteren.

Twee bijgewerkte versies van het CMS werden in 2015 ontwikkeld en uitgebracht om de functionaliteit en de operationele prestatie te verbeteren. Deze upgrades vereenvoudigen het proces van interne configuratie van nieuwe profielen, gebruikmakend van bestaande systeemfunctionaliteit in plaats van te vertrouwen op externe ontwikkeling. Deze functie is belangrijk aangezien het de mogelijkheid verschaft de toegang tot het CMS voor verschillende gebruikersgroepen op een flexibele manier te beheren en dusdanig ondersteunt de toepassing van de verbinding van leden van het ENCS uit elke lidstaat met het CMS, zoals dat door artikel 12 van het Besluit van de Raad van Eurojust wordt beoogd.

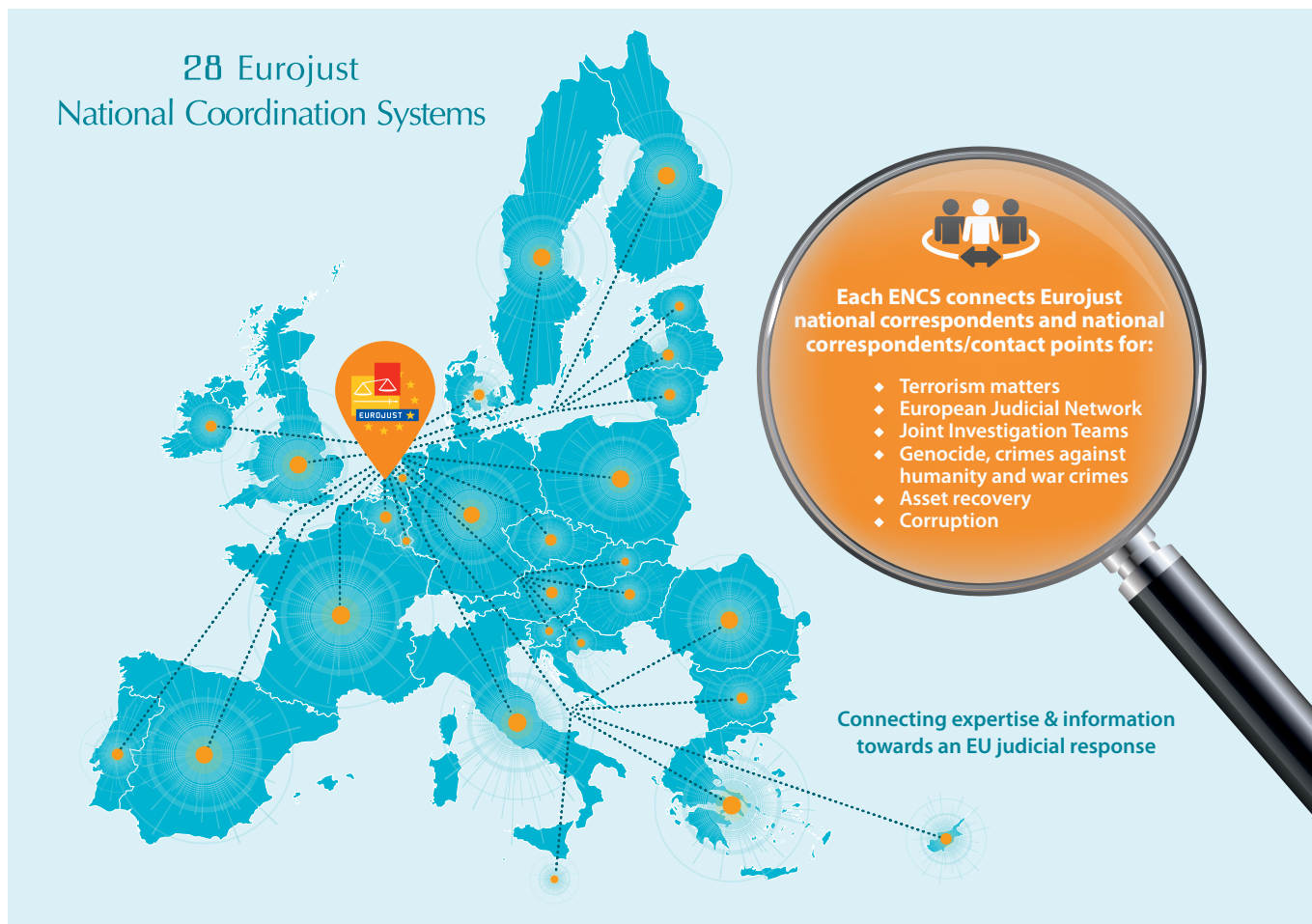
In 2015 zijn beveiligde netwerkverbindingen met Spanje en Luxemburg operationeel geworden zodat het totaal aantal lidstaten met beveiligde netwerkconnectiviteit met Eurojust nu 13 bedraagt. Daarnaast leverde de nieuwste versie van het CMS een belangrijke update om toe te laten de beslissingen van Nationale Leden op te

nemen op basis van artikel 19 van de procedurele regels inzake de verwerking en bescherming van persoonlijke gegevens bij Eurojust (regels van Eurojust inzake gegevensbescherming).

In maart 2015 heeft het College van Eurojust een evaluatie van de eerste zes maanden van effectieve toepassing van een Besluit van het College van juni 2014 over de invoering van gegevens in het CMS besproken, waarvan het de bedoeling was algemene normen voor gegevensinvoer en een uniforme werkmethode vast te stellen die op alle Nationale Desks van Eurojust toepasselijk zijn. Vijf Nationale Desks zijn akkoord gegaan aan een verdere testsessie deel te nemen en aan het College verslag uit te brengen over de lessen die men heeft geleerd.

In 2015 heeft het College bijzondere aandacht besteed aan de verbetering van gegevensinvoer in het CMS en de toepassing van artikel 19 van de regels van Eurojust inzake gegevensbescherming om volledige naleving te verzekeren en de aanbevelingen uit te voeren die door de JSB in hun verslag na het inspectiebezoek van januari 2015 werden gedaan. Het JSB-verslag en de follow-up acties van Eurojust voor de aanbevelingen werden door het College tijdens een plenaire vergadering in september 2015 met de deelname van de JSB besproken.

28 Eurojust National Coordination Systems

1.4 Eurojust en GOT's

Eurojust heeft haar centrale rol in GOT's geconsolideerd zowel op het gebied van ondersteuning bij de oprichting en het functioneren van GOT's als op het gebied van het bundelen van expertise.

In 2015 werden 120 GOT's ondersteund door Eurojust's Nationale Leden waarvan 46 nieuw gevormde GOT's waren.

De voornaamste misdrijfsoorten die door de 46 nieuw gevormde GOT's werden onderzocht, bestonden uit witwassen, oplichting en fraude, deelname aan een criminele organisatie, mensenhandel/mensensmokkel, drugshandel en cybercriminaliteit.

Overeenkomstig artikel 13(5) van het Besluit van de Raad van Eurojust zullen de lidstaten ervoor zorgen dat Nationale Leden ingelicht worden over het oprichten van GOT's en de resultaten van het werk van dergelijke teams. In dit verband ontving Eurojust 17 meldingen in 2015.

De behandelde zaken van Eurojust bevestigen de verhoogde betrokkenheid van derde Landen in GOT's die in 2014 werd waargenomen. In totaal werden 11 GOT's waarbij derde Landen betrokken waren door Eurojust ondersteund, waarvan er zeven in 2015 werden opgericht. Een toenemend aantal derde Landen beschouwt

GOT's nu als een effectief instrument voor samenwerking, met inbegrip van, *inter alia*, Servië, Bosnië en Herzegovina en Zwitserland (zie onderdeel 2.3.3).

Om hieruit de geleerde lessen te trekken, bleef Eurojust – samen met het GOT's Expertennetwerk en haar Secretariaat (zie deel 5.2 hieronder) - de evaluatie van GOT's promoten en faciliteren via het gebruik van het [GOT's evaluatieformulier](#). Dit formulier, dat aanvankelijk in 2014 werd uitgebracht, werd in 2015 op de website van Eurojust samen met praktisch advies over het uitvoeren van de evaluatie beschikbaar gesteld.

Speciaal daarvoor belegde evaluatievergaderingen werden bij Eurojust of in de lidstaten met de ondersteuning van Eurojust georganiseerd. Het eindresultaat van deze evaluaties bevestigt het uitvoerige gebruik van GOT's door professionals als een doeltreffend en effectief instrument om grensoverschrijdende onderzoeken en vervolgingen te coördineren.

In een wezenlijk aantal zaken worden GOT's tussen meer dan twee staten - die niet noodzakelijkerwijs aangrenzende staten zijn - opgericht en ondersteunen het onderzoek van een grote verscheidenheid aan misdrijfsoorten.

De flexibiliteit van het instrument, vooral om informele communicatie en de uitwisseling van informatie en bewijsmateriaal te ondersteunen, wordt algemeen erkend door competente nationale autoriteiten.

Wanneer een GOT wordt gebruikt, wordt de deelname van de gedetacheerde leden - die buiten hun staat van herkomst opereren - gezien als iets gunstig voor de doeltreffendheid van het onderzoek. In een overgrote meerderheid van zaken blijken de GOT's ook een gemeenschappelijke aanpak op het gebied van communicatie met de media over het eindresultaat van het onderzoek te faciliteren.

Eén van de gesignaleerde uitdagingen zijn de verschillen in tijdsbestekken van binnenlandse procedures – vanwege juridische of praktische redenen. Deze kunnen het functioneren van een GOT belemmeren, bijvoorbeeld indien één van de partners het GOT moet verlaten voordat de samenwerkingsbehoeften van anderen werden vervuld.

Op het gebied van beste praktijken, melden de professionals dat het bestaan van een GOT een voordeel oplevert voor de tijdige afhandeling van een verzoek naar de aangezochte staten, vooral ten opzichte van staten die geen deel uitmaken van een GOT, dit doordat GOT's vaak bestaan naast een RHV. Dit voordeel geldt ook voor het onderling delen tussen GOT-partners van bewijzen die zijn verzameld via RHV.

Aangezien de ervaring met GOT's toeneemt, werd een evaluatie van de instrumenten, die in de eerste jaren van de toepassing van GOT's (GOT's Handleiding,

modelovereenkomst, GOT's Operationeel Actieplan) werd ontwikkeld, als nuttig overwogen om te verifiëren of ze nog steeds de behoeften van professionals volledig vervullen.

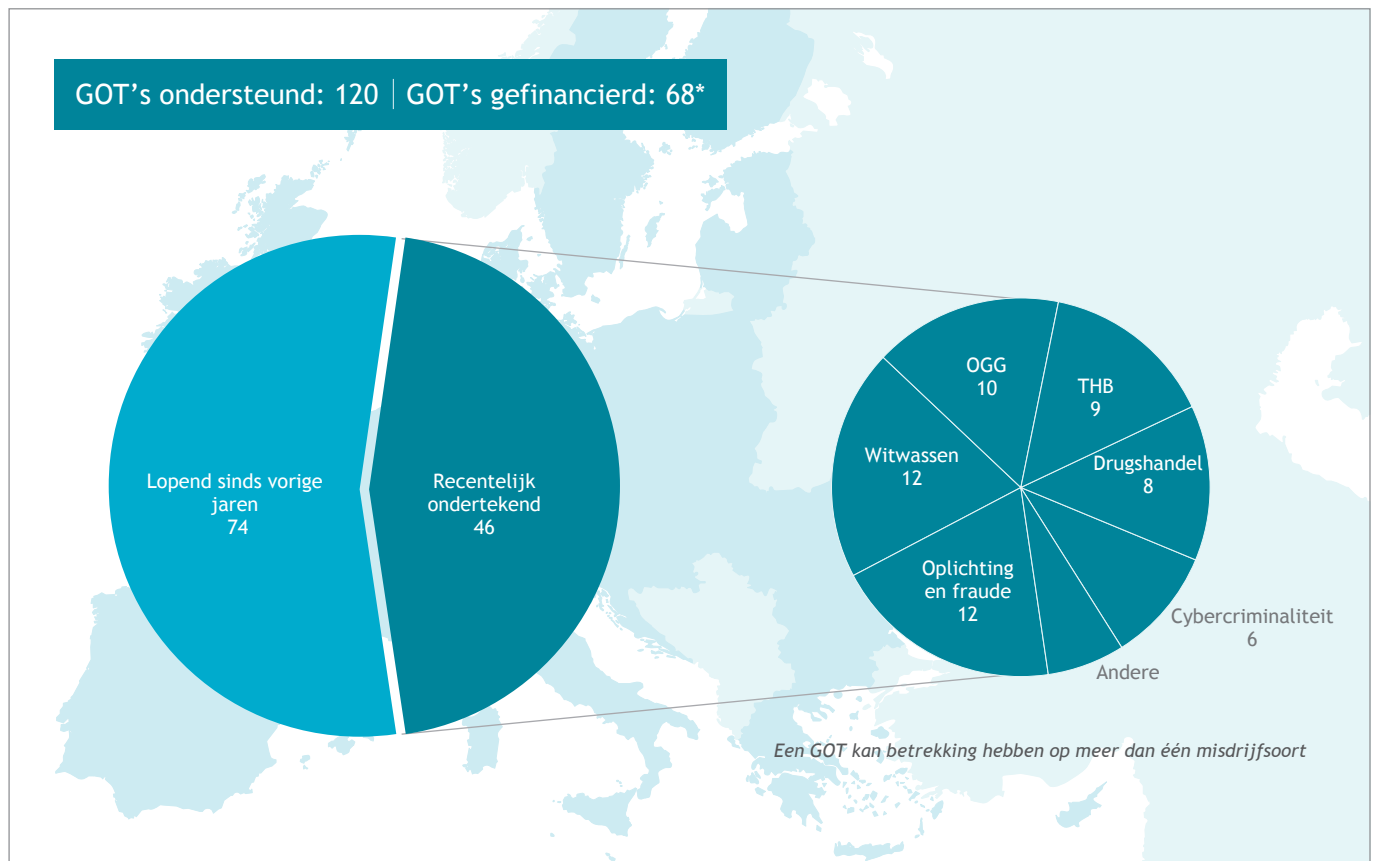
Deze evaluatie vormde het voornaamste onderwerp van de jaarlijkse vergadering van GOT's experts die op 11 en 12 juni 2015 bij Eurojust plaatsvond. [Conclusies](#) van de vergadering geven een duidelijke leidraad voor de modernisering van de GOT-instrumenten en verbetering van hun toegankelijkheid voor professionals. Experts zijn akkoord dat de bestaande versie van de GOT-modelovereenkomst nog altijd voldoende adequaat en flexibel is en concluderen dus dat een uitgebreide revisie geen prioriteit is. De experts gingen wel akkoord dat de GOT's Handleiding uitvoerig bijgewerkt moet worden zodat de geleerde lessen erin kunnen opgenomen worden.

Het GOT Operationeel Actieplan, dat niet vaak in de praktijk wordt gebruikt, moet vervangen worden door meer informele planningsmaatregelen, bijv. conclusies van coördinatievergaderingen.

Eurojust's GOT-financiering

Eurojust is de GOT's financieel blijven ondersteunen. In 2015 werd de belangrijke rol van Eurojust bij de ondersteuning van GOT-operaties door haar financieringsprogramma bevestigd door de ontvangst van 144 aanvragen voor financiering (sommige verzoeken waren met betrekking tot hetzelfde GOT, voor operaties verspreid over

Door Eurojust ondersteunde GOT's, inclusief de belangrijkste misdrijfsoorten

opeenvolgende actieperiodes). Financiële ondersteuning werd verleend aan 68 GOT's (via één of verscheidene subsidies) waarvan 36 voor de eerste maal in 2015 werden ondersteund. Het Eurojust-budget dat in 2015 aan GOT's werd toegewezen, bedroeg EUR 500.000.

Sinds 2014 kan de GOT-financiering ook kosten dekken die door derde Landen werden gemaakt. In overeenstemming met de tendens in de behandelde zaken van Eurojust, werden er in 2015 13 aanvragen ontvangen van GOT's met zowel de EU als derde Landen.

Een nieuw interactief aanvraagformulier werd in 2015 geïntroduceerd met functies die een eenvoudiger indiening van aanvragen mogelijk maakt, zoals

dropdownlijsten, berekeningsfuncties en ingebouwde controle van plafonds. De omvang van gefinancierde acties werd uitgebreid om kosten voor follow-up van het GOT te dekken, in het geval dat dergelijke kosten rechtstreeks verbonden zijn met de GOT-activiteiten, zoals een vervolgvergadering die wordt georganiseerd om het bewijsmateriaal dat werd vergaard door het GOT te onderzoeken, vertalingskosten van bewijsmateriaal vergaard door het team, of vertaling van een vonnis dat in één van de betrokken staten werd uitgesproken.

Daarnaast heeft het College van Eurojust een project goedgekeurd dat bestaat uit de ontwikkeling van online-instrumenten voor de indiening van financieringsaanvragen en een database om data in verband met GOT's te verwerken.

Voorbeeld van een zaak

Een Frans onderzoek heeft georganiseerde BTW-fraude in de verkoop van tweedehands wagens alsmede witwassen aan het licht gebracht. De misdrijven werden gepleegd door een groep van Franse individuen die in Spanje opereren. De wagens werden verkocht door Duitse leveranciers aan Franse kleinhandelaars middels een aantal fictieve transacties via een tussenpersoon in Franse, Spaanse, Roemeense, Italiaanse en Portugese bedrijven op basis van vervalste facturen om de betaling van BTW te vermijden.

De zaak werd door Franse autoriteiten aan Eurojust voorgelegd waarna een coördinatievergadering werd georganiseerd om de stand van zaken van de onderzoeken te bespreken en samenwerking tussen de betrokken autoriteiten te optimaliseren. Eurojust deed dienst als een tussenpersoon in het faciliteren van de uitvoering van meerdere RHV tussen Frankrijk en Spanje.

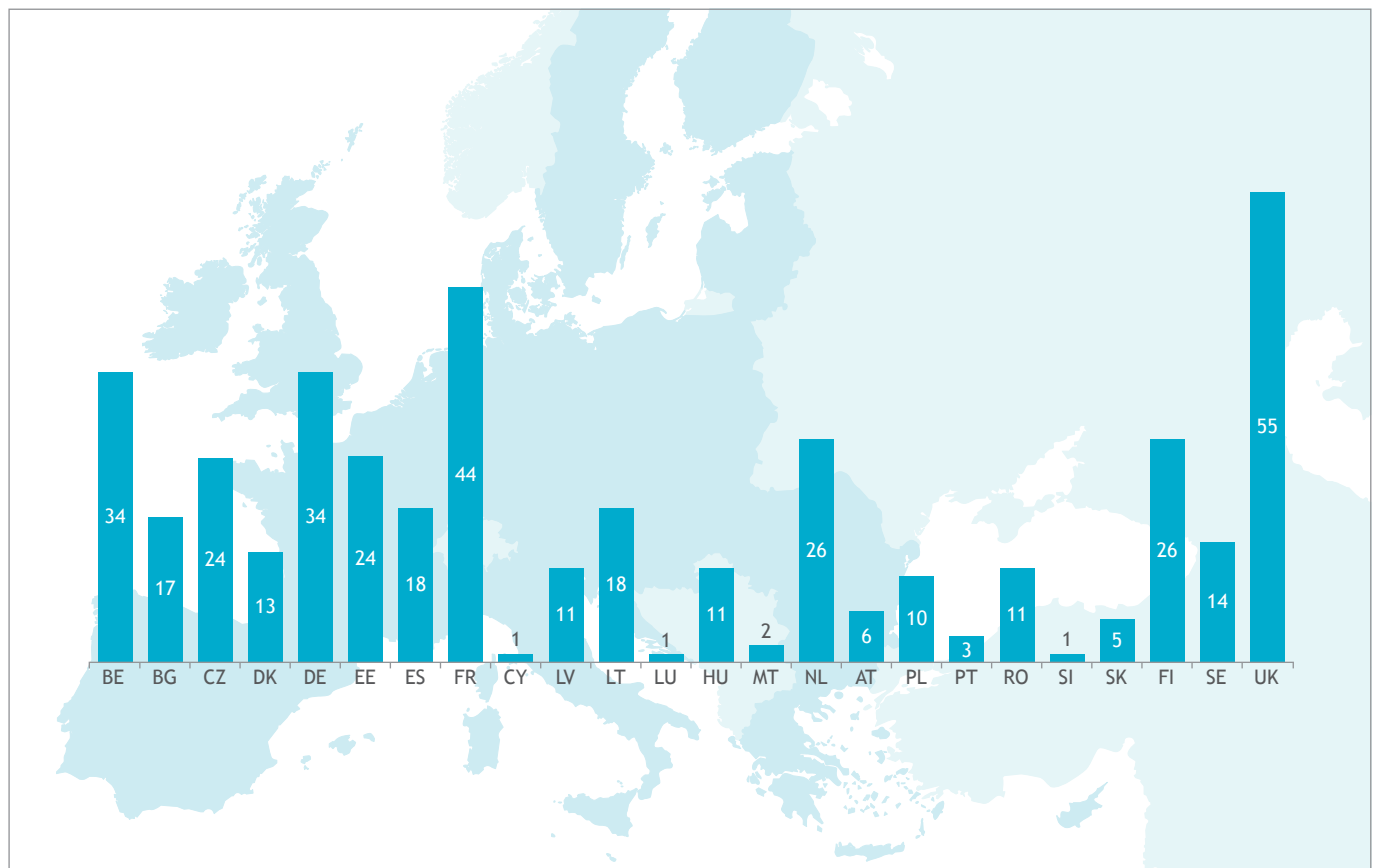
Dit was van cruciaal belang aangezien procedures in Spanje aanhangig waren. Een analyse van de informatie die tussen de deelnemers werd uitgewisseld, heeft enkele juridische obstakels onthuld, vooral een potentieel *ne bis in idem* probleem als gevolg van een overlapping van doelwitten in Frankrijk en Spanje. Om een conflict van rechtsbevoegdheid in een latere fase van de procedures te vermijden, was het noodzakelijk te coördineren met betrekking tot toekomstige aanklachten en de omvang van de nationale procedures. In het licht van deze obstakels hebben Frankrijk en Spanje een GOT-overeenkomst in juni 2014 gesloten om samenwerking te faciliteren en bewijsmateriaal uit te wisselen.

Als gevolg van intense onderzoeken en verhoogde samenwerking tussen de GOT-deelnemers werden gezamenlijke acties tegen het netwerk uitgevoerd door ordehandhavende instanties in Spanje en Frankrijk in januari 2015 met de ondersteuning van een coördinatiecentrum bij Eurojust. Negenentwintig verdachten werden in Spanje en twee werden in Frankrijk aangehouden. Verscheidene documenten werden tijdens de huiszoeken in beslag genomen en onthulden EUR 20 miljoen aan witgewassen fondsen.

Aangemoedigd door de eerste succesvolle actie werd de bijstand van Eurojust verder verzocht in de uitbreiding van het GOT met de bedoeling de uitwisseling van bewijsmateriaal uit te wisselen als voorbereiding op de aanstaande gerechtelijke procedures. De GOT-leden hebben tijdens een coördinatievergadering ingestemd met een overdracht van procedures van Spanje naar Frankrijk voor misdrijven zoals witwassen en deelname aan een criminele organisatie. Spanje moest zich op de belastingfraude concentreren.

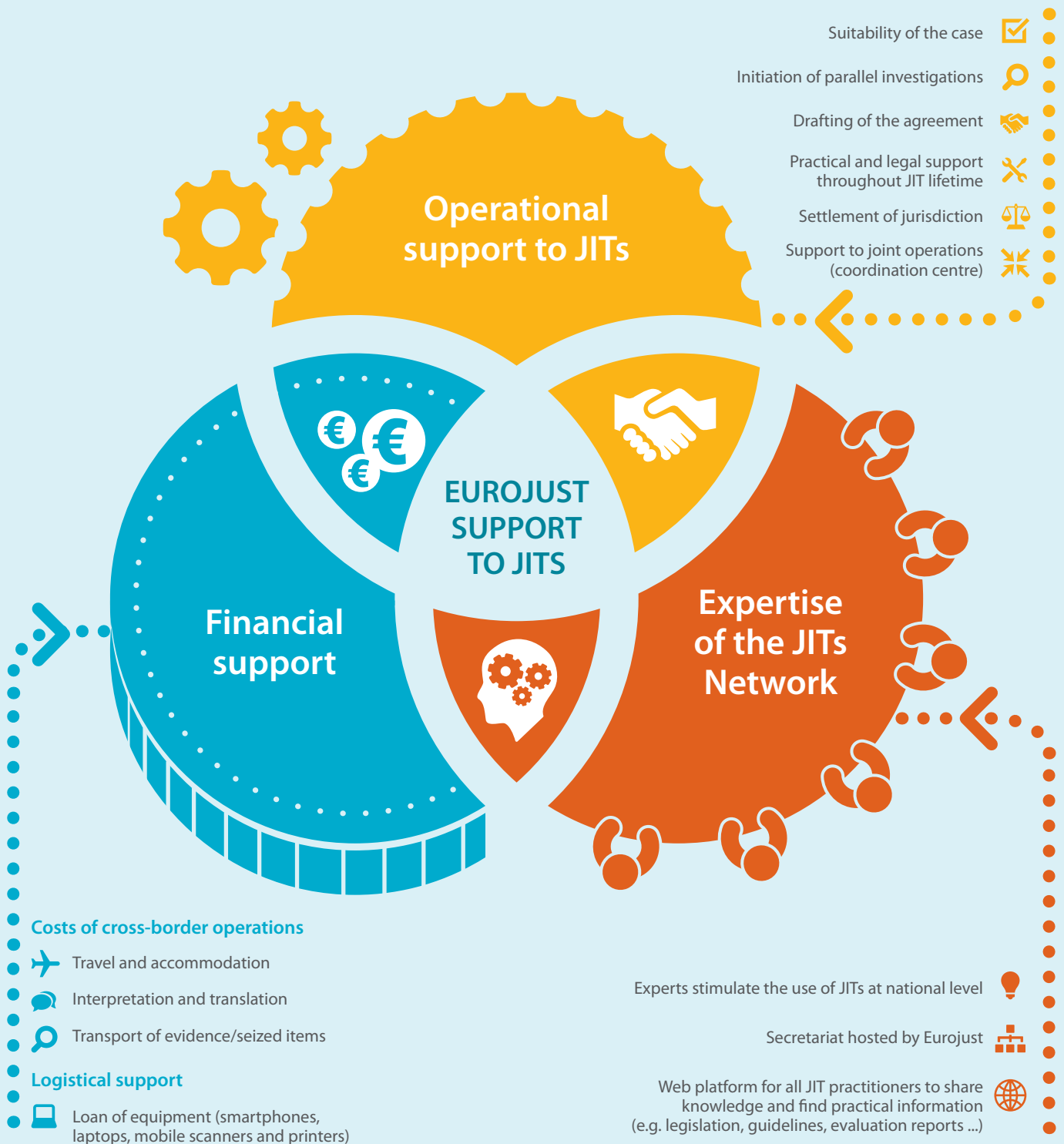
Ter ondersteuning van de Franse procedures, zijn de deelnemers akkoord gegaan dat Franse onderzoekers naar Spanje zouden kunnen reizen om het bewijsmateriaal te onderzoeken dat in het Spaans onderzoek werd vergaard. De Franse autoriteiten hebben toegestemd om hun Spaanse tegenhangers te assisteren door de organisatie van een videoconferentie om twee mensen te interviewen die in Frankrijk werden aangeklaagd en vastgehouden.

De nationale autoriteiten hebben belangrijke resultaten geboekt in de preliminaire fase van hun procedures door effectief deze justitiële samenwerkingsinstrumenten te gebruiken: coördinatievergaderingen, een coördinatiecentrum en een GOT.

Eurojust and joint investigation teams

Eurojust plays a central role in the setting up and running of joint investigation teams (JITs), including judicial and legal expertise, financial support, follow-up to JIT activities and building up know-how.

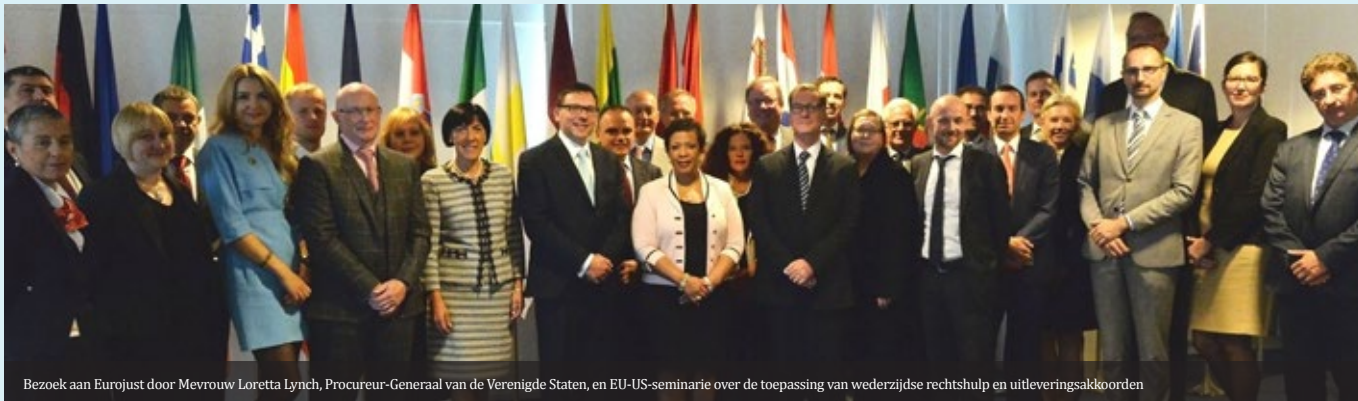

Bezoek aan Eurojust door Mevrouw Věra Jourová, EU-Commissaris van Justitie, Consumenten & Gendergelijkheid

Vergadering met ambassadeurs van de lidstaten en derde Landen van de Europese Unie

Bezoek aan Eurojust door Mevrouw Loretta Lynch, Procureur-Generaal van de Verenigde Staten, en EU-US-seminarie over de toepassing van wederzijdse rechtshulp en uitleveringsakkoorden

2015

in vogelvlucht

4-5 juni Den Haag

Strategisch seminarie over conflicten van rechtsbevoegdheid en Consultatief Forum onder het Lets EU-Voorzitterschap

2 maart Den Haag

Mevrouw Maria Schnebli wordt naar Eurojust gedetacheerd als eerste verbindingsmagistraat voor Zwitserland

20 mei Den Haag

Vergadering over zeepiraterij

5 juni Den Haag

Mevrouw Věra Jourová, Commissaris van Justitie, Consumenten & Gendergelijkheid bezoekt Eurojust

JANUARI

FEBRUARI

MAART

APRIL

MEI

JUNI

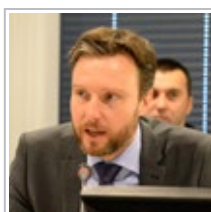

16-17 april Den Haag

Strategische vergadering over mensenhandel

21 april Den Haag

Mevrouw Michèle Coninx is opnieuw door het College verkozen als Voorzitter van Eurojust

22-23 april Den Haag

18de vergadering van het Genocidenetwerk

11-12 juni Den Haag

11de jaarlijkse vergadering van GOT's nationale experts

17-18 juni Den Haag

Vergadering over justitiële samenwerking in belangrijke sportevenementen

24-25 juni Den Haag

Strategische en tactische vergadering over terrorisme

29-30 juni Riga

44ste plenaire vergadering van het EJR

15 september Den Haag

Mevrouw Loretta Lynch, Procureur-Generaal van de VS, bezoekt Eurojust

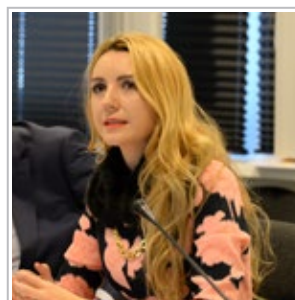
23 september Den Haag

Vergadering met ambassadeurs van de lidstaten van de Europese Unie en derde Landen

18-19 november Luxemburg

45ste plenaire vergadering van het EJP

25 november Den Haag

Vergadering over cybercriminaliteit: In de richting van een justitieel cybercriminaliteit netwerk

JULI

AUGUSTUS

SEPTEMBER

OKTOBER

NOVEMBER

DECEMBER

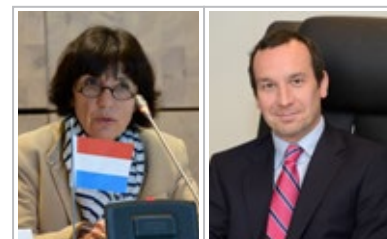
1 juli Den Haag

De heer Lodewijk Van Zwieten, Eurojust expert in cybercriminaliteit naar EC3, neemt taken op

1 oktober Rome

Ondertekening van memorandum van overeenstemming met EUNAVFOR MED

10-11 december Den Haag

Workshop over dataretentie en Consultatief Forum onder het EU-voorzitterschap van Luxemburg

1 juli Den Haag

Tactische vergadering over cybercriminaliteit: territorialiteit in cyberspace en ontvankelijkheid van bewijsmateriaal

8-9 oktober Den Haag

EU-VS-seminarie over de Toepassing van de RHV- en Uitleveringsovereenkomsten tussen de EU en de VS

21-22 oktober Den Haag

19de vergadering van het Genocidenetwerk

Eurojust's behandelde zaken

Eurojust heeft 42 EMPACT-vergaderingen bijgewoond en actief bijgedragen aan de activiteiten in 2015 binnen het kader van de Operationele Actieplannen (OAP's) in alle prioritaire criminaliteitsgebieden van EMPACT: facilitering van illegale immigratie; mensenhandel/mensensmokkel; vervalste goederen; accijns- en MTIC-fraude; heroïne, synthetische drugs en cocaïne; illegale vuurwapenhandel; OPC; en cybercriminaliteit.

In de context van de OAP's van 2015 heeft Eurojust aan verscheidene CEPOL-cursussen deelgenomen waarin het presentaties heeft gegeven over haar werk op een aantal criminaliteitsgebieden, zoals drugshandel (cocaïne en heroïne). Daarnaast heeft Eurojust actief deelgenomen aan de ontwikkeling, voorbereiding en formulering van de OAP's voor 2016.

In overeenstemming met de algemene positie tegenover de deelname van Eurojust aan OAP's die door het College in 2013 zijn opgenomen, heeft Eurojust als (mede-)aanvoerder of deelnemer bijgedragen aan 49 acties die werden ondernomen om de gecoördineerde onderzoeken en vervolgingen binnen de OAP's te verhogen. Dergelijke acties bestonden uit ofwel de bijdrage van informatie aan de rapportage over de inlichtingsituatie, de identificatie van hoogwaardige doelwitten of OCG's, of de ondersteuning van onderzoeken en vervolgingen.

Eurojust heeft ook OAP-activiteiten ondersteund om het aantal financiële onderzoeken in verscheidene EMPACT-prioriteit en te verhogen.

Eurojust heeft deelgenomen aan de OAP-acties om bewustzijn te creëren of op te wekken, vooral via de identificatie van trainingsbehoeften voor rechters en aanklagers op prioriteitsgebieden van EMPACT zoals cybercriminaliteit. Eurojust ondersteunde de activiteiten om de justitiële contactpunten in relevante derde Landen op het gebied van EMPACT-prioriteiten te identificeren.

Eurojust was de activiteitenleider binnen de OAP's die op het gebied van heroïne, synthetische drugs en cocaïne werden geïmplementeerd, en was de medeaanvoerder in de acties met de bedoeling juridische leemten in de prioriteitszone van OPC te identificeren en er zich op te richten.

Tenslotte was Eurojust verbonden aan de operationele activiteiten die binnen de sub-projecten ETUTU (om Nigeriaanse verhandelde slachtoffers te identificeren en inlichtingen van hen te verkrijgen) en de Chinese mensenhandel/mensensmokkel (bedoeld om zich te richten op Chinese criminaliteit verbonden met mensenhandel) binnen het prioriteitsgebied mensenhandel/mensensmokkel van EMPACT werden uitgevoerd.

Europese Agenda over Veiligheid

De Europese Agenda over Veiligheid geeft voor 2015-2020 prioriteit aan terrorisme, cybercriminaliteit en georganiseerde criminaliteit als onderling verbonden gebieden met een sterke grensoverschrijdende dimensie waarin een gecoördineerde EU-actie, ook op justitieel niveau, vereist is.

De Europese Agenda over Veiligheid zet de pijlers voor EU-actie uiteen, met inbegrip van een betere uitwisseling van informatie en hogere operationele samenwerking. De rol van Eurojust is in het bijzonder benadrukt in vier activiteitsgebieden: (i) de lidstaten assisteren in complexe RHV-verzoeken met landen buiten de Europese Unie, voornamelijk via het netwerk van Eurojust contactpunten; (ii) volledig betrokken zijn in de activiteiten van het Europees Centrum Contra-terrorisme (ECTC) bij Europol om de coördinatie van onderzoeken en vervolgingen te verbeteren; (iii) meer expertise en bijstand verlenen aan de nationale autoriteiten bij het uitvoeren van financiële onderzoeken; en (iv) de uitwisseling van beste praktijken blijven faciliteren en de aangegeven uitdagingen bij de verzameling en het gebruik van elektronisch bewijsmateriaal in onderzoeken en vervolgingen van door het Internet gefaciliteerde misdrijven te identificeren.

Europese Agenda over Migratie

De Europese Agenda over Migratie vult de Europese Agenda over Veiligheid aan door de plannen van de Europese Commissie voor zowel wetgevende als niet-wetgevende acties op het gebied van migratie uiteen te zetten. De Europese Agenda over Migratie en het EU-actieplan tegen de smokkel van migranten identificeren de strijd tegen illegale immigrantensmokkel als een EU-prioriteit en trachten de netwerken van illegale immigrantensmokkel van operaties met 'laag risico', hoog rendement tot operaties met 'hoog risico, laag rendement' om te vormen.

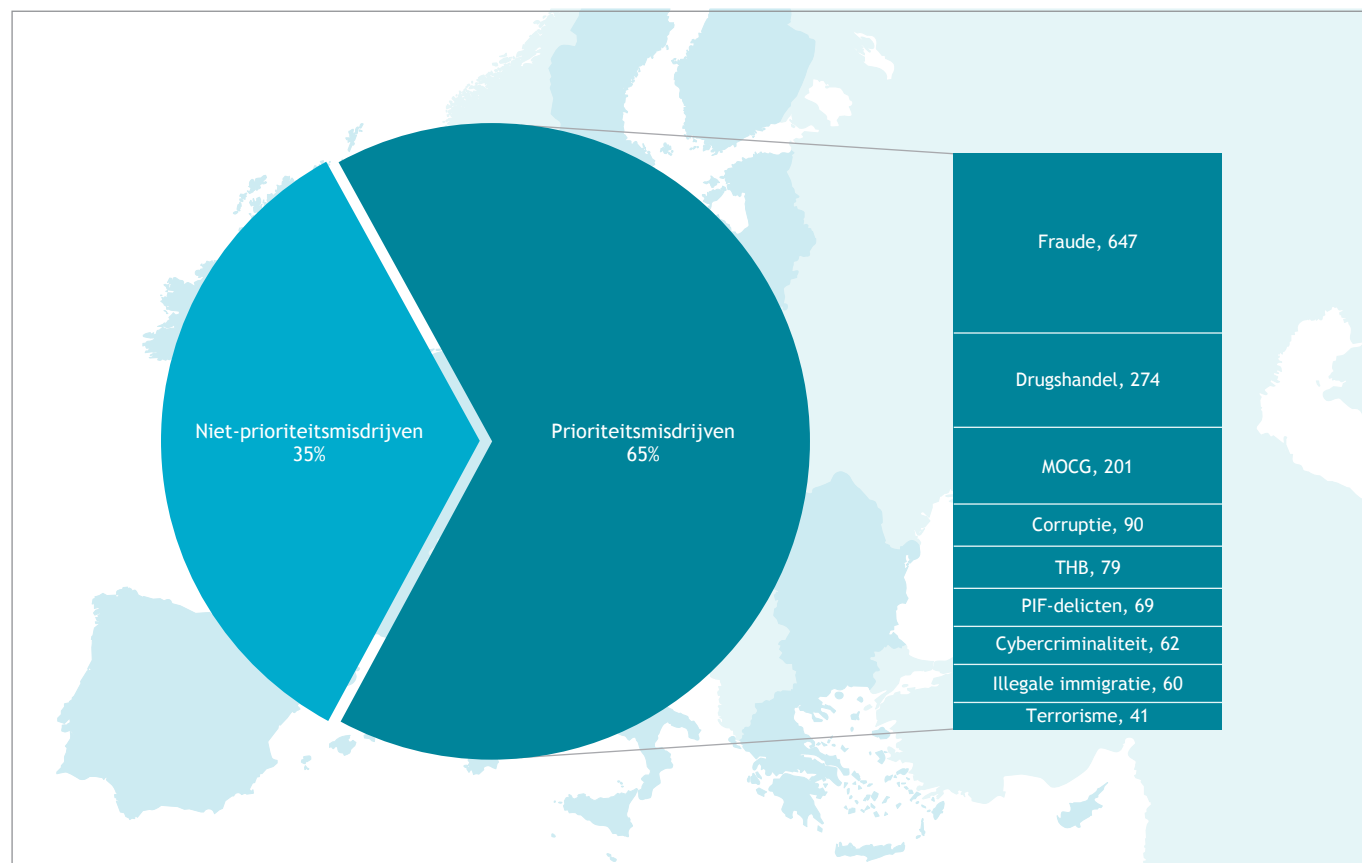
Een belangrijke rol wordt voor Eurojust samen met Europol voorzien en bestaat uit het assisteren van de lidstaten bij de ontmanteling van netwerken voor smokkel en mensenhandel. Daarnaast werd Eurojust aangezocht een thematische groep inzake immigrantensmokkel op te richten, samenwerking tussen aanklagers te versterken en RHV te verbeteren, GOT's te ondersteunen op het gebied van immigrantensmokkel, aan Hotspots deel te nemen, aan het werk van het Joint Operational Team (JOT) Mare bij te dragen en de uitwisseling van de beste praktijken en uitdagingen in de verzameling en het gebruik van elektronisch bewijsmateriaal in zaken van immigrantensmokkel te faciliteren.

2.1 De door Eurojust behandelde zaken in prioriteitsgebieden

De operationele prioriteiten van Eurojust zijn op beduidende wijze een spiegelbeeld van de Europese Unie in de strijd tegen ernstige en georganiseerde criminaliteit, zoals door de Raad van de EU wordt voorzien. Als een

vraaggestuurde organisatie omvatten de prioriteiten van Eurojust ook bepaalde misdrijfsoorten die niet als prioriteiten in de EU-beleidscyclus werden gesteld, namelijk corruptie en terrorisme.

Behandelde zaken van Eurojust per prioriteitsgebied

Prioriteitsmisdrijf	Zaken		Coördinatievergaderingen		GOT's	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Terrorisme	14	41	4	15	2	3
Cybercriminaliteit	42	62	15	19	6	11
Illegale immigrantensmokkel	32	60	10	20	9	9
Mensenhandel/mensensmokkel	71	79	12	32	18	21
Fraude	560	647	60	76	32	34
Corruptie	55	90	9	10	4	4
Drugshandel	283	274	52	57	31	25
MOCG's	128	201	13	21	13	13

2.1.1 Terrorisme

Het jaar 2015 was gekenmerkt door een toename van het aantal terroristische aanslagen die op het Europees grondgebied werden gepland of uitgevoerd en een erkenning van de globale dreiging die van FTF's uitgaat. De operationele en strategische activiteiten van Eurojust op het gebied van contraterrorisme weer Spiegel en de behoefte om het vermogen van de lidstaten terrorisme op een gemeenschappelijke, effectieve en gecoördineerde manier te bestrijden.

De cijfers die uit de behandelde zaken van 2015 worden gehaald bevestigen dat lidstaten meer en meer vertrouwen op de bijstand van Eurojust om kwesties van justitiële samenwerking in complex terrorismezaken aan te pakken en op te lossen. Het aantal geregistreerde zaken in 2015 (41) is bijna driemaal zo hoog als het aantal in 2014. Eurojust organiseerde 15 coördinatievergaderingen die betrekking hebben op met terrorisme samenhangende misdrijven. Dit is bijna vier maal het aantal in 2014 en drie

GOT's waren actief. Daarnaast heeft Eurojust haar eerste coördinatiecentrum voor een terrorismezaak georganiseerd. De meeste terrorismezaken die bij Eurojust zijn geopend waren uit België, Frankrijk en Italië afkomstig. België, Frankrijk en het VK werden het vaakst aangezocht.

Een aanzienlijke toename werd waargenomen in de informatie over vervolgingen en veroordelingen voor terroristische misdrijven die met Eurojust werden gedeeld overeenkomstig het Besluit van de Raad 2005/671/JHA. Informatie over vervolgingen voor terroristische misdrijven werd 104 maal, in vergelijking met 30 maal in 2014, met Eurojust gedeeld. Evenzo is het aantal afgesloten met terrorisme samenhangende gerechtelijke procedures die aan Eurojust werd gemeld, toegenomen tot 217, komende van 180 in 2014.

De informatie die met Eurojust werd uitgewisseld bevat links naar andere relevante zaken, RHV-verzoeken en hun uitvoering. Een toename in het delen van informatie op regelmatige basis en op een tijdige en systematische

Strategische vergadering over terrorisme

De 11de jaarlijkse strategische vergadering van de nationale correspondenten voor Eurojust voor terrorisme-aangelegenheden werd op 25 juni georganiseerd. De Europese Commissie presenteerde de prioriteiten die in de Europese Agenda over Veiligheid werden geïdentificeerd en benadrukte het belang van de betrokkenheid van Eurojust in initiatieven op EU-niveau in het tegengaan van terrorisme en de aanpak van radicalisering.

De presentatie werd gevolgd door een panelgesprek over ontwikkelingen in het juridisch kader op nationaal en EU-niveau inzake de strijd tegen terrorisme en een update over contraterrorisme-producten van Eurojust die voor gebruik door professionals zijn ontwikkeld. Deze producten zijn de *TCM*, het *CBRN-E handboek*, de *MPJM* en het *Memorandum van Terroristische Financiering*.

Eurojust heeft ook een grondige analyse gedaan van een Belgische justitiële beslissing met betrekking tot een FTF-recruteringsnetwerk. De analyse, die door professionals als erg nuttig en inspirerend wordt gezien, werd als een Eurojust-document met beperkte toegang afzonderlijk gepubliceerd en met de nationale correspondenten voor Eurojust voor terrorismeaangelegenheden gedeeld.

Voorbeeld van een zaak

Een terroristische organisatie onder de naam Rawti Shax of Didi Nwe (de 'nieuwe koers' of 'naar de berg') was sinds 2007 het onderwerp van een onderzoek in verscheidene Europese landen, inclusief Italië, Zwitserland en Duitsland. De organisatie vertegenwoordigt een ontwikkeling van Ansar Al Islam die door de VN genoteerd staat als een terroristische organisatie verbonden aan Al-Qaeda en van wie de leider in Noorwegen vastgehouden wordt wegens herhaaldelijke doodsb bedreigingen tegen Noorse politici. De primaire doelstelling van Rawti Shax is de huidige Iraaks-Koerdische regering op gewelddadige wijze omver te werpen en het te vervangen door een kalifaat onder Sharia-wetgeving.

Het Italiaanse onderzoek vond bewijsmateriaal dat Rawti Shax zijn oorsprong in Europa heeft met cellen die via het Internet communiceren en opereren, en met een structuur die vooral actief is in Duitsland, Zwitserland, het VK, Finland, Italië, Griekenland, Zweden, Noorwegen, Irak, Iran en Syrië. Naarmate de groep evolueerde, werd het actief in de voorziening van logistieke en financiële ondersteuning ten behoeve van het rekruteren van FTF's om naar Syrië en Irak te sturen, ook met de intentie hen voor het toekomstige conflict in Koerdistan te trainen.

Eurojust ondersteunde de internationale justitiële samenwerkingsactiviteiten in deze zaak vanaf 2011. Om de uitwisseling van informatie tussen de competente autoriteiten en de uitvoering van RHV-verzoeken te faciliteren, werden twee coördinatievergaderingen door Eurojust georganiseerd. Tijdens de coördinatievergadering werden de structuur en operaties van deze terroristische organisatie geleidelijk aanonthuld en de betrokken lidstaten bespraken de meeste doeltreffende algemene justitiële strategie en reactie.

manier faciliteert het werk van Eurojust door het leveren van een overzicht van uitdagingen en beste praktijken in verband met vervolgingen en veroordelingen voor terroristische misdrijven en verrijkt Eurojust's analyse van de justitiële reacties op terrorisme, gedeeld met de lidstaten via de *Monitor inzake met terrorisme samenhangende veroordelingen*. Daarnaast en als een vervolg van de Conclusies van de Raad over de reactie van het strafrecht op radicalisering die tot terrorisme leidt, zou Eurojust zich in een positie bevinden om het gebruik van alternatieven voor vervolging en hechtenis te controleren en aldus bij te dragen aan de ontwikkeling van een crimineel beleid met betrekking tot FTF's.

Het netwerk van nationale correspondenten voor Eurojust voor terrorismeaangelegenheden doet dienst als een primair contactpunt om justitiële samenwerking te faciliteren en ervoor te zorgen dat informatie in verband met vervolgingen en veroordelingen wegens terrorisme met Eurojust gedeeld wordt. Het netwerk van nationale correspondenten, actief sinds 2005, bestaat uit tenminste één vertegenwoordiger die door elke lidstaat wordt benoemd, alsmede contactpunten genomineerd door Noorwegen, de VS en, sinds september 2015, Zwitserland.

Het derde verslag van Eurojust, *Buitenlandse Terroristische Strijders: Standpunten van Eurojust over het fenomeen en de reactie van het strafrecht* (geclassificeerd als EU-voorbehouden) werd in november 2015 uitgebracht. Het verslag werd op de vergadering van de JBZ-Raad van 3-4 december 2015 ingediend met aanbevelingen om uitdagingen in onderzoeken en vervolgingen aan te pakken en volledig gebruik te maken van de coördinatieinstrumenten van Eurojust in complexe grensoverschrijdende zaken met betrekking tot FTF's.

Het verslag ontwikkelt de bevindingen en aanbevelingen vervat in de twee vorige verslagen van Eurojust inzake FTF's, daterend van november 2013 en november 2014, door de integratie van bijdragen van professionals als reactie op de vervolgvragenlijst van Eurojust over de justitiële reactie op FTF's die in maart 2015 naar alle nationale correspondenten voor Eurojust voor terrorismeaangelegenheden alsmede de Eurojust-verbindingsmagistraten van Noorwegen, Zwitserland en de VS werd gestuurd. Eerder in 2015 werd een samenvatting van de voornaamste bevindingen van het tweede Eurojust-verslag over FTF's van november 2014 gepubliceerd als een Eurojust-document met beperkte toegang.

Vorig jaar was Eurojust actief betrokken bij vele van de discussies en initiatieven op EU-niveau om de identificatie van mogelijke manieren om de justitiële reactie op terrorisme te versterken. De Voorzitter van Eurojust heeft in verschillende forums de behoefte voor een EU-brede algemene en allesomvattende aanpak benadrukt die een breed assortiment van multidisciplinaire beleidsvormen, mechanismen en instrumenten integreert om de doeltreffendheid van nationale reacties op het FTF-fenomeen te verbeteren.

De Agentschappen hebben binnen het kader van het JHA-Agentschappennetwerk elkaar ingelicht over hun instrumenten/maatregelen die tegen FTF van kracht zijn. Eurojust brengt regelmatig verslag uit aan de Contraterrorisme-Coördinator van de EU over de uitvoering van Eurojust's acties in de strijd tegen terrorisme. In 2015 werd Eurojust voor de eerste maal verbonden met een aanspreekpunt van Europol in verband met contraterrorisme, FP Travellers.

Eurojust heeft de versterking van de samenwerking met derde Landen blijven prioriteren om haar bijstand aan nationale autoriteiten in hun onderzoeken en vervolgingen op te drijven. Het niveau van operationele samenwerking met derde Landen in terrorismezaken die door Eurojust wordt gefaciliteerd, is in 2015 aanzienlijk verhoogd. Bijvoorbeeld, het aantal terrorismezaken (10) waarbij derde Landen betrokken zijn, is in vergelijking met vorig jaar meer dan verdrievoudigd.

CBRN-E handboek

Het *CBRN-E handboek* geeft aan EU-professionals gespecialiseerde juridische ondersteuning voor meerdere sectoren bij onderzoeken en vervolgingen in verband met transnationale misdrijven die betrekking hebben op chemische, biologische, radiologische, nucleaire stoffen en explosieven (CBRN-E). Het bevat een overzicht van de meest relevante EU en internationale wetgeving die te maken heeft met CBRN-E, alsmede supranationale entiteiten, systemen en databases op het gebied van CBRN-E.

Het *handboek* wordt regelmatig bijgewerkt. De vierde versie werd in juni 2015 geproduceerd.

Een enorme hoeveelheid informatie van het Italiaanse onderzoek werd over verscheidene maanden in 2015 geanalyseerd door Eurojust om de belangrijkste aspecten voor de betrokken lidstaten te identificeren met het oog op de organisatie van een gemeenschappelijke actiedag. Eén van de coördinatievergaderingen werd gebruikt voor de voorbereiding van de gemeenschappelijke actie, om problemen betreffende uitvoering van de verzochte justitiële maatregelen te bespreken, met inbegrip van de identificatie van de competente autoriteiten en de formulering van EAB's, uitleveringsprocedures, enz. De juridische en technische vereisten van dergelijke verzoeken werden beoordeeld om een tijdige uitvoering van verscheidene RHV-verzoeken te garanderen.

Een coördinatiecentrum werd bij Eurojust tijdens de gemeenschappelijke actiedag in november 2015 opgericht. In totaal werden 13 verdachte leiders en verscheidene leden van Rawti Shax in Italië, Noorwegen en het VK aangehouden. Tien aangehouden personen werden beschuldigd van internationaal terrorisme volgens de Italiaanse wetgeving. Daarnaast hebben de Italiaanse, Duitse, Finse, Noorse, Zwitserse en Britse autoriteiten 26 lokalen doorzocht en items zoals elektronische toestellen en documenten in beslag genomen. Sommige verdachten kon men niet vinden aangezien het werd aangenomen dat ze naar het Midden Oosten (Syrië en Irak) waren gereisd om zich als FTF's bij jihadistische organisaties te voegen (namelijk ISIS en al-Nusra).

Gezien de lopende overleveringsprocedures van drie individuen van het VK en de uitleveringsverzoeken naar Noorwegen zal de bijstand van Eurojust in 2016 verdergaan. Aangezien één van de verdachten die in Noorwegen werd aangehouden een Noorse burger is, die dus niet onderworpen is aan uitlevering, zal deze verdachte in Noorwegen worden berecht (volgens het *aut dedere aut iudicare-principe*). Verdere justitiële samenwerking wordt beoogd om succesvolle procedures tegen deze en andere verdachten te waarborgen.

Tactische vergadering over terrorisme

Eurojust hield op 24-25 juni een derde tactische vergadering over FTF's, *Voor een gemeenschappelijke justitiële reactie op buitenlandse strijders*. De vergadering werd bijgewoond door de nationale correspondenten voor Eurojust voor terrorismeaangelegenheden, vertegenwoordigers van de nationale justitiële en

ordehandhavende instanties van de lidstaten Albanië, Bosnië en Herzegovina, Montenegro, Noorwegen, Servië, Zwitserland, Turkije en de VS alsmede vertegenwoordigers van het Bureau van de Coördinator voor Contraterrorisme in de EU, Europol, INTERPOL en Frontex.

De vergadering gaf de professionals inzicht in de specifieke fenomenen, terroristische organisaties, *modi operandi* en procedurele of justitiële samenwerkingsproblemen, en verschaftte een forum om ervaringen en beste praktijken uit te wisselen tussen professionals die FTF-zaken binnen en buiten Europa onderzoeken en vervolgen.

De behandelde onderwerpen waren o.a. de reactie van het EU-strafrecht op FTF's, verbeterde justitiële samenwerking met derde Landen, en uitdagingen en lessen getrokken uit FTF-vervolgingen. De toereikendheid van het juridisch kader, de vergaring en ontvankelijkheid van elektronisch bewijsmateriaal, financiële onderzoeken, instrumenten voor justitiële samenwerking, reacties van het strafrecht op radicalisering, justitiële benaderingen van teruggekeerden en de uitwisseling van informatie werden besproken. Presentaties inzake FTF-vervolgingen in lidstaten en derde Landen leverden nationale perspectieven op. Drie workshops waren op dezelfde zaak gericht en de resultaten werden tijdens de plenaire sessie voorgesteld en besproken en opgenomen in het derde Eurojust-verslag, *Buitenlandse Terroristische Strijders: Standpunten van Eurojust over het fenomeen en de reactie van het strafrecht*, uitgebracht in november 2015.

Eurojust werkt actief aan de verbetering van de samenwerking met landen in het Midden Oosten en Noordafrikaanse (MENA) regio. De uitbreiding van het contactpuntennetwerk van Eurojust in deze regio is belangrijk om haar werk in de strijd tegen terrorisme en georganiseerde criminaliteit te faciliteren. Op 21 juli 2015 heeft Eurojust landen in de MENA-regio uitgenodigd om Eurojust-contactpunten, met inbegrip van specifieke Eurojust-contactpunten voor aangelegenheden van contraterrorisme, te benoemen. Na deze uitnodigingsbrieven werden contactpunten voor Eurojust benoemd in Libanon, Jordanië, Saudi-Arabië en de Palestijnse Autoriteit, naast deze die reeds in Egypte, Israël en Tunesië werden benoemd.

Memorandum over terroristische financiering

Eurojust's *memorandum* over terroristische financiering is een Eurojust-document met beperkte toegang en bevat een overzicht van de juridische instrumenten en normen die op internationaal en EU-niveau aangenomen worden om terroristische financiering tegen te gaan en waarbij een samenvatting van hun bepalingen worden gegeven. Het memorandum presenteert ook de behandelde zaken van Eurojust in de omgang met terroristische financiering en benadrukt de betrokkenheid van Eurojust in justitiële samenwerking bij het bestrijden van terroristische financiering. Het memorandum werd voor het eerst in 2006 uitgebracht en wordt om de drie jaar bijgewerkt. De laatste update vond in juni 2014 plaats.

Monitor van veroordelingen wegens terrorisme

De *TCM* is een Eurojust-document met beperkte toegang en in het bijzonder verdeeld naar aanklagers en rechters die omgaan met terrorismezaken en wordt sinds 2008 regelmatig gepubliceerd. Het verschaft een regelmatig overzicht van met terrorisme samenhangende veroordelingen en vrijspraken in de hele Europese Unie, juridische updates, alsmede een justitiële analyse van relevante vonnissen.

De TCM is gebaseerd op open bron-informatie en informatie over veroordelingen voor terroristische misdrijven verschaft door de nationale autoriteiten in de toepassing van het Besluit van de Raad 2005/671/JHA. De analytische hoofdstukken van de uitgaven die in 2015 werden geproduceerd bestonden uit een analyse van vonnissen uitgesproken door rechtbanken in Duitsland, Nederland, Noorwegen en het VK betreffende FTF's.

Daarnaast bevat de TCM een samenvatting van de voornaamste punten van de Europese Agenda over Veiligheid alsmede het Bijkomstig Protocol van de Conventie van de Raad van Europa over de Preventie van Terrorismen, Politieke Verklaring en Actieplan.

2.1.2 Cybercriminaliteit

Cybercriminaliteit is grenzeloos gezien haar aard. Elektronisch bewijsmateriaal van dergelijke misdrijven kan soms moeilijk te vergaren zijn als gevolg van de vluchtigheid van gegevens en kan specifieke expertise vereisen. Justitiële samenwerking is essentieel om ervoor te zorgen dat elektronisch bewijsmateriaal tijdig bewaard wordt. Dit garandeert de ontvankelijkheid ervan in justitiële procedures. Internationale justitiële samenwerking kan door aanzienlijke verschillen in binnenlandse juridische kaders (bijv. betreffende criminalisering van gedrag of de afwezigheid van wetgeving over dataretentie) en conflicten van rechtsbevoegdheid belemmerd worden.

Tegen deze achtergrond richtte Eurojust zich meer op het tegengaan van cybercriminaliteit met het oog op de versterking van justitiële samenwerking op dit gebied, in het bijzonder door: de snelle afhandeling van RHV-verzoeken te faciliteren - dit is een cruciale factor om de vluchtigheid van data te balanceren en gaten te vullen die voortvloeien uit de toepassing van verschillende binnenlandse regels voor dataretentie; en de vroege betrokkenheid van justitie in operaties inzake cybercriminaliteit toe te laten om ervoor te zorgen dat de data in overeenstemming met de toepasselijke regels tijdens de onderzoeksfase vergaard worden en bijgevolg als ontvankelijk elektronisch bewijsmateriaal in een daaropvolgende justitiële procedures ingediend kan worden.

De grotere focus van Eurojust op cybercriminaliteit wordt weerspiegeld in de behandelde zaken en strategische activiteiten die in 2015 werden uitgevoerd.

Alle belangrijke statistieke indicatoren - aantal geregistreerde zaken (62), coördinatievergaderingen (19), coördinatiecentra (1) en GOT's (11, waarvan zes recentelijk opgericht werden) - vertonen groei in de operationele betrokkenheid van Eurojust op dit gebied in vergelijking met vorige jaren. Roemenië was de lidstaat die het vaakst verzoeken deed, gevolgd door Griekenland, Duitsland en Cyprus. Het VK, Spanje en Duitsland waren de vaakst aangezochte lidstaten.

Eurojust werkte ook toe naar de verbetering van de samenwerking met Europol in de strijd tegen cybercriminaliteit zowel op strategische als operationele niveaus. Eurojust bleef het Europees Cybercriminaliteit Centrum (EC3), dat door Europol wordt gehost, actief ondersteunen. Hiertoe heeft Eurojust in juli 2015 een Gedetacheerde Nationale Expert in Cybercriminaliteit benoemd om als vertegenwoordiger van Eurojust voor operationele aangelegenheden van EC3 op te treden. Zijn taken bestaan uit de ondersteuning en coördinatie van de samenwerking met EC3 namens Eurojust en, *inter alia*, het faciliteren van de uitwisseling van informatie om de ontvankelijkheid van bewijsmateriaal in justitiële procedures te verzekeren, en de promotie van de vroege betrokkenheid van Eurojust om de doeltreffendheid van vervolgingen te verhogen en, in voorkomend

Voorbeeld van een zaak

Een grootschalige OCG waarvan de leden voornamelijk uit Nigeria en Kameroen afkomstig waren, was verantwoordelijk voor phishing-fraude via het internet die op EUR 6 miljoen werd geschat. Dit crimineel netwerk gebruikte de 'man in the middle'-methode door fondsen om te leiden van rechtmatige tot illegale bestemmingen via toegang tot wachtwoorden en persoonlijke gegevens om mailaccounts van de slachtoffers in hun bezit te krijgen om zo geld van hen en/of hun klanten te verwerven.

De daders en slachtoffers werden op tenminste 16 locaties wereldwijd geïdentificeerd. De justitiële instanties in Italië, Spanje en Polen richtten zich tot Eurojust voor assistentie. Drie coördinatievergaderingen werden georganiseerd om de details van bestaande binnenlandse onderzoeken helder te krijgen en informatie uit te wisselen. Parallele procedures in Italië en Spanje hebben aan het licht gebracht dat individuen die het onderwerp zijn van onderzoeken deel uitmaakten van hiërarchisch gestructureerde cellen met vloeiende en flexibele interacties tussen de netwerken. Gezien deze nauwe verbindingen werden uitdagingen voor de binnenlandse vervolgende autoriteiten geïdentificeerd in verband met potentiële *ne bis in idem*-kwesties. Een mogelijke overlapping van doelwitten werd benadrukt. Dit wil zeggen dat dezelfde verdachten het onderwerp van meerdere criminele procedures kunnen zijn die in verschillende rechtsgebieden werden ingesteld.

Naarmate de zaak vooruitgang boekte, werd een derde een laatste coördinatievergadering georganiseerd om de stand van uitvoering van RHV-verzoeken te evalueren die door Italië aan de relevante landen werden uitgevaardigd en om nieuwe informatie uit te wisselen. Gelijkaardige criminele activiteit in individuele lidstaten werd waargenomen en een verdere overlapping van doelwitten werd geïdentificeerd. Dit heeft de vervolgende instanties geholpen hun strategie voor de zaak te definiëren.

Bijgevolg hebben de partijen ingestemd met een actiedag met de ondersteuning van een Eurojust coördinatiecentrum deel te nemen met de bedoeling gelijktijdige dwangmaatregelen te treffen. Hoewel de Spaanse autoriteiten snel actie konden genomen hebben,

kunnen dergelijke vroege maatregelen in Spanje mogelijkwerwijs het minder geavanceerd maar breder Italiaanse onderzoek op de helling gebracht hebben. Een bespreking van de juridische vereisten in de verschillende rechtsgebieden was noodzakelijk om de beperkingen van de procedures in de respectievelijke staten te begrijpen en het meest gunstige schema voor de actiedag te bepalen. Er werden aanzienlijke inspanningen geleverd om de verschillende fasen van de onderzoeken daartoe aan te passen.

De actiedag vond plaats in juni 2015 onder de leiding van Italiaanse, Spaanse en Poolse justitiële en politie-instanties. Gefaciliteerd door het coördinatiecentrum bij Eurojust, heeft de actiedag uitstekende resultaten opgeleverd. In totaal werden 49 verdachten aangehouden en 58 huiszoekingen werden uitgevoerd. Cybercriminelen kunnen door nauwe samenwerking en coördinatie tussen de betrokken staten in elk rechtsgebied be-recht worden.

geval, de inbeslagneming van vermogensbestanddelen in zaken van cybercriminaliteit.

De Eurojust-expert in de aanwezigheid van cybercriminaliteit bij EC3 heeft ook bijgedragen aan een versterkte aanwezigheid in de Focal Points Twins, Terminal en Cyborg. Onder de EMPACT 2015 OAP-cyberaanvallen hebben Eurojust en Europol gezamenlijk een document voorbereid over gemeenschappelijke juridische uitdagingen bij de strijd tegen cybercriminaliteit hoofdzakelijk vanuit het oogpunt van ordehandhaving en vervolging. Het identificeert zes hoofdgebieden: verlies van data; verlies van locatie; juridische kaders; publiek-private-partnerschappen; internationale samenwerking; en het zich snel ontwikkelende bedreigingslandschap. Het document doet dienst als een startpunt voor verdere discussies met relevante belanghebbenden over mogelijke aanpakken voor deze uitdagingen, inclusief een verdere overeenstemming van juridische en praktische instrumenten betreffende RHV's en de uitwisseling van informatie en elektronisch bewijsmateriaal voor onderzoeken en vervolgingen van zaken van cybercriminaliteit.

Tijdens haar bezoek aan Den Haag in september heeft Mevrouw Loretta Lynch, de Procureur-Generaal van de VS, de detachering van een Amerikaanse Aanklager voor Cybercriminaliteit aan Eurojust aangekondigd.

Vergaderingen over cybercriminaliteit

Op 1 juli heeft Eurojust een tactische vergadering over territorialiteit in cyberspace en de ontvankelijkheid van elektronisch bewijsmateriaal in justitiële procedures inzake cybercriminaliteit gehost. De tactische vergadering was een verzameling van experts van alle lidstaten, Noorwegen, de VS alsmede de privésector (met inbegrip van banken en firma's voor internetbeveiliging) die nadachten over verscheidene actuele problemen op dit gebied en de assistentie die door Eurojust verleend kan worden. Deelnemers bespraken de behoefte om: internationale justitiële samenwerking te versnellen, vooral de tijdige uitwisseling van RHV-verzoeken gezien de vluchtigheid van elektronische data; de samenwerking tussen justitiële instanties en de privésector verbeteren (zoals Internet Service Providers); en zorgen voor de vroege betrokkenheid van justitiële instanties om, inter alia, de ontvankelijkheid als bewijs van de data vergaard door de privésector te waarborgen.

Tijdens de vergadering werd een oproep gedaan tot het sneller en effectiever delen van ervaring, goede praktijken en geleerde lessen. De professionals hebben daarbij het voorstel van de oprichting van een netwerk van aanklagers en rechters voor cybercriminaliteit beoordeeld.

Bijgevolg heeft Eurojust, in november 2015, een vergadering Towards a Judicial Cybercrime Network gehost waar justitiële experts op het gebied van cybercriminaliteit van alle lidstaten alsmede van Noorwegen, Zwitserland, de VS, EC3 en de Raad van Europa zijn bijeengekomen. De deelnemers gingen akkoord over de behoefte een justitieel netwerk voor cybercriminaliteit op te richten met de ondersteuning van Eurojust als een platform voor bespreking van justitiële obstakels, de identificatie en verspreiding van beste praktijken en het delen van jurisprudentie.

Daarnaast hebben ze het RHV-proces tussen de VS en de lidstaten besproken en werden ingelicht over de projecten die door de Raad van Europa Cybercrime Convention Committee waren geïnitieerd en ondersteund. Vertegenwoordigers van het Ministerie van Veiligheid en Justitie van Nederland gaven een overzicht van prioriteiten van hun inkomend Voorzitterschap van de EU, waaronder de strijd tegen cybercriminaliteit (met een focus op kwesties van rechtsbevoegdheid).

Naast het leveren van operationele steun aan nationale onderzoeken en vervolgingen en EC3, zette Eurojust haar ondersteuning van het project Illegale Handel op Online Markten (ITOM) verder, waarvan de afsluitende conferentie in november 2015 had plaatsgevonden. Zij bleef ook de Training of Trainers and Certification Programme (TOT) ondersteunen die de eerste training voor aanklagers en onderzoeksrechters organiseerde met de bedoeling de doeltreffendheid en het begrip van de fasen van onderzoek en vervolging van zaken van cybercriminaliteit te verbeteren.

2.1.3 Illegale immigratie

Europa werd geconfronteerd met een ongekende crisis die voortvloeit uit de snelle toename van de illegale immigrantensmokkel en de afschuwelijke opeenvolging van daaraan verwante dodelijke incidenten die in de Middellandse Zee, aan Europese kusten en het vasteland zijn voorgevallen.

Eurojust zelf stond oog in oog met een verhoogde vraag naar justitiële coördinatie op dit gebied als gevolg van het terugkerend en wijdverspreid karakter van de misdrijven die in lidstaten worden gepleegd. Het aantal zaken van illegale immigratie (60) en coördinatievergaderingen (20) was bijna verdubbeld in vergelijking met 2014. De lidstaten met de meeste verzoeken waren Griekenland, Frankrijk en Oostenrijk. Duitsland was het meest aangezocht, gevolgd door Frankrijk en Hongarije.

In overeenstemming met het EU-Actieplan tegen immigrantensmokkel heeft Eurojust nauw samengewerkt met Europol, Frontex en EASO om informatie over de *modus operandi* van de smokkelaars te vergaren, om nationale autoriteiten te ondersteunen bij het opsporen van geld en te assisteren in onderzoeken. Daartoe heeft Eurojust haar samenwerking met Europol Focal Point Checkpoint en JOT Mare geïntensiveerd. Deze intensivering van samenwerking werd verwezenlijkt door het organiseren - naast ad hoc vergaderingen over individuele operationele zaken - van kwartaalvergaderingen om middelen en methoden (bijv. een bijgewerkt proces van informatie-uitwisseling over lopende zaken) te bespreken ter verbetering van hun samenwerking en vermogen nationale autoriteiten te ondersteunen in hun strijd tegen illegale immigrantensmokkel.

Een memorandum van overeenstemming over samenwerking tussen Eurojust en de militaire operatie van de EU in het zuidelijke centraal Middellandse Zeegebied (EUNAVFOR MED) werd op 1 oktober ondertekend. EUNAVFOR MED werd op 22 juni 2015 gelanceerd met de bedoeling systematische inspanningen te ondernemen om vaartuigen en vermogensbestanddelen die door smokkelaars worden gebruikt te identificeren, in beslag te nemen, te vangen en vernietigen. Dit memorandum van overeenstemming stelt een kader vast voor verbeterde samenwerking en dialoog in de strijd tegen illegale immigrantensmokkel. Het bevestigt de verbintenis van beide

Voorbeeld van een zaak

Een onderzoek werd ingesteld naar een OCG die ervan verdacht werd de illegale invoer van Albanese burgers in de Europese Unie te faciliteren door het gebruik van gehuurde transportwagens die in de Tsjechische Republiek geregistreerd zijn. De OCG die sinds het einde van 2013 opereert, heeft illegale immigranten via twee routes naar het VK getransporteerd: ofwel van Turkije of Griekenland naar België en dan verder naar het VK in voertuigen bestuurd door Tsjechische en Slowaakse chauffeurs, of van Bulgarije of Servië naar de Tsjechische Republiek en dan via Duitsland naar het VK via de ferry of trein. Meer dan 100 illegale immigranten werden tijdens deze periode naar de Europese Unie gebracht.

Eurojust en de lidstaten die in deze zaak betrokken zijn, hebben verscheidene operationele vergaderingen bij Europol voor 'Operatie Tantaluf' bijgewoond in 2014. De behoefte aan justitiële samenwerking heeft ervoor gezorgd dat de zaak in december 2014 aan Eurojust is voorgelegd. Eurojust organiseerde vier coördinatievergaderingen en vormde aldus een forum voor de Belgische, Tsjechische, Duitse, Franse en Britse autoriteiten om de justitiële aspecten van de zaak te bespreken. De nauwe samenwerking met Europol ging verder en hun analisten woonden de coördinatievergaderingen bij Eurojust bij.

België werd gekozen als beste vervolgend rechtsgebied om op te treden. Deze beslissing werd beïnvloed door het feit dat een stad in België de hub bleek te zijn van de illegale immigrantensmokkel. Eurojust was instrumenteel in de vorming van een GOT tussen België, de Tsjechische Republiek, het VK en Duitsland. De financiële ondersteuning van Eurojust maakte het mogelijk dat deze zaak sneller vooruitgang boekte en dekte de kosten van cruciale middelen die nodig waren voor een dergelijke grootschalige operatie, met name voor de vertolkings- en vertalingsdiensten, reiskosten en technische apparatuur. De uitwisseling van bewijsmateriaal tussen alle deelnemende landen was eenvoudig en de Belgische autoriteiten waren in staat informatie te verwerven na een RHV-verzoek aan de Franse autoriteiten betreffende chauffeurs die in Frankrijk werden gestopt.

Het onderzoek van deze zaak heeft aan het licht gebracht dat in 13 smokkelincidenten deze OCG een winst van meer dan EUR 500.000 ten koste van de victimisatie van meer dan 100 kwetsbare mensen heeft gegenereerd. Een

gemeenschappelijke actiedag vond plaats in november 2015 met de ondersteuning van een Eurojust-coördinatiecentrum. Acht verdachten werden aangehouden, 24 werden geïnterviewd als hetzij getuigen, hetzij verdachten, en 10 huiszoeken werden uitgevoerd. Zes EAB's werden tijdens de gemeenschappelijke actiedag uitgevoerd.

partijen om strategische informatie van niet-operationele aard, beste praktijken, expertise en ervaring op het gebied van illegale immigrantensmokkel uit te wisselen.

In april 2015 heeft het College van Eurojust op institutioneel niveau een Contactpunt voor illegale immigrantensmokkel benoemd om Eurojust binnen de Contactgroep van EU-Agentschappen inzake immigrantensmokkel te vertegenwoordigen die door de Europese Commissie in 2015 in overeenstemming met het EU-Actieplan tegen Immigrantensmokkel is opgesteld.

De Hotspot-aanpak, die als deel van de Europese Agenda over Migratie door de Europese Commissie naar voren wordt gebracht, heeft als hoofddoel de coördinatie van EU-bijstand aan lidstaten in de frontlinie die geconfronteerd worden met een specifieke en buitensporige migratiedruk aan hun externe grenzen. Eurojust ondersteunde de Hotspots in Italië en Griekenland - twee van de lidstaten die het meest door migratiestromen in 2015 werden getroffen. Nationale aanklagers in Italië en Griekenland werden benoemd als Eurojust-contactpunten om Hotspot-locaties te ondersteunen en relevante informatie en zaken naar de Nationale Desks van Eurojust te leiden voor justitiële opvolging en coördinatie op EU-niveau.

De Voorzitter van Eurojust heeft een bezoek gebracht aan de Hotspots in Italië (oktober 2015), en Griekenland (december 2015), en Italiaanse en Griekse vertegenwoordigers van justitie en de zeemacht alsmede EUNAVFOR MED en Frontex ontmoet, om de strijd tegen illegale immigrantensmokkel en de behoefte aan verbeterde justitiële samenwerking te bespreken.

In september heeft het College van Eurojust de Thematische Groep voor Illegale Immigrantensmokkel opgesteld waarvan het tijdsbestek (2015-2020) samenvalt met het tijdsbestek van het EU-Actieplan tegen Immigrantensmokkel. De doelstellingen van de Thematische Groep zijn, *inter alia*, als volgt: (i) de verbetering van ondersteuning voor bureaus van procureurs getroffen door illegale immigrantensmokkel, (ii) de identificatie en analyse van uitdagingen in het onderzoek en vervolging van deze misdrijfsoort alsmede de beste praktijken in verband hiermee, en (iii) de verbetering van het gebruik van bestaande internationale en juridische EU-instrumenten in deze context.

Daarnaast heeft Eurojust de ondersteuning van andere strategische forums en projecten verdergezet die bedoeld waren om internationale samenwerking op het gebied van illegale immigrantensmokkel te verbeteren door, bijvoorbeeld, deel te nemen aan het regionaal project Organisatie voor Migratie (IOM), *Versterking van de strijd tegen mensenhandel en immigrantensmokkel in de westelijke Balkan*, om de beste praktijken in de uitvoering van grensoverschrijdende activiteiten in twee workshops, in FYROM en in Montenegro, te presenteren. De doelstelling van dit project dat door het IOM Development Fund en de Italiaanse regering wordt gefinancierd, is het versterken van de capaciteit en grensoverschrijdende samenwerking van de belanghebbenden uit de Westelijke Balkanregio in de strijd tegen grensoverschrijdende misdrijven zoals mensenhandel/mensensmokkel en illegale immigrantensmokkel.

2.1.4 Mensenhandel/Mensensmokkel

De operationele ondersteuning verleend door Eurojust aan nationale onderzoeken en vervolgingen van mensenhandel is tot 79 zaken gestegen. Het aantal coördinatievergaderingen (32) is bijna verdrievoudigd. Er werd één coördinatiecentrum gehouden. De lidstaat met de meeste verzoeken was het VK, gevolgd door Bulgarije, Roemenië en Slovenië. De meest aangezochte lidstaat was Roemenië, gevolgd door Nederland en Hongarije.

Het aantal GOT's in verband met THB-zaken nam toe tot 21 waarbij negen nieuwe GOT's in 2015 werden opgericht. Eén van deze nieuwe GOT's was er één tussen Frankrijk en - voor de eerste maal - Bosnië en Herzegovina met de ondersteuning van Eurojust-GOT-financiering.

In de context van [Eurojust's Strategisch Project inzake Mensenhandel/Mensensmokkel](#), werd een tweede strategische vergadering over THB georganiseerd.

In december 2015 heeft Eurojust een verslag *Vervolg van mensenhandel/mensensmokkel-zaken voor arbeidsuitbuiting* gepubliceerd. De bevindingen van het [verslag](#) zijn gebaseerd op de analyse van, *inter alia*, 32 vonnissen uit 11 landen en zaken betreffende mensenhandel voor arbeidsuitbuiting die bij Eurojust geregistreerd zijn. Het verslag is bedoeld als een bron van informatie voor professionals die zich bezig houden met

Strategische vergadering over mensenhandel/mensensmokkel

Eurojust heeft op 16 en 17 april een strategische vergadering over mensenhandel/mensensmokkel georganiseerd. De vergadering was een bijeenkomst van rechters, aanklagers en ordehandhavende instanties van de lidstaten, Noorwegen, Zwitserland, Japan en de VS. De vergadering werd ook bijgewoond door

vertegenwoordigers van de Europese Commissie, Europol, FRA, UNODC, de Universiteit van Cambridge, Western Union en Facebook.

Mevrouw Myria Vassiliadou, de Coördinator Bestrijding Mensenhandel van de EU, benadrukte het belang van een allesomvattende aanpak om mensenhandel/mensensmokkel te bestrijden gezien de voortdurende veranderende en grensoverschrijdende aard van dit misdrijf. De vertegenwoordigers van zowel Western Union als Facebook presenteerden de problemen waarmee ze geconfronteerd worden en accentueerden mogelijke manieren om samen te werken met ordehandhavende en justitiële instanties in de strijd tegen mensenhandel/mensensmokkel. De deelnemers bespraken de voornaamste uitdagingen in het onderzoek en de vervolging van mensenhandel/mensensmokkel en identificeerde de beste praktijken in verband hiermee.

De volgende onderwerpen werden specifiek behandeld: (i) problemen ondervonden door nationale autoriteiten in de justitiële samenwerking in verband met het verhoor en bescherming van slachtoffers/getuigen in mensenhandel/mensensmokkel zaken; (ii) uitdagingen bij de vervolging van mensenhandel/mensensmokkel zaken voor arbeidsuitbuiting; en (iii) justitiële samenwerkingsproblemen in verband met het gebruik van GOT's, de vergaring en ontvankelijkheid van elektronisch bewijsmateriaal, gebruik van speciale onderzoekstechnieken en financiële onderzoeken in mensenhandel/mensensmokkel zaken. Daarnaast werd de waarde van de betrokkenheid van Eurojust in mensenhandel/mensensmokkel zaken onderlijnd en andere gebieden waarin Eurojust lidstaten zou kunnen assisteren, werden geïdentificeerd. Het eindresultaat van de [strategische vergadering](#) is beschikbaar op de website van Eurojust.

Voorbeeld van een zaak

Twee zaken die het gebruik van GOT's in mensenhandel/mensensmokkel-zaken aan het licht brengen, werden in 2013 bij Eurojust voorgelegd. De zaken hadden betrekking op de handel van vrouwen van arme achtergronden uit Hongarije en de Slowaakse Republiek naar het VK met als doel seksuele uitbuiting hetzij in de prostitutie hetzij via schijnhuwelijken. Beide zaken stonden onder de leiding van hetzelfde Britse procureursbureau.

De eerste zaak betrof de activiteiten van een Hongaarse OCG, voornamelijk gebaseerd in het VK, die verantwoordelijk was voor de handel van tenminste 250 vrouwen naar en binnen het VK voor prostitutiedoel-einden. De dringendheid van de zaak en het welzijn van de betrokken vrouwen werden versterkt toen een slachtoffer zich aan de autoriteiten van het VK voorstelde en een verklaring gaf over de misbruiken waaraan ze blootgesteld werd.

In de tweede zaak waren Slowaakse burgers betrokken bij de rekrutering van vrouwen in hun thuisland voor schijnhuwelijken in het VK en verleenden aldus aan Pakistaanse mannen de middelen om als echtgenoten van EU-burgers in het VK te blijven. Sommige van deze vrouwen waren overtuigd dat ze voor legitiem werk naar het land werden overgebracht. Tenminste één vrouw werd verkracht door de man aan wie ze werd verkocht.

In beide zaken werd een GOT opgericht tussen het VK en de respectievelijke lidstaat met de deelname van Eurojust en Europol. De onderzoeken profiteerden van het GOT-

het onderzoek en de vervolging van mensenhandel/mensensmokkel voor arbeidsuitbuiting door mogelijke aanwijzingen van arbeidsuitbuiting te identificeren en de interpretatie daarvan in nationale jurisprudentie te beoordelen. Het verslag geeft ook een kort overzicht van mensenhandel/mensensmokkel voor zaken betreffende arbeidsuitbuiting die bij Eurojust worden behandeld, op basis waarvan sommige van de uitdagingen van de betrokken landen beschreven worden. De beste praktijken in justitiële samenwerking alsmede de mogelijke assistentie van Eurojust worden benadrukt, namelijk door het faciliteren van de snelle uitwisseling van informatie,

de organisatie van coördinatievergaderingen en -centra, assisteren bij het opstellen van GOT's en de financiering ervan, en assisteren bij de uitvoering van RHV's.

Eurojust heeft haar focus op de doeltreffendheid van GOT's in mensenhandel/mensensmokkel zaken hernieuwd en is verscheidene workshops actief blijven ondersteunen die binnen het kader van het project *Gebruik van gemeenschappelijke onderzoeksteams voor de strijd tegen mensenhandel in de Westelijke Balkan op lokaal niveau* werden georganiseerd. Het project wordt uitgevoerd in samenwerking met het kantoor van de procureur-generaal en het Ministerie

van Binnenlandse Zaken van de Republiek van Slovenië en het Openbaar Ministerie en het Ministerie van Binnenlandse Zaken van de Republiek van Bulgarije, en wordt gefinancierd door het Prevention of and Fight Against Crime programma van de Europese Commissie.

Eurojust bleef actief deelnemen aan de vergaderingen van de mensenhandel/mensensmokkel-contactpunten in JHA-Agentschappen, waarvan de Europese Commissie de voorzitter is. De vergaderingen brengen vertegenwoordigers van relevante EU-Agentschappen bijeen om acties te stroomlijnen en de middelen in de strijd tegen mensenhandel/mensensmokkel te optimaliseren.

Eurojust heeft aan de Negende Dag tegen Mensenhandel deelgenomen die door de Coördinator Bestrijding Mensenhandel van de EU werd georganiseerd. Het aanpakken van de vraag, de promotie van financiële

onderzoeken en de verbetering van grensoverschrijdende samenwerking werden benadrukt als belangrijke factoren in een veelbelovende strategie om mensenhandel/mensensmokkel te bestrijden.

2.1.5 Fraude

Met 647 zaken geregistreerd in 2015, een verhoging van meer dan 80 zaken in vergelijking met 2014, vertegenwoordigde fraude nog altijd het grootste aantal zaken in de behandelde zaken van Eurojust. De omvang van de bijstand van Eurojust in nationale inspanningen om deze vorm van criminaliteit te bestrijden, is evident wanneer men kijkt naar het aantal coördinatievergaderingen (76), coördinatiecentra (9) en GOT's (34, waarvan 12 nieuwe werden opgericht). Elk van deze operationele instrumenten werd het vaakst gebruikt in zaken betreffende oplichting en fraude.

kader dat toelaat relevante informatie en en bewijsmateriaal dat werd vergaard voor vervolgingsdoeleinden op effectieve wijze te delen zonder de noodzaak van formele RHV-verzoeken. Daarnaast was het GOT in deze mensenhandel/mensensmokkel zaken van vitaal belang in de synchronisatie-inspanningen tussen de twee rechtsgebieden en en verzekerde op die manier de ontmanteling van de OCG en gaf de autoriteiten de mogelijkheid de slachtoffers in zowel het VK en de aangezochte staten te bereiken en hen bijstand verlenen zonder obstakels te moeten overbruggen die door potentiële justitiële en procedurele verschillen tussen de lidstaten veroorzaakt worden. Eurojust verschaftte ook GOT-financiering ter ondersteuning van de onderzoeken. Deze financiering dekte de kosten van waardevolle middelen die voor deze grootschalige operaties vereist waren. Bijvoorbeeld, in het kader van het onderzoek van de Hongaarse OCG was de Britse politie in staat naar Hongarije te reizen om getuigen te assisteren die via een videolink bewijsmateriaal verschaffen.

Er werden 11 mensen aangehouden als gevolg van de gecoördineerde inspanningen tegen de Hongaarse OCG. In 2015 werden de beschuldigten veroordeeld wegens samenzwering tot mensenhandel in het VK, samenzwering tot beheersing van prostitutie en verkrachting. Alle daders kregen vrijheidsstraffen gaande van 20 maanden tot 14 jaar.

Er hebben twee reeksen van processen tegen de Slowaakse OCG plaatsgevonden. In december 2013 werden vrijheidsstraffen tussen 16 maanden en 10 jaar aan vier beschuldigten opgelegd. De onderzoeken naar verdere misdrijven in het VK en de Slowaakse Republiek gingen echter verder en een volgend proces vond in augustus 2015 plaats en resulteerde in de veroordeling van zes personen, waarvan drie in 2013 werden veroordeeld wegens mensenhandel. De vrijheidsstraffen varieerden van 12 maanden tot zes en een half jaar. In januari 2016 werden vier van de veroordeelde mannen onderworpen aan 'anti-slavernij-bevelen' met betrekking tot toekomstig gedrag, o.a. in de Slowaakse Republiek; deze waren één van de eerste bevelen onder de Modern Slavery Act van 2015 in het VK en de eerste met een extraterritoriaal aspect.

Hongarije, Griekenland, Oostenrijk en Roemenië waren de lidstaten met de meeste verzoeken. Het VK, Duitsland en Polen waren de vaakst aangezochte lidstaten.

Eurojust nam deel aan verscheidene strategische activiteiten om operationele obstakels en beste praktijken te identificeren in aangelegenheden in verband met financiële criminaliteit en verspreide relevante informatie en expertise binnen Eurojust en onder de professionals.

Eurojust speelde een actieve rol in de aansturing van justitiële samenwerking op kritieke gebieden zoals accijnsfraude en levensmiddelenfraude, door haar werk en ervaring te delen. Eurojust ondersteunt ook de EMPACT-activiteiten op het gebied van accijns- en

MTIC-fraude, en presenteerde haar werk op een vergadering over levensmiddelenfraude die door het Food Chain Evaluation Consortium in Brussel werd georganiseerd.

Eurojust en het Bureau voor Harmonisering op de Interne Markt (OHIM) versterkte hun samenwerking om de activiteiten van nationale autoriteiten in de strijd tegen inbreuken op intellectuele eigendomsrechten te ondersteunen. Hiertoe hebben ze onderhandelingen over een Memorandum van Overeenstemming afgerond, waren ze medevoorzitter van de *Cooperation Workshop Establishing a European Intellectual Property Prosecutors Network*, en waren ze samen met OHIM en Europol the Knowledge and Awareness Building Conference medevoorzitter van *Cosmetics and Luxury Goods*.

Voorbeeld van een zaak

In februari 2014 hebben Franse autoriteiten om de ondersteuning van Eurojust verzocht in een zaak betreffende een OCG die betrokken was bij de illegale handel van paardenvlees dat mogelijk ongeschikt voor menselijke consumptie wordt geacht. Als gevolg van de vervalsing, onderdrukking of wijziging van officiële gezondheidsdocumentatie door de OCG, met inbegrip van paspoorten die medische dossiers voor elk reizend dier bevatten, is paardenvlees op frauduleuze wijze de Europese voedselketen binnengedrongen. Vierhonderd paardenpaspoorten met afwijkingen werden in Frankrijk alleen al gedetecteerd. Franse autoriteiten schatten dat zo'n 4700 paarden die ongeschikt zijn voor menselijke consumptie werden geslacht en tussen 2010 en 2013 in de wettelijke voedselketen werden geïntroduceerd. Deze activiteiten waren in strijd met de EU-wetgeving volgens dewelke de herkomst van alle vlees moet verantwoord en opspoorbaar zijn.

De activiteiten van de hoofdverdachte, een Belgisch burger die vanuit België opereerde, had in België in november 2012 en in Frankrijk in juli 2013 onderzoeken teweeggebracht. Deze onderzoeken hebben links naar de activiteiten van de OCG in andere lidstaten, inclusief Ierland, Nederland en het VK aan het licht gebracht.

Een GOT gefinancierd door Eurojust werd door België en Frankrijk in mei 2014 ondertekend. De deelnemers zagen op de eerste coördinatievergadering in januari 2015 de behoefte om een gemeenschappelijke actiedag op te zetten.

De autoriteiten hebben overeenstemming bereikt over bijkomstige op maat gemaakte RHV-verzoeken om ervoor te zorgen dat specifieke dwangmaatregelen tijdens de actiedag worden uitgevoerd. Gezien de tijdsdruk en de unieke aspecten van de zaak moesten RHV-verzoeken via Eurojust verzonden worden.

De vergadering resulteerde in een algemene strategie om de kans op geplande aanhoudingen en het vergaren van zoveel mogelijk bewijsmateriaal te optimaliseren, en heeft verder geholpen bij het effectief bevriezen van bankrekeningen en de inbeslagneming van vermogensbestanddelen.

Coördinatie door Eurojust voorafgaand aan de gemeenschappelijke actiedag werd als cruciaal beschouwd en een tweede coördinatievergadering werd daarom in maart 2015 georganiseerd. Als gevolg van de vergadering en de uitgewisselde informatie gingen de Duitse autoriteiten akkoord parallelle onderzoeken te openen om samenwerking te faciliteren en het GOT werd naar het VK uitgebreid. Aanpassingen van RHV-verzoeken van Frankrijk en België werden besproken om hun tijdige uitvoering te verzekeren. Aangezien nog geen onderzoek in Nederland werd geopend, gingen de deelnemers aan de vergadering akkoord dat Frankrijk drie EAB's zou uitvaardigen betreffende doelwitten die zich eventueel in Nederland bevinden.

In april 2015 heeft een gemeenschappelijke actiedag, waarbij politionele en justitiële instanties van Frankrijk, België, Duitsland, Ierland, Luxemburg, Nederland en het VK betrokken waren, ondersteund door een coördinatiecentrum bij Eurojust geleid tot 26 aanhoudingen en de inbeslagname van EUR 99.000 in contant geld. Zoekacties in commerciële en privélokalen alsmede voertuigen werden uitgevoerd en meer dan 800 paardenpaspoorten werden samen met medicatie, talrijke microchips en computer-apparatuur in beslag genomen.

2.1.6 Corruptie

De behandelde zaken van Eurojust betreffende corruptie zijn eveneens opmerkelijk toegenomen, met 90 zaken geregistreerd in 2015 in vergelijking met 55 in 2014. De verzoeken voor operationele ondersteuning bleven op hetzelfde niveau als in 2014 met 10 coördinatievergaderingen.

Griekenland, Roemenië en Kroatië waren de lidstaten met de meeste verzoeken. Duitsland, Cyprus en Italië waren de meest aangezochte lidstaten.

Eurojust bleef deelnemen aan besprekingen van het Asset Recovery Offices (ARO) Platform, alsmede het Camden Asset Recovery Inter-Agency Network (CARIN), waaraan het als een waarnemer deelneemt.

Voorbeeld van een zaak

Een grootschalige operatie van de Italiaanse autoriteiten heeft een gesofisticeerde OCG onthuld die betrokken was bij carrouselfraude van accijnzen betreffende de invoer van olieproducten naar Italië. Deze fraude resulteerde in verliezen voor Italië van meer dan EUR 15 miljoen. De olie werd in Duitsland aangekocht en vermengd met additieven om de echte aard van het product te maskeren en wordt verondersteld naar Malta en Griekenland te zijn verzonden waar geen gelijkaardige belasting wordt aangerekend als gevolg van de vervaardiging van valse transportdocumenten die wezen op een koper die verschillend is van de echte koper. De olie werd belastingvrij vervoerd, waarna het werd opgeslagen en daarna verkocht op de zwarte markt in Italië via een netwerk van kopers.

De Italiaanse autoriteiten waren zich bewust van de grensoverschrijdende aard en potentiële impact van de gaande accijnsfraude en erkenden dat een succesvol onderzoek en vervolging een gecoördineerde en multidisciplinaire aanpak vereiste en verzocht daarom om de ondersteuning van Eurojust. De behoefte om de uitvoering van Italiaanse RHV-verzoeken aan het VK, Malta, Roemenië, de Tsjechische Republiek, Duitsland en Griekenland te faciliteren, was onmiddellijk, net zoals de ondersteuning bij de coördinatie van justitiële activiteiten.

Een coördinatievergadering werd in maart 2014 georganiseerd om verscheidene onderzoeksactiviteiten en een beoordeling van de geboekte vooruitgang en alle obstakels aangetroffen in de uitvoering van de RHV-verzoeken te verfijnen. De vergadering werd ook gebruikt om parallelle onderzoeken te

identificeren om zo *ne bis in idem* te vermijden en - indien nodig - een overdracht van procedures toe te laten.

In het begin van 2015 werden nieuwe RHV-verzoeken door Italië uitgevaardigd met de bedoeling een gemeenschappelijke actiedag in de deelnemende staten te initiëren. Tijdens de actiedag in maart 2015 werkten de vertegenwoordigers van de nationale autoriteiten in Italië, het VK, Roemenië, Duitsland, Malta en de Tsjechische Republiek alsmede Europol nauw samen via het coördinatiecentrum van Eurojust. Bijgevolg werden acht verdachten aangehouden, 61 huiszoeken en inbeslagname-ingen uitgevoerd en 43 bevestigingsbevelen uitgevoerd die 21 eigendommen met een waarde van EUR 1.654.000, bedrijfsaandelen ter waarde van EUR 757.000, samen met grote hoeveelheden juwelen, bankstortingen en levensverzekering geschat op EUR 458.000 dekten.

Het coördinatiecentrum speelde een vitale rol bij het verkrijgen van deze positieve resultaten doordat analytische en operationele assistentie in real-time werd verleend en alle uitdagingen die door de juridische systemen in de lidstaten werden gesteld werden via het onmiddellijke delen van informatie overwonnen. De resultaten van het coördinatiecentrum waren significant voor Eurojust in de strijd tegen carrouselfraude, niet alleen voor de positieve resultaten die gecoördineerde actiedag in alle lidstaten had, maar ook omdat de criminelen van hun vermogensbestanddelen werden beroofd zodat Italië werd gecompenseerd voor de economische verliezen die ze als gevolg van de illegale activiteiten van dit OCG hebben geleden.

2.1.7 Drugshandel

De drugshandel bleef de tweede vaakst aangetroffen misdrijfsoort in de behandelde zaken van Eurojust, met 274 zaken geregistreerd in 2015 en 57 afgeronde coördinatievergaderingen.

Denemarken was de lidstaat die het vaakst verzoeken deed, gevolgd door Roemenië, Frankrijk en Duitsland. Nederland was de lidstaat die het vaakst verzoeken deed, gevolgd door Spanje en Duitsland.

Daarnaast werd een coördinatiecentrum opgezet en 25 GOT's behandelden misdrijven met betrekking tot drugshandel, waarvan acht in 2015 werden opgericht.

Voorbeeld van een zaak

In 2009 lanceerde het Finse Nationale Onderzoeksbureau een onderzoek vóór het proces van een zaak van vermeende zware omkoperij die in Finland, Slovenië en Kroatië werd gepleegd in verband met het afsluiten van contracten tussen een Fins bedrijf dat zich specialiseert in de productie van pantservoertuigen en de Ministeries van Defensie van Slovenië en Kroatië. De Finse autoriteiten vermoedden dat vertegenwoordigers van het Finse bedrijf smeergeld hadden betaald aan hoge regeringsambtenaren in Slovenië en Kroatië en vermoedden verder dat het geld door een Oostenrijks burger via Oostenrijk naar de respectievelijke ambtenaren werd overgeschreven.

Om de samenwerking te faciliteren, werd de ondersteuning van Eurojust aangevraagd betreffende de Kroatische en Sloveense onderzoeken. Eurojust droeg bij aan de opbouw van vertrouwen tussen de betrokken autoriteiten, en direct contact werd tussen de autoriteiten gelegd naarmate de zaken vooruitgang boekten. De faciliterende rol van de Nationale Desks in de communicatie tussen de nationale autoriteiten was echter de beslissende factor in de geslaagde samenwerking. Totdat de Kroatische Nationale Desk bij Eurojust in 2013 was opgesteld, assisteerde de Kroatische verbindingsmagistraat Eurojust in de communicatie met de Kroatische autoriteiten.

In 2010 werden GOT-overeenkomsten in beide zaken opgesteld en door Finland, Oostenrijk, Slovenië en Kroatië ondertekend. Verscheidene coördinatievergaderingen werden bij Eurojust georganiseerd om de deelnemers toe te laten informatie uit te wisselen en in te stemmen over de manier waarop de vergaarde informatie als bewijsmateriaal kan gebruikt worden. Naarmate de zaken de procesfase benaderden, vormden de coördinatievergaderingen een forum voor de deelnemers om bewijsmateriaal dat in de justitiële procedures te gebruiken is rechtstreeks uit te wisselen. De deelnemers

bereikten een overeenkomst tijdens de vergadering in februari 2013 over de locatie van de vervolgingen en besloten om de Finse autoriteiten te laten deelnemen aan getuigenverhoren in Oostenrijk.

De rechtszittingen vonden vanaf 2013 in Slovenië en Finland plaats. De Finse Nationale Desk behandelde talrijke verzoeken van de Sloveense autoriteiten om te reageren op de argumenten van de verdediging o.a. betreffende de legaliteit van dwangmaatregelen zoals huiszoekingen die in Finland werden uitgevoerd. Als gevolg van een wijziging in de wetgeving in het Finse strafrecht werd de naleving van de toepasselijke voorschriften van de faire procesnormen van de Europese Rechtbank van Mensenrechten uitgedaagd. Terwijl de processen lopende waren, was de snelle ondersteuning van Eurojust bij de weerlegging van de argumenten cruciaal.

Het proces in Slovenië had eerst tot een veroordeling geleid. In 2015 werd echter de beschuldigde uiteindelijk vrijgesproken door de Sloveense Constitutionele Rechtbank. In Finland waren de beroepsprocedures lopende in 2015. Er werden geen strafrechtelijke klachten ingediend in Kroatië.

In januari 2015 heeft Eurojust haar [*Uitvoeringsrapport van het Actieplan voor Drugshandel*](#) en zijn addenda gepubliceerd. Het werd officieel vóór de VN-Commissie voor Narcotica in maart 2015 gepresenteerd tijdens een nevenactiviteit over 'justitiële samenwerking in zaken betreffende drugshandel' die door de Europese Commissie en Eurojust samen werd georganiseerd. Het rapport schetst de vooruitgang die door Eurojust werd geboekt op de gebieden geïdentificeerd voor de verbetering in grensoverschrijdende justitiële samenwerking in de context van het strategisch project [*Het werk van Eurojust in zaken betreffende drugshandel verbeteren*](#), en omvat drie problemen waarop de focus wordt gericht: (i) gecontroleerde leveringen, (ii) voorlopers en NPS en (iii) samenwerking met derde Landen. De addenda profiteerden van de bijdragen van de aanklagers die deelnamen aan de strategische vergadering bij Eurojust in 2014. Na de succesvolle voltooiing van fase I van het strategisch project heeft het College van Eurojust besloten het project tot fase II uit te breiden (2015-2016).

Het College van Eurojust organiseerde in oktober 2015 een thematische discussie over gereguleerde leveringen waarbij ervaringen werden uitgewisseld over complicaties die werden aangetroffen door justitiële instanties in gereguleerde leveringen, de rol

van Eurojust en de verbetering van de capaciteit van Eurojust in toekomstige behandelde zaken.

Daarnaast heeft Eurojust actief deelgenomen aan twee vergaderingen over gereguleerde leveringen die door de Pompidou Groep (Raad van Europa) in juni en november 2015 werden georganiseerd tijdens welke Eurojust heeft bijgedragen aan de initiatie van een project met de doelstelling een handboek over gereguleerde leveringen op te stellen.

In juni 2015 heeft Eurojust bijgedragen aan de tweede editie van het *EU Drug Markets Report* van EMCDDA

door statistische gegevens, beste praktijken en oplossingen, een case study en geleerde lessen betreffende justitiële samenwerking in drugshandelzaken te verschaffen. Eurojust leverde ook een bijdrage aan de vooruitgang in de uitvoering van het EU-Actieplan voor Drugs van 2013-2016.

Wat NPS betreft, heeft Eurojust de impact van de uitspraak van 10 juli 2014 HvJ-EU over geneesmiddelen geanalyseerd (gevoegde zaken C-358/13 en C-181/14). De uitspraak sluit het gebruik van geneesmiddelenwetten uit als een alternatieve juridische basis om de vervolging van NPS te ondersteunen in

Voorbeeld van een zaak

Een **Italiaanse zaak** betreffende de handel van NPS van Italië naar Nederland werd bij Eurojust voorgelegd, voornamelijk als facilitering van de uitvoering van een Italiaans RHV-verzoek om informatie te vergaren over bedrijven die betrokken zijn in de criminele activiteiten en om verscheidene lokalen te doorzoeken.

Als gevolg van de karakterisering van de stoffen konden de Nederlandse autoriteiten het RHV-verzoek niet uitvoeren. Terwijl eerst werd gedacht dat het over mephedrone ging dat volgens zowel de Nederlandse en Italiaanse wetgeving wordt gecriminaliseerd, heeft een technische analyse van de stoffen later bewezen dat de stoffen een derivaat subproduct zijn van mephedrone die buiten de Nederlandse Opiumwet viel.

Als een alternatieve juridische basis hebben de Nederlandse autoriteiten vervolgens naar de Geneesmiddelenwet verwezen. Na de uitspraak van het HvJ-EU op 10 juli 2014 was de Geneesmiddelenwet echter alleen hiervoor van toepassing indien de verhandelde stof als een medisch product aanzien kon worden. De stof in kwestie viel niet binnen de definitie van een medisch product van het HvJ-EU en bijgevolg kon het RHV-verzoek op basis van de Geneesmiddelenwet niet uitgevoerd worden. Andere juridische bases werden verkend, maar aangezien geen realistische alternatieven gevonden werden, kon het RHV-verzoek wegens gebrek aan dubbele criminaliteit niet uitgevoerd worden. Het parallelle onderzoek in Nederland werd vervolgens afgesloten.

De **Belgische autoriteiten** stonden oog in oog met een gelijkaardige uitdaging in een onderzoek van handel in GBL. Dit is een voorloper die als een drug wordt gebruikt of verder tot de drug GHB wordt gewijzigd. Hoewel GBL volgens de Belgische wetgeving niet gecriminaliseerd is, werd het onderzoek geïnitieerd op basis van een verdenking dat de stof voor criminele doeleinden werd gebruikt. Het onderzoek bracht links naar Nederland en Polen aan het licht. De Belgische autoriteiten benaderden Eurojust voor ondersteuning om de justitiële samenwerking te faciliteren, en een coördinatievergadering werd georganiseerd. De Nederlandse en Poolse nationale autoriteiten waren bereid samen te werken en informatie uit te wisselen met hun Belgische tegenhangers, maar werden geconfronteerd met het juridische obstakel dat GBL niet op de lijst van gereguleerde stoffen stond en dus niet illegaal was. Er konden geen onderzoeken geïnitieerd worden tot het moment dat bijkomstige informatie had aangetoond dat de handel in deze stof aan criminele activiteit werd gelinkt, zoals de omvorming van GBL tot GHB. De uitvoering van alle RHV-verzoeken in verband met GBL werd met hetzelfde juridische obstakel geconfronteerd. De zaak was lopende in 2015.

Een alternatieve juridische basis voor justitiële procedures en samenwerking werd ook overwogen in een Finse zaak over de handel in NPS van China naar Finland via Spanje. De verdachten waren Finse burgers die MDPV en alpha-PVP verhandelden. Dit zijn twee stoffen die als narcotica in Finland maar niet in Spanje geclassificeerd stonden. Een Fins RHV-verzoek had ertoe geleid een onderzoek in Spanje in te stellen.

Het verschil in classificatie van de stoffen en het feit dat Finse burgers vanuit Spanje optraden, bracht problemen wat betreft rechtsbevoegdheid naar voren en maakte de samenwerking tussen Finse en Spaanse

autoriteiten noodzakelijk. Twee coördinatievergaderingen werden bij Eurojust georganiseerd en een GOT werd opgesteld. Het GOT resulteerde in aanhoudingen en de uitvoering van verscheidene Finse EAB's in Spanje waarna de Finse en Spaanse autoriteiten hadden ingestemd de procedures naar Finland over te dragen.

Aangezien de verhandelde stoffen niet als drugs in Spanje geclassificeerd waren, werd een alternatieve juridische basis voor vervolging gevonden in artikel 359 van de Spaanse Strafwet over misdrijven tegen de volksgezondheid. Aangezien de schadelijke stoffen die onder deze juridische bepaling vallen niet in een lijst staan, heeft een beslissing van de Spaanse rechtbank de toepasselijkheid van artikel 359 op de verhandelde stoffen geverifieerd. Deze oplossing voldeed aan de verplichting van dubbele criminaliteit in beide juridische systemen.

Eurojust speelde een cruciale rol als tussenpersoon in het faciliteren van justitiële samenwerking. Finland nam de rechtsbevoegdheid aan in de zaak. Een veroordeling werd door de Finse Rechtbank van Eerste Aanleg op het einde van 2015 uitgesproken en hoger beroep werd ertegen ingesteld.

situaties waarin de stof niet als een psychoactief geneesmiddel volgens toepasselijke wetgeving inzake narcotica geclassificeerd kan worden. Eurojust heeft de beste praktijken en oplossingen vergaard betreffende de juridische en praktische obstakels die voortvloeien uit het vonnis van HvJ-EU door het analyseren, inter alia, van de ondersteunde NPS-zaken en de antwoorden op een vragenlijst van Eurojust die naar de lidstaten werd verstuurd die heel waarschijnlijk hierdoor zullen beïnvloed worden, namelijk Duitsland, Spanje, Finland, Frankrijk en Nederland.

Het Eurojust-verslag, *Uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie over Nieuwe Psychoactieve Stoffen - Impact van de uitspraak op de vervolging van NPS-zaken* werd in december 2015 afgerond en zal in het begin van 2016 gepubliceerd worden. De voorlopige resultaten van het verslag werden op de Vergadering van Juridische Correspondenten van EMCDDA gepresenteerd. De resultaten werden ook gepresenteerd op de 4de vergadering van ordehandhavende experts over NPS. Deze vergadering werd gezamenlijk door Europol, EMCDDA en het Ministerie van Binnenlandse Zaken van Polen in de context van de EMPACT-prioriteit over synthetische drugs georganiseerd.

2.1.8 Georganiseerd vermogensdelict door MOCG's

Een georganiseerd vermogensdelict (OPC) gepleegd door mobiele georganiseerde criminele groepen (MOCG's) bestrijkt een grote variëteit van misdrijven zoals handel in gestolen voertuigen, koperdiefstal, zakkenrollerij, roof en reeks van inbraken. Eurojust heeft 201 zaken van OPC in 2015 geregistreerd en 21 coördinatievergaderingen georganiseerd. Dertien GOT's waren operationeel, waarvan zes in 2015 zijn gevormd.

Oostenrijk, Frankrijk en Griekenland waren de lidstaten met de meeste verzoeken. Duitsland, Italië en Roemenië waren de meest aangezochte lidstaten.

Eurojust werkte nauw samen met Europol om de strijd tegen MOCG's te ondersteunen met de bedoeling de nationale autoriteiten te stimuleren om beide organisaties in een vroege fase van het onderzoek erbij te betrekken. Eurojust had aanbevolen dat de nationale autoriteiten Europol betrokken in een onderzoek van een groot-schalige MOCG die betrokken was bij een reeks zakkenrollerijen in verschillende lidstaten. Dit heeft aanleiding gegeven tot een operationele vergadering bij Europol die door aanklagers uit Duitsland en Roemenië werd bijgewoond.

Op strategisch niveau heeft Eurojust een EMPACT-initiatief onder leiding van Europol ondersteund om criminele groepen uit Bulgarije en Roemenië te identificeren en zich op deze te richten omdat ze in een reeks van inbraken betrokken waren. En vertegenwoordigers van de Bulgaarse en Roemeense Nationale Desks bij Eurojust hebben in september 2015 aan een vergadering van Europol over dit thema deelgenomen.

Eurojust en Spanje zetten het co-leiderschap van een OAP binnen het EMPACT-project over OPC verder om praktische en juridische problemen te identificeren en analyseren waarmee men gemeenschappelijk geconfronteerd werd, alsmede de beste praktijken die werden bereikt in OPC-onderzoeken in de Europese Unie, en om de ordehandhavende en justitiële ambtenaren hiervan bewust te maken. Nadat een verslag, *Procedurele en juridische problemen in procedures over MOCG's die zich in OPC specialiseren*, in 2014 werd uitgevaardigd, heeft Eurojust in 2015 een vervolgerslag uitgebracht, nl. *Procedurele en juridische problemen in onderzoeken, vervolgingen en processen inzake mobiele georganiseerde criminele groepen die zich in georganiseerde vermogensdelicten specialiseren*. Dit verslag geeft een analyse van de voornaamste uitdagingen die uit OPC-onderzoeken voortvloeien.

Het verslag is gebaseerd op de reacties op een vragenlijst gericht aan rechters en aanklagers, alsmede

specifieke initiatieven en beleidsstrategieën die in België en Noorwegen in gang werden gezet om OPC te bestrijden. Eén van de uitdagingen die in het verslag wordt behandeld, heeft betrekking op de niet-toepasbaarheid op misdrijven in verband met OPC, in

sommige rechtsgebieden, van dezelfde onderzoeksmaatregelen van een ingrijpende aard (bijv. surveillance, afluisteren) die doorgaans en effectief worden gebruikt in onderzoeken van andere ernstige georganiseerde misdrijven.

Voorbeeld van een zaak

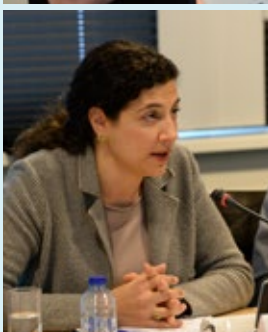
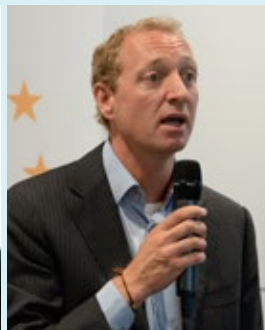
Een Duits onderzoek van een grootschalige diefstal van voertuigen en waardevolle auto-onderdelen zoals navigatiesystemen en airbags, heeft een OCG onthuld die bestond uit Litouwse, Letse en Duitse burgers met links naar verscheidene steden in Litouwen. Litouwse jongeren in de leeftijd van 16 tot 19 werden naar Duitsland overgebracht, voornamelijk om diefstallen van en uit voertuigen te plegen. Bovenop de diefstallen werd de OCG ervan verdacht inbraken en roven te hebben gepleegd. De gestolen goederen werden via Polen verscheept om in Litouwen verkocht te worden. De onderzoeken onthulden dat niet alleen één grote maar eigenlijk zes kleinere OCG's, die onafhankelijk van elkaar optraden, betrokken waren bij de criminele feiten. De OCG's werkten enkel samen met de bedoeling de goederen naar Litouwen te transporteren.

Om de OCG's te ontmantelen, zagen de Duitse autoriteiten de nood voor grensoverschrijdende justitiële samenwerking en benaderde Eurojust voor ondersteuning. Coördinatievergaderingen werden in december 2014 en juli 2015 georganiseerd en hebben geleid tot een nauwe samenwerking tussen de betrokken openbare ministeries en politiediensten, en een vlotte en versnelde uitwisseling van informatie en uitvoering van RHV-verzoeken.

Deze nauwe samenwerking mondde uit in een succesvolle gemeenschappelijke operatie in oktober 2015. Meer dan 1000 politieagenten in Litouwen en Duitsland hebben huiszoekingen van meer dan 100 huizen en bedrijven uitgevoerd. Verbindingsofficieren van de Litouwse en Duitse politie werden uitgewisseld om de doeltreffendheid van de operatie te verbeteren. Vertegenwoordigers van Eurojust waren in direct contact met de nationale autoriteiten tijdens de actiedag om de gemeenschappelijke acties te faciliteren. Verscheidene Duitse EAB's werden op de actiedag uitgevoerd en 47 verdachten werden aangehouden, waaronder enige leiders van de OCG. Een opmerkelijke hoeveelheid contant geld en gestolen goederen werden in beslag genomen.

Met de ondersteuning van Eurojust hebben gemeenschappelijke inspanningen van de Duitse en Litouwse autoriteiten geleid tot de ontdekking van 440 individuele criminele feiten en het vaststellen van criminele aansprakelijkheid. De schade die door deze activiteiten werd veroorzaakt, loopt op tot ongeveer EUR 7,5 miljoen. De zaak was lopende in 2015.

Strategische vergadering over mensenhandel/mensensmokkel...

...en cybercriminaliteit

2.2 De assistentie van Eurojust op andere vlakken van criminele activiteit

2.2.1 Witwassen

Witwassen vertegenwoordigt een terrein van ononderbroken groei in de behandelde zaken van Eurojust als een direct gevolg van de bijkomende aard van deze misdrijfsoort die doorgaans verbonden wordt met misdrijven zoals fraude. In 2015 werden 283 zaken betreffende witwassen geregistreerd. Dit is een sterke toename in vergelijking met 2014 (220). Er werden vijftien coördinatievergaderingen over witwassen georganiseerd. Na fraude en drugshandel is dit de derde meest frequente misdrijfsoort die op coördinatievergaderingen wordt behandeld.

De lidstaten met de meeste verzoeken waren Griekenland, Frankrijk en Roemenië. De meest aangezochte lidstaten waren Duitsland, Italië, Cyprus en het VK.

2.2.2 PIF-delicten

Zeventig zaken die betrekking hebben op misdrijven die direct of indirect de financiële belangen van de EU beïnvloeden of kunnen beïnvloeden (PIF-delicten) werden in 2015 geregistreerd. Momenteel beschouwen niet alle lidstaten BTW-fraude als een soort misdrijf dat de financiële belangen van de EU beïnvloedt. In de statistieken van Eurojust wordt BTW-fraude behandeld als een afzonderlijke categorie en wordt het niet als een PIF-delict aangerekend. De operationele ondersteuning van Eurojust in PIF-zaken die via coördinatievergaderingen werd geleverd, nam toe (11 in vergelijking met zeven in 2014) en Eurojust ondersteunde GOT's (vijf GOT's waren actief in 2015, inclusief vier van 2014).

Griekenland, Hongarije en Roemenië waren de lidstaten met de meeste verzoeken. Duitsland, de Slowaakse Republiek en het VK waren de meest aangezochte lidstaten.

In 2015 heeft het College van Eurojust ermee ingestemd het strategisch werk op dit gebied niet te prioriteren totdat het wetgevingsproces over een nieuwe richtlijn over PIF-delicten is afgerond en een gezamenlijk overeengekomen definitie van PIF-delicten op EU-niveau wordt aangenomen.

In oktober 2015 heeft Eurojust bijgedragen aan een studie van de Europese Commissie over de potentiële voordelen van een EPPO uitgevoerd door het *Consortium Österreichisches Institut für Wirtschaftsforschung* (ECORYS). Een overzicht van het aantal zaken betreffende PIF en BTW-fraude werd verschaft, met inbegrip van informatie over de verzoekende en aangezochte lidstaten en de samenwerking met derde Landen.

2.2.3 Zeepiraterij

In april 2015 werd de tweede *Justitiële Monitor inzake zeepiraterij (MPJM)* gepubliceerd als een Eurojust-document met beperkte toegang als vervolg op de publicatie

van de eerste *MPJM* in september 2013 ter verbetering van de expertise van Europese aanklagers die zaken betreffende zeepiraterij behandelen en om hen bijkomstige instrumenten te verschaffen voor lopende en toekomstige zaken. De *MPJM 2015* bevat een overzicht van het toepasselijk juridisch kader van 19 lidstaten alsmede van Noorwegen en de VS, en bilaterale overeenkomsten met derde Landen over de overdracht van verdachte piraten.

Daarnaast presenteert het een analyse van justitiële beslissingen die hetzij in eerste aanleg werden uitgesproken of een vervolg zijn van zaken die in de *MPJM 2013* gepresenteerd werden. De analyse benadrukt praktische en juridische problemen die in de beslissingen naar voren werden gebracht, met inbegrip van aspecten van de wetgeving voor mensenrechten alsmede uitdagingen betreffende procedures wegens zeepiraterij die tegen minderjarigen of in derde staten gehouden worden.

De *MPJM 2015* beschrijft ook het proces van de oprichting en het runnen van het GOT Nemesis. Dit is een GOT betreffende zeepiraterij dat werd gereconstrueerd via interviews met de Nederlandse en Duitse openbare ministeries die het evenals Europol hebben geïnitieerd en aan het GOT hebben deelgenomen. Tenslotte bespreekt het de afname van het aantal piraterijvoorvallen in de Golf van Aden, erkent het de overgang van piraterij-activiteit naar West-Afrika, benadrukt het de andere vorm van het fenomeen in de Golf van Guinea en onderzoekt het internationale samenwerking op operationele (bijv. via INTERPOL) en justitiële niveaus in het omgaan met deze nieuwe bedreiging.

Vergadering over zeepiraterij

Eurojust heeft op 20 mei 2015 een vergadering over zeepiraterij georganiseerd met de deelname van meer dan 40 experts in het onderzoek en de vervolging van misdrijven inzake zeepiraterij, d.w.z. vertegenwoordigers van nationale justitiële en ordehandhavende instanties van de lidstaten, Noorwegen, Zwitserland, de VS, Mauritius en de Seychellen, alsmede vertegenwoordigers van het FP Maritime Piracy van Europol, het Maritime Security Sub-Directorate van INTERPOL en het Register van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

Het doel van de vergadering was informatie over recente zaken betreffende zeepiraterij uit te wisselen en strategieën in de strijd tegen zeepiraterij alsmede het belang van

internationale justitiële samenwerking in onderzoeken en vervolgingen te bespreken. De belangrijkste bevindingen van de *MPJM 2015* werden ook besproken.

De vergadering zorgde voor twee interactieve sessies. De eerste sessie, *De ups en downs van de vervolging van misdrijven in verband met zeepiraterij: uitdagingen, geleerde lessen en succesverhalen*, bestond uit presentaties van de aanklagers/rechters die recente zeepiraterijzaken in Spanje, Italië, Nederland, Polen, Duitsland, België en Frankrijk behandelden. De sessie ging in op een breed scala van praktische en juridische uitdagingen die uit dergelijke zaken voortvloeien, met inbegrip van de vergaring van bewijsmateriaal, de aanhouding van verdachten en de samenwerking binnen een GOT. Aspecten in verband met een eerlijk proces in zeepiraterijzaken met bijzondere aandacht voor het recht van de verdachten snel vóór de rechter gebracht te worden, werden ook besproken.

De tweede sessie was getiteld: *Regionale en internationale samenwerking: het belang van juridische en operationele assistentie in de strijd tegen zeepiraterij*. Vertegenwoordigers van Mauritius en de Seychellen presenteerden de juridische kaders en praktische aspecten van de justitiële reactie van hun autoriteiten op het fenomeen van zeepiraterij. Vertegenwoordigers van Europol en INTERPOL gaven een presentatie van de activiteiten van hun organisaties op het gebied van internationale samenwerking en de ondersteuning verleend aan ordehandhavende en onderzoeksinstanties in het tegengaan van zeepiraterij.

2.2.4 Milieucriminaliteit

Het Eurojust Contactpunt voor Milieucriminaliteit volgt aangelegenheden betreffende milieucriminaliteit op en deelt expertise en beste praktijken met professionals en externe belanghebbenden. Om de justitiële samenwerking te verbeteren en competente autoriteiten van de lidstaten in relevante zaken te ondersteunen, is Eurojust bezig een lijst met contactpunten met expertise op het gebied van milieucriminaliteit binnen de nationale vervolgingsdiensten van de lidstaten op te stellen om zo de operationele capaciteiten van competente autoriteiten in grensoverschrijdende zaken met betrekking tot milieudelicten te verhogen.

Eurojust heeft vijf zaken betreffende milieucriminaliteit geregistreerd in 2014 en in 2015. Twee van deze zaken hadden een fraudecomponent. Zweden was de lidstaat met de meeste verzoeken in zaken betreffende milieucriminaliteit, terwijl Duitsland en Nederland de meest aangezochte lidstaten waren.

Eurojust heeft contacten onderhouden met een aantal netwerken die actief bezig zijn op het gebied van milieucriminaliteit, o.a. EnviCrimeNet en het Europees Netwerk van Aanklagers voor het Milieu. Eurojust heeft vergaderingen bijgewoond van de DG ENVI Enforcement Group die het handhavingsbeleid en de praktijk in de lidstaten controleert en aanbevelingen doet om de handhaving van de wetgeving op de handel in wilde dieren te verbeteren. Eurojust draagt bij aan de discussies vanuit een justitieel perspectief.

2.2.5 Kinderbescherming

In 2015 werden 45 zaken van misdrijven jegens kinderen door Eurojust geregistreerd. De misdrijfsoorten die het meest geassocieerd werden met misdrijven tegen kinderen, waren seksueel misbruik, mensenhandel/mensensmokkel, ontvoering en beelden van kindermishandeling. De Slowaakse Republiek, Zweden en Roemenië waren de lidstaten met de meeste verzoeken terwijl Duitsland, het VK en Italië de meeste aangezochte lidstaten waren.

De toewijding van Eurojust tot het tegengaan van misdrijven tegen kinderen wordt verder ondersteund door het werk van het Contactpunt voor Kinderbescherming dat Eurojust vertegenwoordigt in aangelegenheden van justitiële samenwerking in verband met misdrijven tegen kinderen, kinderbescherming en aanverwante onderwerpen tegenover nationale autoriteiten, ordehandhavende organisaties en andere nationale of internationale instanties, met inbegrip van de Tweede Voorlichtingsconferentie van de Europese Financiële Coalitie tegen Commerciële Seksuele Uitbuiting van Kinderen Online (EFC) die in 2015 in het Europees Parlement werd gehouden. Het Contactpunt adviseert ook Nationale Desks over instrumenten en maatregelen die speciaal werden gecreëerd voor criminele onderzoeken en procedures betreffende kinderen, o.a. bescherming van getuigen en slachtoffers. Bovendien heeft het Contactpunt actief deelgenomen aan de EMPACT-vergaderingen met verantwoordelijkheid voor de identificatie van de beste praktijken op basis van de behandelde zaken van Eurojust.

Vergadering over belangrijke sport-evenementen

Op 17 en 18 juni heeft Eurojust een vergadering over de *Ontwikkeling van een Beste Praktijkengids voor justitiële samenwerking in verband met belangrijke sportevenementen* gehost. De vergadering was een bijeenkomst van experts uit zeven lidstaten die onlangs

belangrijke sportevenementen hadden georganiseerd, namelijk Portugal, Nederland, Zweden, België, Oostenrijk, het VK en Frankrijk, alsmede vertegenwoordigers van het EJN en de Europese Commissie. Professionals die te maken hebben met justitiële samenwerking in criminele aangelegenheden betreffende belangrijke sportevenementen zijn bijeengekomen om te spreken over de verbetering van het delen en uitwisselen van ervaringen in het voorkomen, onderzoeken en vervolgen van misdrijven die tijdens dergelijke evenementen gepleegd kunnen worden.

Het eindresultaat was de identificatie van aanbevelingen hoe algemene informatie uit te wisselen voorafgaand aan, en dossiergebonden informatie en bewijsmateriaal tijdens belangrijke sportevenementen, over de keuze van het forum voor de vervolging, proces en uitvoering van vrijheidsstraffen betreffende misdrijven gepleegd tijdens evenementen, en over de toepassing van snelle procedures, indien mogelijk volgens de nationale wetgeving van het gastland. De rol van Eurojust in de verbetering van samenwerking tussen competente nationale autoriteiten in verband met belangrijke sportevenementen werd benadrukt, voornamelijk wat betreft het assisteren en faciliteren van de vastlegging van contact tussen de competente justitiële autoriteiten van het gastland en de deelnemende staten en in het verlenen van advies in zaken een conflict van rechtsbevoegdheid betreffend.

Het Eurojust-document, [Aanbevelingen over justitiële samenwerking in criminele aangelegenheden met betrekking tot belangrijke sportevenementen](#), werd ontwikkeld en is beschikbaar op de website van Eurojust.

2.3 Eurojust's partners

2.3.1 Samenwerking met Europol

In 2015 hebben Eurojust en Europol hun inspanningen hernieuwd om hun samenwerking in overeenstemming met de voorschriften van het Verdrag van Lissabon en hun [Samenwerkingsovereenkomst van 2009](#) te versterken.

Eurojust en Europol hebben regelmatig informatie over geplande operationele vergaderingen bij Europol en coördinatievergaderingen bij Eurojust uitgewisseld om ervoor te zorgen dat beide zich bewust zijn van het lopende operationele werk. Europol heeft 99 coördinatievergaderingen bijgewoond en was betrokken bij 34 zaken die in 2015 bij Eurojust geregistreerd werden. Europol heeft vijf coördinatiecentra bijgewoond.

Eurojust bleef een volledig geïntegreerde deelnemer aan Europol's Focal Points. In 2015 verwierf Eurojust formele samenwerkingsverbanden met de Focal Points Asset Recovery, Sports Corruption en Travellers, en bracht zo het totaal aantal op 24. Vorig jaar heeft Eurojust deelgenomen aan een aantal operationele activiteiten binnen het kader van Focal Point Furtum (Operatie Kasimir en Operatie Sprinter, gericht op OCG's die betrokken waren bij de diefstal van wagens, resp. auto-onderdelen in Duitsland en Portugal) en Focal Point Cola (Operatie Partagas, die resulteerde in de aanhouding van een voornamelijk Britse internationale drugshandelaar in Spanje). Bovendien controleerde Eurojust de ontwikkelingen van de EMPACT gemeenschappelijke actiedagen onder de naam Operatie Blue Amber die in de loop van 2015 plaatsvonden door stand-by te staan via de OCC en door briefingsessies bij het Operatiecentrum van Europol bij te wonen om te zorgen voor een snelle justitiële opvolging indien nodig.

Eurojust heeft bijgedragen aan de TE-SAT van Europol van 2015 door gegevens over veroordelingen en straffen voor terroristische misdrijven in de lidstaten - deze gegevens werden overeenkomstig het Besluit van de Raad 2005/671/JHA vergaard - en relevante aanpassingen in nationale wetgeving over terrorisme te verschaffen. Eurojust nam deel aan de ontwikkeling van de gereviseerde methodologie voor het komende SOCTA 2018-2021 verslag.

De volgende thema's werden op regelmatige vergaderingen op werk- en managementniveaus besproken om samenwerking te verbeteren en verdere samenwerkingsmiddelen te verkennen: (i) de relatie tussen Europol's Focal Points en de Eurojust-contactpunten, (ii) de mogelijkheid om gegevens van Eurojust te controleren tegenover het informatiesysteem van Europol en (iii) het Gemeenschappelijk Jaarverslag van 2014 voor de Raad en Commissie (EU-document 10472/15).

Eurojust en Europol bleven uitwisselingsprogramma-sessies organiseren die bedoeld waren om zich wederzijds bewust te maken van hun respectievelijke taken, structuren en mogelijkheden.

2.3.2 Samenwerking met OLAF

Op basis van de [Praktische Overeenkomst van 2008](#), ging de samenwerking tussen Eurojust en OLAF in het tegengaan van fraude, corruptie en andere misdrijven die de financiële belangen van de Europese Unie beïnvloeden, verder. Deze samenwerking toont aan hoe belangrijk de uitwisseling van informatie en wederzijdse betrokkenheid zijn in de bescherming van de financiële belangen van de EU.

Eurojust en OLAF werkten gezamenlijk aan 20 zaken (acht Eurojust-zaken en 12 OLAF-zaken), waarvan zeven nieuwe gemeenschappelijke zaken in 2015 werden geopend. Vertegenwoordigers van OLAF woonden vijf coördinatievergaderingen bij Eurojust bij, dit leidde tot een effectieve samenwerking van meerdere instanties in grensoverschrijdende zaken. Eurojust heeft ook één coördinatievergadering bijgewoond die door OLAF in haar lokalen georganiseerd werd.

Een mijlpaal in de operationele samenwerking in 2015 was dat OLAF, voor de eerste keer, heeft deelgenomen aan een GOT. De zaak had te maken met een OCG die betrokken was bij accijnsfraude, belastingontduiking, sigarettensmokkel en witwassen. De beoogde OCG verzamelde grote hoeveelheden sigaretten in clandestiene fabrieken door op illegale wijze verworven componenten te gebruiken (tabak, filters, folie, pakketten, belastingzegels). De sigaretten werden vervolgens op illegale wijze per vrachtwagen of ander transportmiddel via land in de Europese Unie ingevoerd en waren vergezeld van vervalste uitvoer-, invoer- en transitdocumenten.

Eurojust en OLAF hebben regelmatig samenvattingen uitgewisseld betreffende PIF-delicten om zaken te identificeren die uit wederzijdse samenwerking voordeel zou kunnen halen. De uitwisseling van informatie is

meer gedetailleerd geworden om de beoordeling van de samenwerking en identificatie van de beste praktijken met specifieke informatie zoals het aantal en soort van georganiseerde coördinatievergaderingen of GOT-gebonden activiteiten te faciliteren.

Tijdens de regelmatige vergaderingen tussen Eurojust en OLAF op werk- en managementniveaus werden gelegenheden om samenwerking te verhogen besproken, zoals de evaluatie van de methodologie van uitwisselingen van samenvattingen en training. In 2015 heeft Eurojust een tweede trainingssessie bij OLAF georganiseerd om onderzoekers bewust te maken van de rol en taken van Eurojust en haar werkmethoden.

2.3.3 Samenwerking met derde Landen

Samenwerkingsovereenkomsten

Onderhandelingen voor samenwerkingsovereenkomsten met Oekraïne en Montenegro werden afgerond. Beide ontwerp-samenwerkingsovereenkomsten werden bij de Raad ter goedkeuring ingediend. Na het vonnis van het HvJ-EU op 16 april 2015 moet de Raad overeenkomstig artikel 39(1) van het voormalige Verdrag van de Europese Unie het Europees Parlement raadplegen in alle zaken waar daden onder de voormalige derde pijler uitvoeringsbevoegdheden

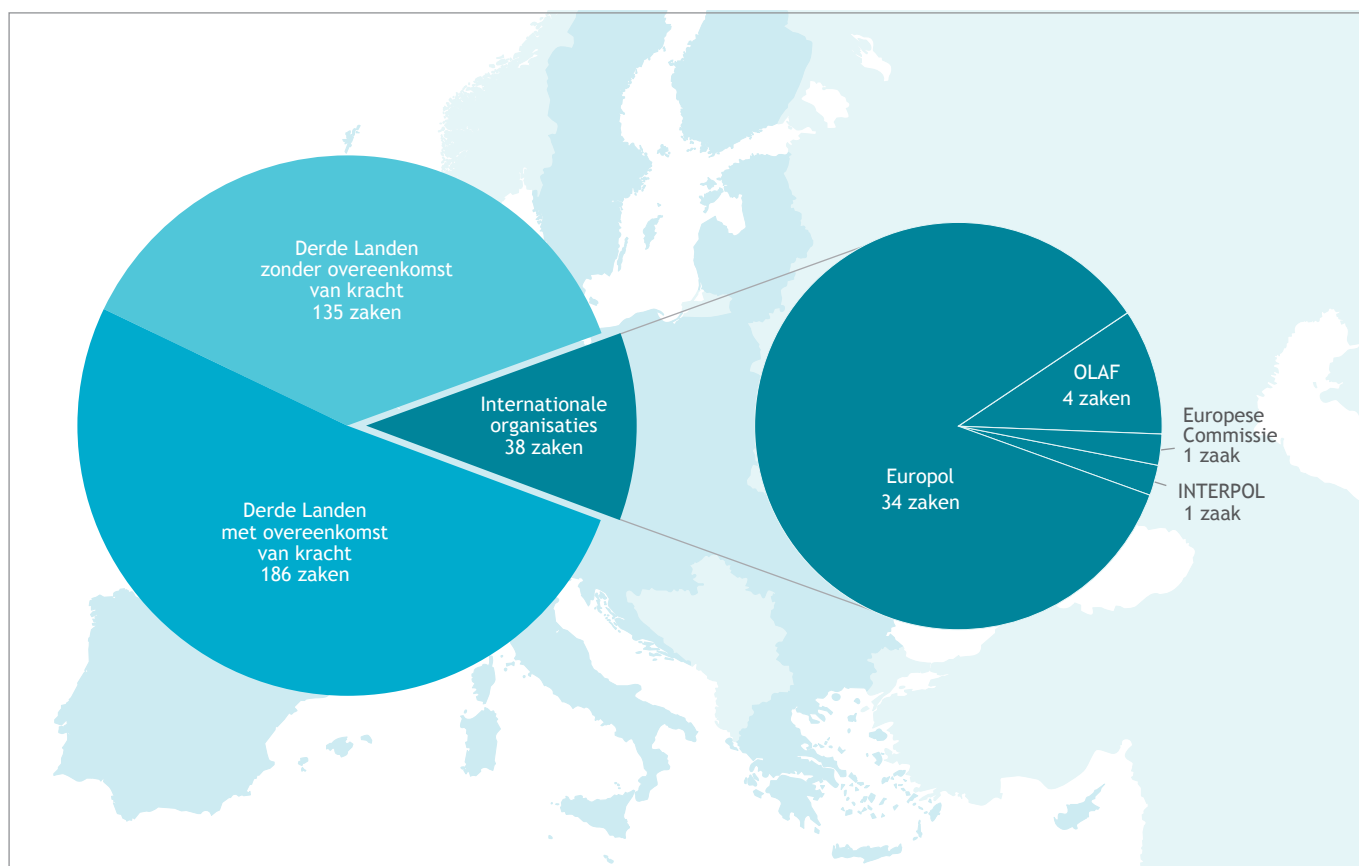
Eurojust en training

De thematische seminars van Eurojust worden bijgewoond door professionals en geven de mogelijkheid ervaringen en beste praktijken te delen. Deze seminars kunnen als praktische training beschouwd worden. Meer specifiek ondersteunt Eurojust training in justitiële samenwerking in criminele aangelegenheden op basis van een [Memorandum van Overeenstemming dat met het EJTN is ondertekend \(2008\)](#).

In het kader van het EJTN-Uitwisselingsprogramma hebben 15 aanklagers/rechters uit acht lidstaten (Duitsland, Oostenrijk, Hongarije, Polen, Zweden, Spanje, Italië en Bulgarije) deelgenomen aan langdurige trainingsperiodes (3 of 4 maanden) bij de Eurojust Nationale Desk om hun operationeel werk te ondersteunen. In 2015 introduceerde Eurojust een studiebezoek van één week, dat in maart heeft plaatsgevonden en door 25 aanklagers/rechters uit 17 lidstaten werd bijgewoond. Daarnaast hebben leden van de Nationale Desks actief deelgenomen aan zes EJTN-seminaries binnen het kader van Strafrechtproject I, *Internationale justitiële samenwerking in criminele aangelegenheden in de praktijk: EAB en RHV-simulaties*. De rol van Eurojust in deze seminars is toezicht houden op het werk van de professionals. Volgens de gedachte achter de methodologie 'leren door te doen', is een presentatie, *De rol van Eurojust in justitiële samenwerking in criminele aangelegenheden*, gepland voor de laatste dag als een conclusie van het seminarie. De Secretaris-Generaal van het EJTN is in december 2015 met de Voorzitter van Eurojust samengekomen om te bespreken hoe de samenwerking kan verbeterd worden.

In overeenstemming met het [Memorandum van Overeenstemming met CEPOL \(2010\)](#), heeft Eurojust ook de trainingcursussen op verschillende gebieden, zoals financiële onderzoeken en analyse van accijnsfraude, cocaïne- en heroïnesmokkel, contraterrorisme en FTF's, vervalsing van goederen en intellectuele eigendomsrechten, GOT's, EAB's en EIO's, mensenhandel/mensensmokkelen illegale immigranten-smokkel, blijven ondersteunen. Verder heeft Eurojust gezamenlijk met het EJTN actief deelgenomen aan de cursus *Gemeenschappelijke Onderzoeksteams en Teamleiderschap*.

Eurojust ondersteunt CEPOL-webinars door deze intern te verspreiden en er soms actief met sprekers aan deel te nemen, bijv. het webinar *Politie en justitiële samenwerking op het gebied van seksuele uitbuiting van kinderen*. Eurojust is ook een belanghebbende in het European Joint Master Programme van CEPOL.

verlenen aan de Raad. In overeenstemming met de nieuwe procedure die van kracht is, heeft de Raad overlegprocedures met het Europees Parlement in oktober 2015 gestart. Er werden besprekingen met de Moldavische autoriteiten gehouden met het oog op het van kracht worden van de Samenwerkingsovereenkomst tussen Eurojust en Moldavië, die in juli 2014 werd ondertekend.

Contacten werden nagestreefd om de toepassing van wetgeving over gegevensbescherming te beoordelen en de mogelijkheid op het initiëren van onderhandelingen over samenwerkingsovereenkomsten met Albanië, Bosnië en Herzegovina, Israël, Servië en Turkije te verkennen. Georgië werd toegevoegd aan de prioriteitenlijst van Eurojust om voorlopige gesprekken te initiëren over de mogelijke start van onderhandelingen voor een samenwerkingsovereenkomst. Er werden contacten met Brazilië gelegd om mogelijkheden voor toekomstige samenwerkingsovereenkomsten te verkennen. Het leggen van contacten met andere Latijns-Amerikaanse en Caraïbische landen, vooral Colombia en Mexico, werd ook als een prioriteit herbevestigd.

De behandelde zaken van Eurojust waarbij derde Landen betrokken zijn

Eurojust verleende assistentie in 298 zaken waarbij derde Landen betrokken waren. Dit is een opmerkelijke toename in vergelijking met 208 zaken in 2014. Van de in totaal 63 derde Landen was Zwitserland (103) de

Seminarie over de Toepassing van de Wederzijdse Juridische Bijstand en Uitleveringsovereenkomsten tussen de Europese Unie en de VS

Op 8 en 9 oktober werd het seminarie over de toepassing van de Wederzijdse Juridische Bijstand en Uitleveringsovereenkomsten tussen de Europese Unie en de VS bij Eurojust georganiseerd.

Het seminarie werd gezamenlijk georganiseerd door de VS, de Europese Commissie en Eurojust als een vervolg van de *Workshop over de toepassing van de Wederzijdse Juridische Bijstand en Uitleveringsovereenkomsten tussen de Europese Unie en de VS* van 2012.

Het seminarie was een bijeenkomst van professionals uit de lidstaten en de VS, de verbindingsmagistraten voor Noorwegen en Zwitserland die bij Eurojust gedetacheerd zijn, alsmede vertegenwoordigers van de Europese Commissie, het Algemeen Secretariaat van de Raad, de Coördinator Contraterrorisme

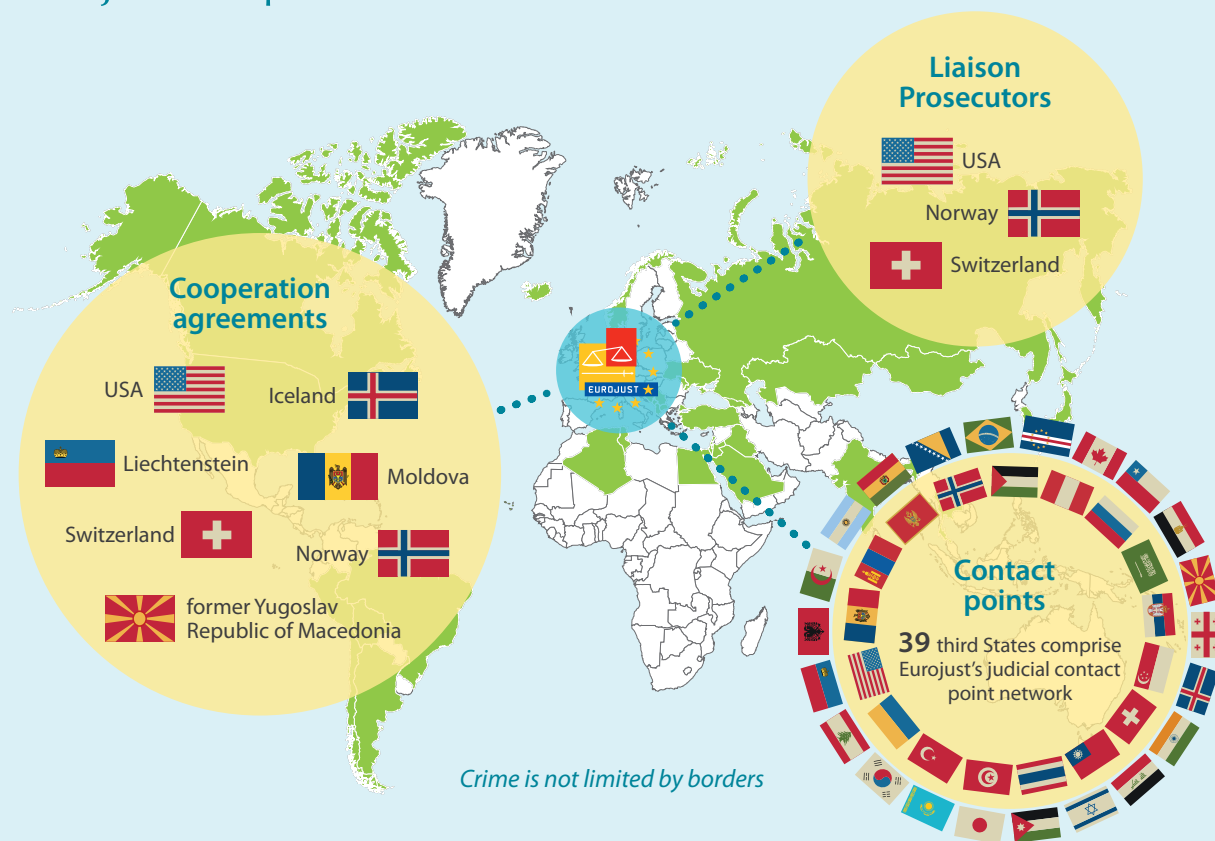
van de EU, de Raad van Europa en Europol. Vertegenwoordigers van de privésector waren ook aanwezig tijdens de openingssessies van het seminarie.

Het seminarie werd uitgevoerd naar de geest van goede samenwerking, en vertoonde de wil van alle deelnemers samen te werken om de justitiële samenwerking tussen de lidstaten en de VS te verbeteren. De nadruk in de presentaties en besprekingen werd daarom gelegd op de verbetering van het vertrouwen en begrip van elkaars juridische systemen en het potentieel voor samenwerking, terwijl men zich bewust is gebleven van de beperkingen die door het toepasselijk juridisch kader en beschikbare middelen worden opgelegd.

Een belangrijke focus van het seminar bestond erin de deelnemers een uitgebreid overzicht te verschaffen van de mogelijkheden, vereisten en beperkingen in het behoud en vergaring van elektronisch bewijsmateriaal en de garantie dat dit ontvankelijk is in criminele procedures. Andere thema's die in detail werden besproken, waren inbeslagneming, ontneming van vermogensbestanddelen en het delen van vermogensbestanddelen, samenwerking in uitleveringsprocedures en de status van toepassing van de Overeenkomst tussen de EU-VS over Wederzijdse Juridische Bijstand, vooral betreffende het verwerven van bankgegevens volgens artikel 4 en het opstellen van GOT's volgens artikel 5 van de bovengenoemde overeenkomst. De deelnemers van de VS verschaften waardevolle informatie en materialen betreffende de praktische uitvoering en juridische vereisten voor verschillende vormen van RHV- en uitleveringsverzoeken naar de VS, en hun tegenhangers van de EU deden hetzelfde.

Het seminarie werd afgesloten met een perspectief van aanbevelingen die te overwegen zijn door de lidstaten en de VS om justitiële samenwerking te verbeteren en de hierin geïdentificeerde problemen aan te pakken, zoals de organisatie van workshops die door Eurojust ondersteund kunnen worden op voorwaarde dat budget en middelen beschikbaar zijn.

Eurojust cooperation with third States

meest frequent betrokken derde Land, gevolgd door de VS (36), Noorwegen (34) en Servië (31).

De voornaamste misdrijfsoorten waren oplichting en fraude, witwassen, corruptie, betrokkenheid van een OCG, drugshandel en misdrijf tegen het leven, lijf of persoonlijke vrijheid. In 2015 is het aantal cybercriminaliteitszaken waarbij derde Landen betrokken zijn, toegenomen in vergelijking met 2014 (van 10 naar 15). Terrorisme en illegale immigrantensmokkel zijn nu sommige van de voornaamste misdrijfsoorten waarbij derde Landen betrokken zijn in vergelijking met 2014.

Derde Landen waren op 67 coördinatievergaderingen van Eurojust vertegenwoordigd, in vergelijking met een vertegenwoordiging op 41 coördinatievergaderingen vorig jaar. De derde Landen die coördinatievergaderingen van Eurojust bijwonen zijn Zwitserland (19), gevolgd door de VS en Noorwegen (elk 14) en Oekraïne (6). Zwitserland (2), Noorwegen (1) en Oekraïne (1) waren betrokken bij coördinatiecentra bij Eurojust. De betrokken derde Landen in GOT's waren Noorwegen (3), Moldavië en Servië (elk 2) alsmede Australië, Bosnië en Herzegovina, Zwitserland, Oekraïne en de VS.

Voorbeeld van een zaak

De ondersteuning van Eurojust werd verzocht in een Spaanse witwaszaak die tenminste 11 lidstaten en verscheidene derde Landen treft. De Spaanse autoriteiten hadden het vermoeden dat een OCG een opmerkelijke hoeveelheid geld witwaste via investeringen in onroerende goederen in Costa del Sol (Malaga, Spanje). Betalingen werden via België, Frankrijk, Duitsland, Ierland, Polen en het VK alsmede via Zwitserland, de VS en Gibraltar geleid. De OCG werd ook verdacht van omkoperij van lokale Spaanse autoriteiten door illegale betalingen te doen om zo bouwvergunningen te verkrijgen (misbruik van plichten en omkoperijen). Op het moment dat een Eurojust-zaak in april 2013 werd geopend, waren de verdachte voormalige leider en financier van de OCG berecht en veroordeeld in de VS wegens witwassen, en het Spaanse onderzoek was gericht op zijn opvolgers en andere betrokken partijen.

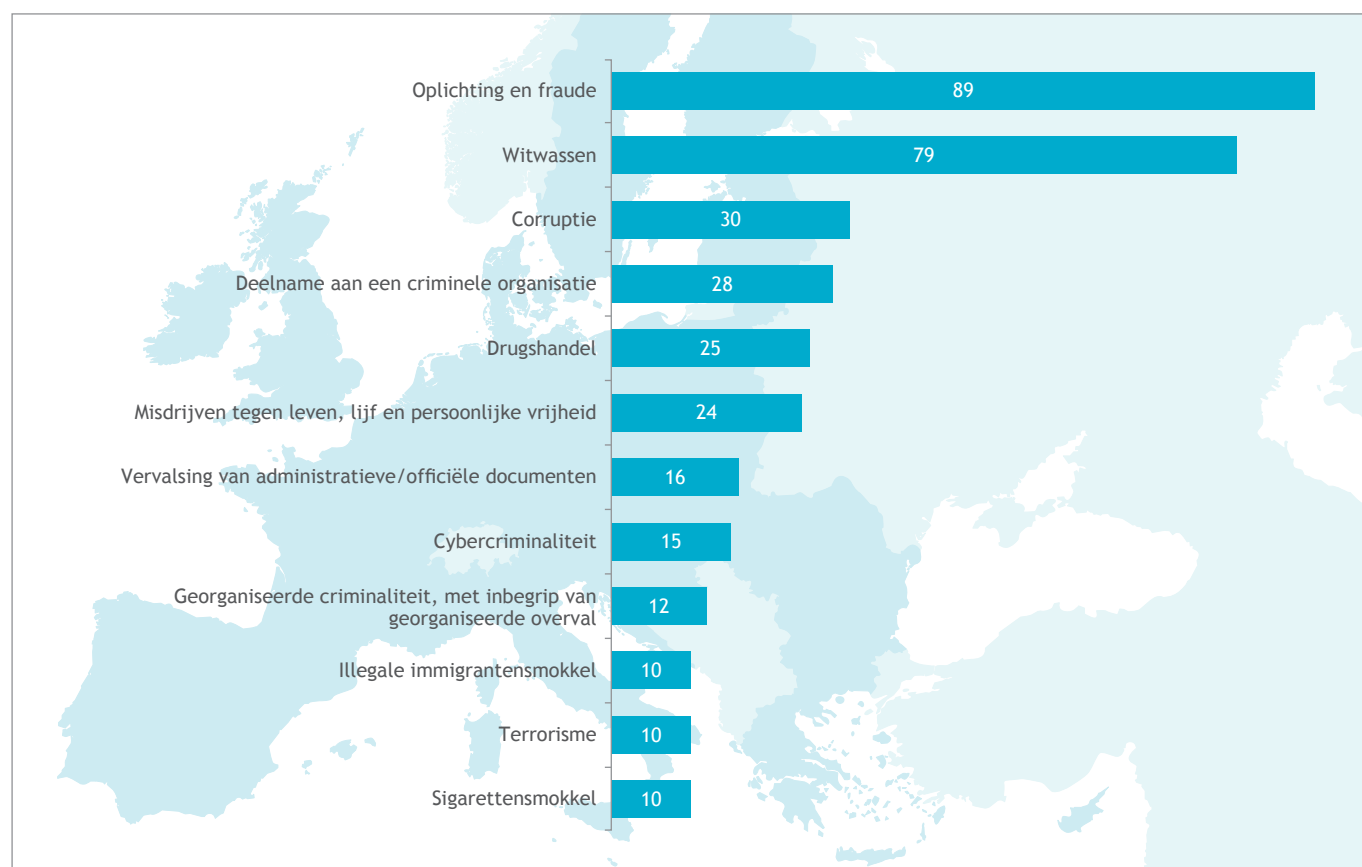
Een coördinatievergadering werd in juli 2013 georganiseerd en bevestigde dat de zaak gelinkt was met gelijkaardige activiteiten in vele landen en benadrukte een lopend onderzoek in België met betrekking tot de voormalige leider en zijn medeplichtigen. De ontneming van vermogensbestanddelen werd naar voren gebracht als één van de voornaamste doelstellingen van het Spaans onderzoek. Deelnemers hadden gewezen op het nationaal juridisch kader die op dit misdrijf van toepassing is.

Net zoals in verscheidene andere lidstaten hing de Spaanse zaak af van de bepaling van een basismisdrijf voor witwassen en vereist bijkomstig bewijsmateriaal van andere deelnemende staten. Eurojust faciliteerde de overdracht van Spaanse RHV-verzoeken naar verscheidene lidstaten en naar Zwitserland. Overwegende dat het Spaans onderzoek betrekking had op witwassen dat in Spanje werd gepleegd, werd een *ne bis in idem*-situatie besproken maar werd niet als een ernstig risico aanzien.

De zaak was gelinkt met een zaak in het VK dat in 2013 werd geregistreerd en daarom werd een gezamenlijke coördinatievergadering die betrekking heeft op dezelfde OCG in maart 2014 georganiseerd. Een mogelijk GOT tussen Spanje en het VK werd overwogen maar werd op dat moment niet relevant bevonden aangezien de nadruk werd gelegd op directe verbinding en 'was gericht op' RHV. Als ondersteuning van de Spaanse zaken hebben de Belgische autoriteiten ingestemd alle beschikbare beslissingen van de Belgische rechtbank tegen de voormalige leider van de OCG met hun Spaanse tegenhangers te delen.

Tegen 2015 waren in een aantal staten onderzoeken geopend naar de illegale praktijken van de OCG en hadden de Spaanse autoriteiten vele RHV-verzoeken uitgevaardigd. Als voorbereiding voor de coördinatievergadering in februari 2015 heeft Eurojust alle openstaande RHV-verzoeken geanalyseerd en aldus de discussie over de stand van zaken van hun uitvoering in de deelnemende staten gestroomlijnd en heeft aldus geleid tot een waardevolle uitwisseling van informatie. In deze fase van de zaak werd de *ne bis in idem* kwestie opnieuw naar voren gebracht. Deelnemers hebben ingestemd dat een kopie van de tenlastelegging die werd voorbereid als gevolg van het Belgisch onderzoek naar de Spaanse autoriteiten verzonden zou worden om een mogelijk later *ne bis in idem*-kwestie te vermijden. Onder de paraplu van artikel 40 van het Besluit van de Raad van Eurojust, werd de assistentie van Eurojust verzocht om de snelle uitvoering van een Spaans RHV-verzoek naar Gibraltar te bevorderen. Gibraltar is een autonoom rechtsgebied. Europol was tijdens de hele zaak betrokken en ondersteunde de lopende justitiële procedures door een gedetailleerd verslag dat zaken in een aantal staten met elkaar verbindt aan alle betrokken staten te geven.

De zaak was lopende in 2015.

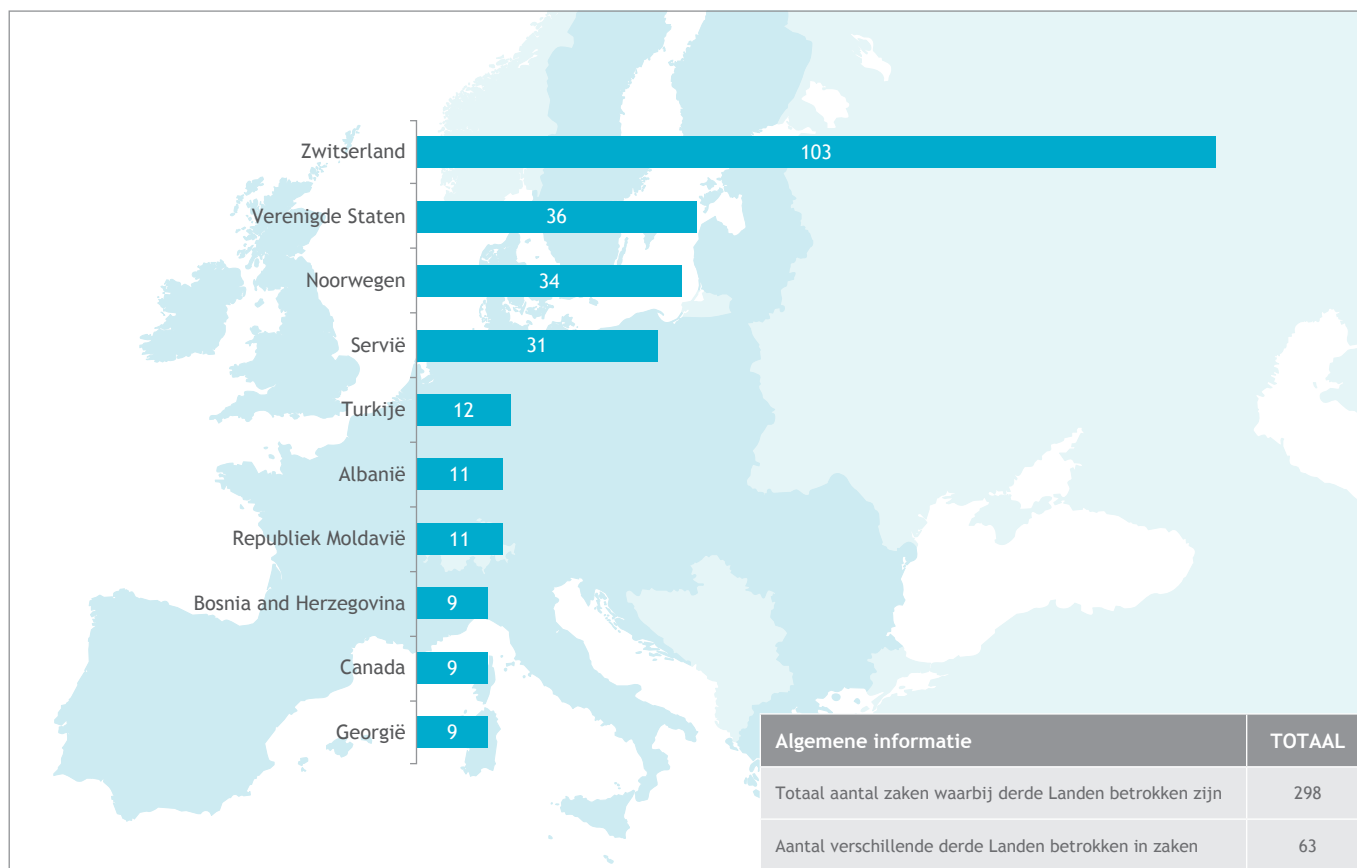
Voorbeeld van een zaak

In december 2014 zochten de Franse autoriteiten de assistentie van Eurojust om een OCG te verstoren die gevestigd was in Bosnië en Herzegovina (BiH) en links had naar Oostenrijk en Frankrijk. De OCG die door een clanleider en zijn drie zonen werd geleid, had zich ingelaten met mensenhandel/mensensmokkel van minderjarigen, de uitbuiting van slachtoffers door hen te dwingen diefstal te plegen, voornamelijk in het Parijse openbaar vervoer. De OCG, die sinds tenminste 2012 actief is, werd verder verdacht van drugshandel, handel in gestolen voertuigen en witwassen met een geschatte winst van meer dan EUR 2 miljoen. De opbrengsten werden naar BiH teruggestuurd en werden gebruikt om luxewagens en luxueuze eigendommen te kopen.

Twee coördinatievergaderingen werden opgezet in respectievelijk Den Haag en Sarajevo om het delen van informatie tussen Frankrijk en BiH te faciliteren en aldus de initiatie van parallelle onderzoeken in Oostenrijk te vermijden. Opdat de onderzoeken in Frankrijk en BiH vooruitgang zouden kunnen boeken, werd het allereerste GOT tussen een lidstaat en BiH opgericht. De bedoeling van het GOT was de betrokkenheid van onderzoekers uit één staat in de onderzoeken van een andere staat te vereenvoudigen. Dankzij het GOT konden de deelnemende staten hun operaties synchroniseren, vooral tijdens de aanhoudingsfase, en verlies van informatie alsmede de mogelijke ontsnapping van verdachten te vermijden.

De GOT-samenwerking bevorderde het vergaren van bewijsmateriaal om in de justitiële procedures te gebruiken en de inbeslagname en confiscatie van opbrengsten uit misdrijven zowel in Frankrijk en BiH.

De nauwe samenwerking tussen de justitiële autoriteiten, politie, NGO's, UNODC, instituten belast met kindbescherming en Eurojust tijdens de duur van de zaak toont aan dat internationale justitiële samenwerking met derde Landen positieve resultaten oplevert, zelfs als men te maken heeft met geavanceerde en complexe vormen van OCG's. Uiteindelijk werd een gemeenschappelijke actiedag in Frankrijk en BiH in juli 2015 opgezet die tot de verstoring van de OCG heeft geleid.

Verbindingsmagistraten bij Eurojust

De aanwezigheid van verbindingsmagistraten bij Eurojust en hun betrokkenheid in zaken werd als gunstig overwogen bij de identificatie van de relevante contactpunten in hun staat van herkomst en bij het faciliteren van justitiële samenwerking tussen de competente autoriteiten van betrokken lidstaten en derde Landen.

Eurojust heeft drie verbindingsmagistraten die vanuit Noorwegen, de VS en, sinds maart, vanuit Zwitserland zijn gedetacheerd.

Na het bezoek van Mevrouw Loretta Lynch, Procureur-Generaal van de VS, en haar aankondiging van de detachering van een Amerikaanse Aanklager voor Cybercriminaliteit van de Criminele Afdeling van het Amerikaans Ministerie van Justitie aan Eurojust, werd een Amerikaanse Aanklager voor Cybercriminaliteit in november benoemd om de taken in januari 2016 op zich te nemen.

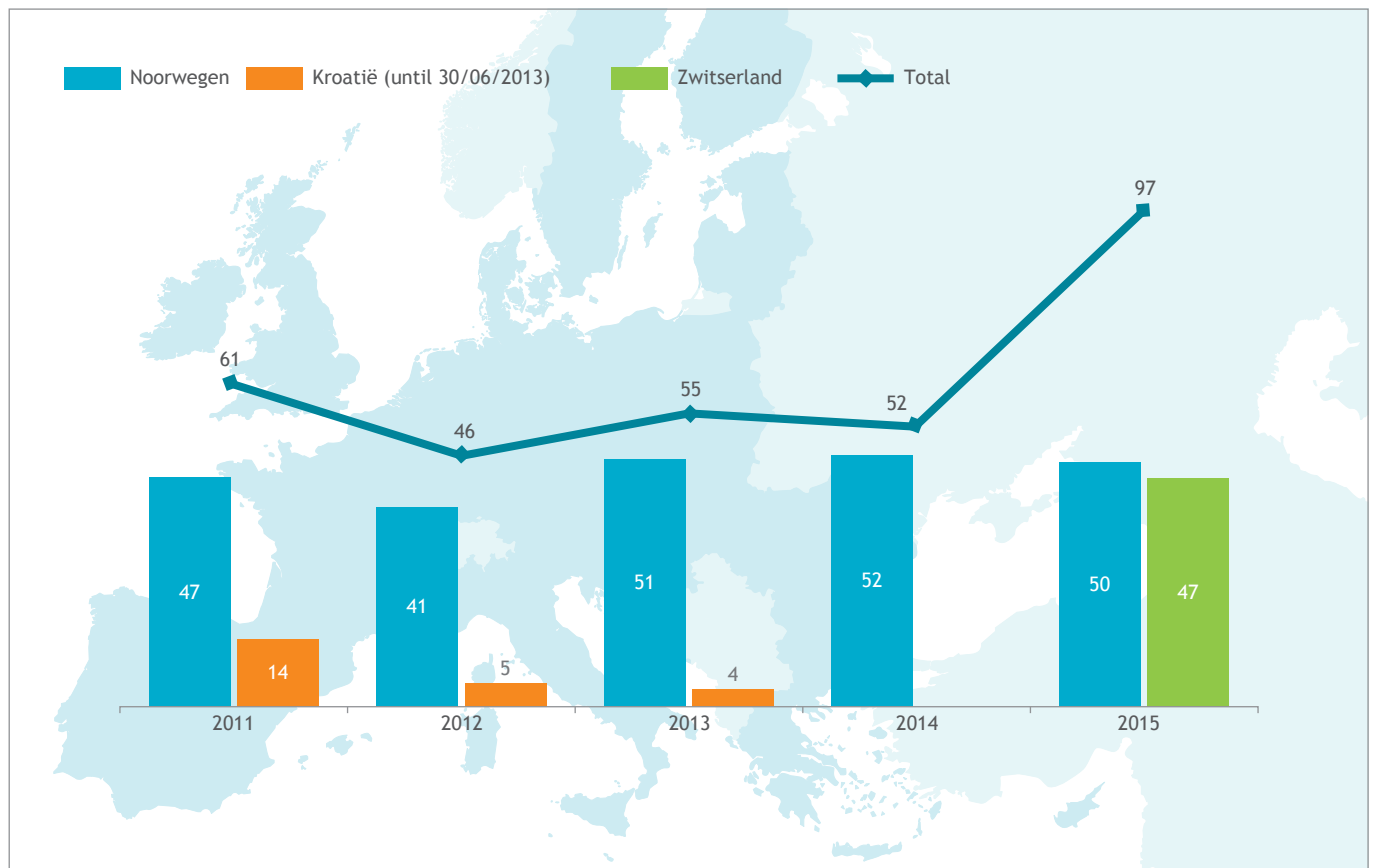
De verbindingsmagistraat voor Noorwegen heeft 50 zaken geregistreerd die voornamelijk te maken hebben met drugshandel en betrokkenheid in een OCG. De lidstaten die het meest frequent betrokken zijn in deze zaken waren Polen, Litouwen, Spanje en Frankrijk. De verbindingsmagistraat voor Zwitserland heeft 47 zaken geregistreerd die voornamelijk te maken hebben met oplichting en fraude, witwassen, corruptie, misdrijven tegen het leven, lijf en persoonlijke vrijheid

en drugshandel. De lidstaten die het meest frequent betrokken zijn in deze zaken waren Spanje, Duitsland, Nederland en het VK. De verbindingsmagistraat voor Zwitserland organiseerde twee coördinatievergaderingen en heeft er één mede georganiseerd, en de verbindingsmagistraat voor Noorwegen heeft twee coördinatievergaderingen georganiseerd.

Eurojust contactpunten in derde Landen

De benoeming van Eurojust's contactpunten in derde Landen is een ander instrument dat gewoonlijk gebruikt

wordt om samenwerking tussen lidstaten en derde Landen te verbeteren door contacten via Eurojust te faciliteren.

In 2015 heeft Eurojust haar wereldwijd netwerk van contactpunten blijven uitbreiden door contactpunten van Algerije, Chili, Irak, Jordanië, Libanon, de Palestijnse Autoriteiten en Saudi-Arabië toe te voegen. Momenteel hebben in totaal 39 derde Landen Eurojust contactpunten.

Ondersteuning voor externe projecten

Eurojust heeft haar ondersteuning van initiatieven in de Westelijke Balkan verdergezet, zoals de hierboven genoemde projecten (zie hoofdstuk 2) betreffende illegale immigrantensmokkel en mensenhandel/mensensmokkel, met inbegrip van het door de EU gefinancierde Instrument for Pre-Accession Assistance 2014 project *Internationale Samenwerking in Strafrecht: het Netwerk van Aanklagers van de Westelijke Balkan*.

Operatie Vertigo: een nadere beschouwing

Een typisch grensoverschrijdende fraudezaak zou geneigd zijn logische geografische lijnen te volgen en zou bijvoorbeeld zich op een bepaalde taalgroep kunnen richten. Operatie 'Vertigo' volgde geen gebruikelijk patroon. De omvang en complexiteit geven het een uitzonderlijk karakter.

In deze carrouselfraude-zaak gebruikte de OCG die voor de criminele activiteit verantwoordelijk was een gesofisticeerde infrastructuur (buffervennootschappen, ploffirma's, bedrijven die optreden als 'alternatieve betaalplatformen' om witwassen en aan criminaliteit gebonden geldoverdrachten te faciliteren) verspreid over verscheidene lidstaten en een aantal derde Landen, om zo EU-burgers voor ongeveer EUR 320 miljoen aan belastinginkomsten op te lichten.

Verscheidene coördinatievergaderingen, die door de Duitse Desk bij Eurojust werden geïnitieerd, vonden tussen november 2013 en oktober 2015 bij Eurojust plaats. De Tsjechische Republiek, Duitsland, Polen en Nederland hebben een GOT opgericht dat gedeeltelijk door Eurojust is gefinancierd. Eurojust en Europol gaven blijk van een sterke samenwerking vanaf de vroege stadia van het onderzoek. Europol verleende uitgebreide analytische ondersteuning en deelde haar inlichtingen.

Een coördinatiecentrum dat bij Eurojust werd opgezet coördineerde de justitiële reactie en verleende ondersteuning aan de **eerste gemeenschappelijke actiedag** in 2015 met als doel de operatie van een tak van de OCG te verstoren. Bijgevolg werden negen verdachten aangehouden en 26 lokalen in de deelnemende lidstaten doorzocht.

De **tweede gemeenschappelijke actiedag** heeft geleid tot de aanhouding van 14 verdachten, o.a. enkele vermeende meesterbreinen en meer dan 40 huiszoekingen. Parallel hiermee zijn de Duitse, Tsjechische en Poolse autoriteiten overgegaan tot aanhoudingen en huiszoekingen op basis van nationale bevelen in het kader van hun eigen nationale onderzoeken.

De **derde gemeenschappelijke actiedag** richtte zich op huiszoekingen en interviews van verdachten en getuigen die voornamelijk op basis van bewijsmateriaal in het kader van de twee vorige gemeenschappelijke actiedagen werden geïdentificeerd. Meer dan 49 huiszoekingen en 27 verhoren van getuigen en verdachten werden uitgevoerd in België, de Tsjechische Republiek, Denemarken, Frankrijk, Duitsland, Italië, Ierland, Luxemburg, Nederland, Polen, Roemenië, de Slowaakse Republiek, Spanje, Zweden en het VK.

Bij alle drie de Eurojust-coördinatiecentra heeft Europol een mobiel kantoor ingezet, dat directe toegang tot de databases van Europol voor de controle en analyse van gegevens mogelijk maakte en real-time uitwisseling van informatie faciliteerde. Eurojust faciliteerde de behandeling van RHV-verzoeken, EAB's, huiszoekingen, inbeslagnemingen en verhoren ter plaatse.

Juridische en praktische problemen

- ▶ De voornaamste uitdaging was de *modus operandi* van deze OCG, vooral de manier waarop de OCG betalingen beheerde, gebruik maakte van zogenoemde alternatieve betaalplatformen om met de criminaliteit verbonden geldoverdrachten en de daaraan verwante witwaspraktijken te faciliteren. Deze methode liet OCG toe zijn activiteiten over de hele wereld te verspreiden, bijvoorbeeld door het instrument voor het beheer van betalingen in één land te plaatsen terwijl de bankrekening van het alternatieve betaalplatform zich in een ander land bevond. Bovendien konden de meesterbreinen achter de fraude om het even waar wonen zonder beperkt te worden door de lopende criminele activiteiten. Met andere woorden, alle acties van de onderzoekende autoriteiten zouden vereisen dat de grenzen van het eigen rechtsgebied worden overschreden, wat internationale samenwerking noodzakelijk maakt.
- ▶ De omvang van de onderzoeken maakt ook grensoverschrijdende samenwerking noodzakelijk. In Duitsland alleen al werden meer dan 500 RHV-verzoeken uitgevaardigd.
- ▶ Als gevolg van de grote omvang van de criminele activiteiten werden een aantal onderzoeken in de betrokken staten geïnitieerd. Het faciliteren en coördineren van effectieve justitiële samenwerking in deze omstandigheden vereiste dat alle parallelle onderzoeken werden geïdentificeerd.

Geleerde lessen

- ▶ Ondanks de ontdekte links naar de meeste lidstaten werd een beslissing gemaakt om de Eurojust-zaak te richten op de voornaamste betrokken staten. De doeltreffendheid van een dynamisch GOT samengesteld uit slechts vier lidstaten werd belangrijker geacht dan het oprichten van een meer lidstaten omvattend maar misschien minder flexibel GOT.

- ▶ Het kanaliseren van RHV en verzoeken tussen de GOT-partners via Eurojust werd enkel gedaan voor verzoeken die tijdens de actiedagen uit te voeren waren. Toekomstige zaken zouden er voordeel uit kunnen halen dat alle dergelijke verzoeken via Eurojust worden gekanaliseerd, met inbegrip van up-verzoeken, via Eurojust.
- ▶ Om een actiedag voor te bereiden, werd een coördinatievergadering bij Eurojust zes weken vóór de beoogde datum georganiseerd. Tenminste één maand vóór deze coördinatievergadering werden meldingen over de doelwitten of, indien mogelijk, ontwerpen van de RHV- en GOT-verzoeken verdeeld via de Nationale Desks van de betrokken landen met de bedoeling gegevens betreffende de doelwitten te vergaren en verifiëren voordat een binnenlands gerechtelijk bevel wordt uitgevaardigd. Op deze manier kan een snellere uitvoering van RHV-verzoeken verwezenlijkt worden en voldoende tijd kan toegekend worden om de definitieve RHV-verzoeken en de nodige vertalingen, alsmede de uitvoering van de verzoeken tijdens de actiedag voor te bereiden.
- ▶ Drie coördinatiecentra waren noodzakelijk als gevolg van de omvang van de zaak en de benodigde acties en heeft de nationale autoriteiten ook in staat gesteld zich elke maal te richten op een bepaald niveau van daders of maatregelen.
- ▶ Tijdens de coördinatiecentra bij Eurojust was directe communicatie zonder noodzakelijkerwijs eerst via de respectievelijke Nationale Desks (bijvoorbeeld de Nederlandse autoriteiten communiceren rechtstreeks met de vertegenwoordiger van de Duitse en Spaanse Eurojust-Desk en omgekeerd) te moeten gaan een succes; het maakte het mogelijk dat een enorm groot aantal vervolgmaatregelen op zeer korte termijn behandelen werd.
- ▶ Communicatie en opvolging van RHV-verzoeken via de Nationale Desks van Eurojust zorgde voor de nationale autoriteiten voor een enorme verlichting.
- ▶ Deze samenwerking in combinatie met de hulp en coördinatie van Eurojust en Europol waren belangrijke factoren in de vorming van het GOT.
- ▶ Hoewel alle landen die deelnemen aan het GOT eerdere ervaringen hadden met dit justitieel coördinatieinstrument in zaken op kleinere schaal, heeft de huidige zaak de GOT-deelnemers overtuigd dat zaken op grotere schaal evenzo efficiënter behandeld kunnen worden via GOT's. Er werd een formulier ontwikkeld dat onder de GOT-leden wordt gebruikt om de gedane verzoeken en uitgewisseld bewijsmateriaal bij te houden.
- ▶ Hoewel de coördinatiecentra van Eurojust een complementaire dienst aan de nationale coördinatie-inspanningen hebben geboden, hebben de coördinatiecentra die in deze zaak werden opgesteld, opgetreden als het enige coördinatiepunt van de acties in de voornaamste deelnemende landen. Deze zaak toont aan dat Eurojust het volledige gamma van taken kan vervullen die betrokken zijn bij een groot-schalige multilaterale actiedag.
- ▶ De actieve deelname van de nationale autoriteiten zorgde voor de vlotte informatiestroom tussen de coördinatiecentra van Eurojust en de autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de acties.
- ▶ De aanwezigheid van nationale autoriteiten uit deelnemende landen bij Eurojust tijdens de gemeenschappelijke actiedagen, het samenwerken met Eurojust-personeel in één kamer zorgt voor een onmiddellijke bundeling van informatie, zodat snelle justitiële reacties kunnen gegeven worden op nieuw/opduikend bewijsmateriaal/informatie (bijvoorbeeld nieuwe bevelen, huiszoekingen), snelle oplossingen voor praktische problemen en conclusies van alle zijden.
- ▶ Het proces van de vergaring van lessen die tijdens de levensduur van een zaak worden geleerd, helpt opmerkelijk bij de verbetering van samenwerking en het faciliteren van de justitiële reactie tussen de geïdentificeerde belanghebbenden. De vergaring van deze informatie zal ook van pas komen bij de evaluatie op het einde van de Eurojust-zaak, waarvan de resultaten voor toekomstige zaken van gelijkaardige omvang en grootte gebruikt kunnen worden.

Beste

- ▶ De vroege betrokkenheid van Eurojust zorgt ervoor dat de autoriteiten die competent zijn de RHV-verzoeken uit te voeren, in een vroeg stadium geïdentificeerd worden en dat rechtstreeks contact wordt gelegd met deze autoriteiten. De nauwe samenwerking met de politie op Cyprus op de eerste actiedag was bijvoorbeeld van toegevoegde waarde aangezien het mogelijk was de eigenlijke verblijfplaats van een hoofdverdachte en zijn aanhouding op basis van een EAB te bepalen.
- ▶ Om een actiedag voor te bereiden, moet een coördinatievergadering bij Eurojust tenminste zes weken vóór de beoogde datum georganiseerd worden. Sterke samenwerking tussen alle betrokken partijen moet in een vroege fase verzekerd zijn, want dit is een belangrijke factor in het succes van de onderzoeken. Zo was Europol bijvoorbeeld in staat een link te leggen tussen de Duitse, Poolse, Tsjechische en Nederlandse onderzoeken.

De Poolse, Nederlandse en Duitse aanklagers belast met de zaak gaven commentaar op de derde gemeenschappelijke actiedag in november 2015:

‘Hoewel we nog steeds druk bezig zijn het eindresultaat van de verscheidene procedurele maatregelen tijdens de actiedag te vergaren en evalueren, kunnen we reeds zeggen dat de operatie een groot succes was. Dit was enkel mogelijk door de uitstekende bijdragen van alle deelnemers. Het bewijst dat de samenwerking in een GOT met de ondersteuning van Eurojust, Europol en de nationale autoriteiten een voordeel voor ons oplevert in de lopende internationale strijd tegen MTIC-fraude’.

Uitdagingen en beste praktijken

Dankzij haar operationele behandelde zaken en haar strategisch werk draagt Eurojust bij aan de identificatie van uitdagingen en de beste praktijken op verschillende gebieden van justitiële samenwerking in criminele aangelegenheden. Eurojust heeft zich in 2015 gericht op drie aspecten: conflicten van rechtsgebied, dataretentie en gereguleerde leveringen.

Conflicten van rechtsbevoegdheid waren een prioriteit voor het EU-Voorzitterschap in het kader van de 9de vergadering van het Consultatief Forum van Procureurs-Generaal en Directeurs van Openbare Ministeries van de Lidstaten (Consultatief Forum). Eurojust gaf haar inbreng over de beschouwingen op basis van haar operationele ervaringen en geleerde lessen.

3.1 Conflicten van rechtsbevoegdheid

Eurojust bleef nationale professionals ondersteunen in zaken betreffende de preventie en resolutie van conflicten van rechtsbevoegdheid. Net zoals in de voorgaande jaren werd de meerderheid van de zaken informeel geregeld in plaats van via het formeel gebruik van de bevoegdheden volgens artikel 6 en 7 van het Besluit van de Raad van Eurojust. In 2015 werd door het College volgens artikel 7 van het Besluit van de Raad van Eurojust geen formele aanbevelingen gedaan, maar het gebruik van artikel 6(a)(ii) van het Besluit van de Raad van Eurojust door de Nationale Desks is sterk toegenomen. Er werden namelijk 34 verzoeken in 2015 uitgevaardigd, in vergelijking met 12 in 2014. De Hongaarse Desk heeft het grootste aantal verzoeken gedaan, gevolgd door de Spaanse Desk. De Duitse Desk ontving het grootste aantal verzoeken, gevolgd door de Oostenrijkse, Franse en Britse Desks.

Eurojust niveau II-vergaderingen, coördinatievergaderingen en GOT's worden als cruciale instrumenten in de context van conflicten van rechtsbevoegdheid. Ze faciliteren de effectieve en vroege uitwisseling van informatie en helpen bij de identificatie en/of coördinatie van mogelijke parallelle procedures, detectie van links met zaken in andere lidstaten, de preventie van conflicten van rechtsbevoegdheid, het akkoord over de overdracht van procedures en/of het vermijden van *ne bis in idem*.

Eén van de belangrijkste uitdagingen met betrekking tot conflicten van rechtsbevoegdheid is de vroege detectie van parallelle procedures. In dit opzicht speelt artikel 13(7)(a) van het Besluit van de Raad van Eurojust, die een plicht aan nationale autoriteiten oplegt Eurojust te informeren over zaken waarin conflicten van rechtsbevoegdheid naar voren zijn gekomen of waarschijnlijk zullen komen, een cruciale rol. Jammer genoeg suggereert het aantal meldingen volgens artikel 13(7)(a) dat deze bepaling nog altijd onderbenut is. Hoewel het aantal meldingen op basis van artikel 13(7)(a) van het Besluit van de Raad van Eurojust sinds 2011 is toegenomen, blijft het feitelijke aantal meldingen in 2015, namelijk 35, laag. Bovendien stammen deze 35 meldingen af van slechts vijf lidstaten: Hongarije (21 meldingen), Spanje (11 meldingen),

De nietigverklaring van de Dataretentierichtlijn van 2006 door het HvJ-EU in april 2014 maakte het noodzakelijk de impact van dit vonnis op de nationale wetgeving van lidstaten te analyseren alsmede de hierdoor veroorzaakte moeilijkheden te identificeren bij de preventie, detectie, onderzoek en vervolging van ernstige criminaliteit en justitiële samenwerking in verband hiermee. Eurojust ondersteunde een dergelijke impactbeoordeling met betrekking tot dataretentie.

Het College van Eurojust koos ervoor een thematische discussie over gereguleerde leveringen te organiseren, rekening houdend met de uitdagingen die in de behandelde zaken van Eurojust op dit gebied zijn waargenomen.

België, Nederland en Finland (elk één melding).

Conflicten van rechtsbevoegdheid waren het onderwerp van overleg op het strategisch seminarie van Eurojust in juni 2015, [*Conflicten van rechtsbevoegdheid, overdracht van procedures en ne bis in idem: Successen, Tekortkomingen en Oplossingen*](#). Het verslag werd als Council doc. 14172/15 gepubliceerd en is beschikbaar op de website van Eurojust. Het verslag werd ook tijdens de 9de vergadering van het Consultatief Forum besproken (zie deel 5.4). Nationale professionals, forumleden en vertegenwoordigers van Eurojust bespraken tekortkomingen van en oplossingen voor vier problemen tijdens deze vergaderingen: parallelle procedures, criteria om te bepalen welke rechtsbevoegdheid moet vervolgen, overdracht van procedures en *ne bis in idem*.

Parallelle procedures: Deelnemers concludeerden dat problemen zoals duplicatie van werk, verkwisting van hulpmiddelen en *ne bis in idem*-problemen kunnen voorkomen indien parallelle procedures niet in een vroeg stadium worden geïdentificeerd en/of niet gecoördineerd worden. Oplossingen om vroege identificatie te verbeteren, zijn o.a. betere communicatie tussen competente autoriteiten, verhoogd bewustzijn van de plicht van nationale autoriteiten om Eurojust te informeren in zaken qua conflicten van rechtsbevoegdheid (artikel 13(7)(a) van het Besluit van de Raad van Eurojust), en mogelijk op de lange termijn ook de creatie van gecentraliseerde nationale databases van lopende onderzoeken en een systeem om deze databases op EU-niveau te verbinden. Coördinatievergaderingen en GOT's werden geacht uitstekende instrumenten te zijn om parallelle procedures te coördineren.

Criteria voor de beslissing over de beste plaats voor vervolging: Deelnemers benadrukten dat de meeste lidstaten algemene criteria voor interne rechtsbevoegdheid hebben, maar slechts enkele hebben vaste criteria voor het beslissen over de beste rechtsbevoegdheid om te vervolgen in zaken qua conflicten van rechtsbevoegdheid in een grensoverschrijdende context. De Eurojust-Richtlijnen voor de beslissing welke rechtsbevoegdheid moet vervolgen? werden

een erg nuttig instrument geacht, maar ze konden verder uitgewerkt worden door voorbeelden toe te voegen of door bijkomstige criteria te bepalen om recente ontwikkelingen in het EU-strafrecht te weerspiegelen. Deelnemers betoogden dat criteria niet gerangschikt zouden mogen worden om flexibiliteit en aanpasbaarheid aan verschillende zaakscenario's te waarborgen.

Overdracht van procedures: De gemeenschappelijke mening van de deelnemers was dat er vele uitdagingen bestaan, zoals het gebrek aan een juridische basis, gebrek aan informatie over de opvolging van een zaak, gebrek aan deadlines, vertaal- en bewijsproblemen. Vroeg contact, actieve samenwerking, vroegtijdige beoordeling van de geldigheid van het over te dragen bewijsmateriaal en de vertaling van samenvattingen van zaken in een vroeg stadium werden als voorbeelden van beste praktijken overwogen. Een nieuw rechtsinstrument van de EU over de overdracht van procedures met, bijvoorbeeld, criteria voor de overname van de procedure, redenen voor weigering, technische kwesties zoals vertaling, minimale inhoud van het verzoek en deadlines, zouden de huidige obstakels kunnen overwinnen.

Ne bis in idem: Deelnemers verklaarden dat zowel het concept van 'dezelfde feiten' als de vraag wanneer een zaak 'uiteindelijk weggewerkt wordt' nog altijd leidt tot problemen en verschillende interpretaties. Verscheidene deelnemers benadrukten het belang van verdere training en bewustmaking en suggereerden toegang tot een compilatie van bestaande jurisprudentie (HvJ-EU en nationale rechtbanken), met inbegrip van samenvattingen alsmede een overzicht van nationale wetgeving en andere relevante informatie.

Als voorbereiding op het seminarie en Consultatief Forum-vergadering heeft het College van Eurojust een thematische discussie georganiseerd en het [Verslag over de behandelde zaken van Eurojust op het gebied van preventie en resolutie van Conflicten van Rechtsbevoegdheid](#) geproduceerd dat de periode 2009-2014 dekte en inging op de vier voorafgaande uitgaven in het licht van de behandelde zaken van Eurojust, gepubliceerd als Council doc. 9474/15 en beschikbaar op de website van Eurojust.

Voorbeeld van een zaak

De ondersteuning van Eurojust in de diefstal van een motorvoertuig in 2015 illustreert de complexiteit van OPC-zaken. Hoewel het slechts één verdachte betrof die, door wagens in een lidstaat te huren en deze aan medeplichtigen in een andere lidstaat te verkopen, bij elke gelegenheid relatief milde misdrijven heeft gepleegd, illustreert de zaak zowel het feit dat het totaal aantal gepleegde misdrijven opmerkelijk kan zijn en dat de mobiliteit van de daders voor juridische obstakels en uitdagingen voor justitiële samenwerking kan zorgen.

Een Bulgaarse rechtbank benaderde Eurojust voor assistentie betreffende een gecompliceerd conflict van rechtsbevoegdheid en een potentiële *ne bis in idem*-kwestie. De rechtbank werd geconfronteerd met concurrerende EAB's betreffende een Italiaanse burger die bij een autodiefstal betrokken zou zijn. De aanhoudingsbevelen werden door Polen resp. Roemenië uitgevaardigd. Tegelijkertijd was de verdachte onderworpen aan een crimineel onderzoek voor gelijkaardige misdrijven in Bulgarije, waar hij in hechtenis zat, nadat hij werd overgeleverd door de Tsjechische autoriteiten ter uitvoering van een Bulgaars EAB. De Bulgaarse autoriteiten werden door de verdachte ingelicht dat hij wegens dezelfde of gelijkaardige misdrijven in Hongarije en de Tsjechische Republiek werd veroordeeld en gevangenisstraffen in beide landen achter de rug had.

De Bulgaarse Desk bij Eurojust heeft de Tsjechische, Hongaarse, Poolse en Roemeense Nationale Desks naar een vergadering van niveau II uitgenodigd om informatie over deze juridisch gecompliceerde situatie te delen en een uitweg te vinden. De Bulgaarse autoriteiten waren zich bewust van het feit dat het misdrijf in het Poolse EAB overeenstemde met één van de in totaal zeven misdrijven vermeld in het Roemeens EAB. Als gevolg van de vergadering waren de Tsjechische en Hongaarse autoriteiten in staat de Bulgaarse Desk te informeren dat de misdrijven waarvoor de verdachte werd veroordeeld in de Tsjechische Republiek en in Hongarije overeenstemden met sommige van de vermeende misdrijven in het Roemeens EAB.

Het was erg gecompliceerd de exacte overlap van misdrijven te bepalen omdat, in vele juridische systemen, verscheidene diefstalincidenten als één ononderbroken misdrijf en dus als één enkel misdrijf aangezien kunnen worden. De uitwisseling van informatie die op de vergadering werd geïnitieerd, wees verder op een bijzondere interesse van de Roemeense autoriteiten in het verderzetten van de zaak aangezien de verdachte werkte met medeplichtigen in Roemenië die aan een Roemeens onderzoek onderworpen waren.

Een mogelijke uitkomst werd eerst gevonden in de aanpassing van het Roemeens EAB om enkel de misdrijven op te nemen die geen deel hadden uitgemaakt van de Tsjechische en Hongaarse zaken deze zouden een *ne bis in idem*-situatie veroorzaken hebben in het geval dat de verdachte voor dezelfde misdrijven aan Roemeense procedures onderworpen zou zijn. Bovendien werd aan de Roemeense autoriteiten gevraagd

de tijdelijke overlevering van de verdachte te verzoeken als gevolg van het lopende Bulgaarse onderzoek en een belang in de vervolging van de verdachte voor vermeende misdrijven in Bulgarije.

Een verder verzoek werd aan de Poolse autoriteiten gedaan om hun EAB in te trekken op basis van het argument dat het misdrijf waarvoor de verdachte gezocht in het Roemeense EAB terug te vinden was. De voorkeur werd gegeven aan de uitvoering van het Roemeense EAB als gevolg van de vele gepleegde misdrijven in Roemenië en omdat het Roemeense EAB het Poolse EAB voorafging.

Echter, omdat het Roemeense EAB niet kon worden aangepast, heeft de Bulgaarse rechtbank de verdachte snel berecht. De verdachte werd veroordeeld en de uitvoering van de vrijheidsstraf werd voor vijf jaar uitgesteld om zo vervolgens de Bulgaarse rechtbank in staat te stellen het Roemeense EAB uit te voeren. De basis voor overlevering naar Roemenië was beperkt tot misdrijven waarvoor de verdachte niet voorheen werd veroordeeld. De ondersteuning en verbindingsspanningen van Eurojust alsmede het effectief gebruik van de niveau II-vergadering als een samenwerkingsinstrument heeft bijgedragen aan het positieve eindresultaat van de zaak, dat ongeveer een maand na de initiatie van de zaak bij Eurojust werd bereikt.

3.2 Dataretentie

Richtlijn 2002/58/EC (de E-Data-richtlijn) was bedoeld om het fundamentele recht en de vrijheid van natuurlijke personen op privacy te beschermen door regels vast te leggen voor de verwerking door netwerk en service providers van verkeer en locatiegegevens die door het gebruik van elektronische communicatiediensten worden gegenereerd. De E-Data-richtlijn zelf erkende het recht van lidstaten om de omvang van dergelijke rechten daar waar dat nodig is binnen een democratische samenleving te beperken om de nationale veiligheid te garanderen, of voor de preventie, onderzoek, detectie en vervolging van criminele misdrijven.

In het belang van effectieve coördinatie van criminele onderzoeken en vervolgingen, streefde Richtlijn 2006/24/EC over Dataretentie (de DRD) ernaar de voorschriften van de lidstaten met betrekking tot dergelijke restricties te harmoniseren, vooral op het gebied van retentie en gebruik van elektronische data. In april 2014 heeft het HvJ-EU, hoewel het erkent dat de DRD daadwerkelijk een doelstelling van algemeen belang vervulde, het *ab initio* ongeldig verklaard in *Digital Rights Ireland Ltd* (C 293/12) op basis van het feit dat het de grenzen van proportionaliteit en noodzakelijkheid deze doelstelling te bereiken, heeft overtroffen.

De reacties van lidstaten op deze nietigverklaring varieerden, waarbij sommige de wetgeving opgeheven hebben en anderen het hebben aangepast om de voorwaarden van het vonnis na te leven, en nog anderen hebben geconcludeerd dat het noodzakelijke beschermingspeil en de proportionaliteit inherent was aan hun eigen regimes. Dit gamma van reacties ondermijnde het doel van de DRD om harmonisering te verwezenlijken en creëerde fragmentatie in beleidsvoeringen ten opzichte van juridische dataretentie in heel de Europese Unie. Dit heeft op zijn beurt geleid tot substantiële uitdagingen in het

onderzoek en de vervolging van ernstige criminaliteit alsmede de justitiële samenwerking in verband daarmee.

Daar dataretentiesystemen erkend worden als onmisbare instrumenten bij de detectie, de preventie, het onderzoek en de vervolging van ernstige criminaliteit, o.a. de grensoverschrijdende criminaliteit, heeft Eurojust beslist het juridisch kader binnen de verschillende lidstaten te analyseren met de intentie het volgende te identificeren: (i) obstakels gecreëerd door de nietigverklaring van de DRD en de verschillende juridische regimes qua dataretentie die daaruit voortvloeiden, (ii) mogelijke oplossingen, geleerde lessen en beste praktijken in de aanpak van dergelijke uitdagingen, zowel in nationale aangelegenheden als in grensoverschrijdende zaken en (iii) terreinen voor verdere samenwerking en/of wetgevende maatregelen, indien van toepassing. Eurojust heeft in deze inspanning een vragenlijst naar de Nationale Desks verstuurd, gevolgd door een thematische discussie door het College. Het eindresultaat van het werk werd aan de Raad op de vergadering van de Werkgroep voor Algemene Aangelegenheden inclusief Evaluatie (GENVAL) van 29 oktober 2015 gepresenteerd. Dataretentie was ook het onderwerp van de [Workshop en Consultatief Forum-vergadering vergadering op 10 en 11 december](#).

De voornaamste geïdentificeerde uitdagingen hebben betrekking op de moeilijkheid of zelfs onmogelijkheid van ordehandhavende agentschappen om toegang te hebben tot informatie die cruciaal is voor onderzoeken, zowel op nationaal vlak als op het gebied van grensoverschrijdende zaken. De afwijking in dataretentieregimes (met name retentieperiodes) in lidstaten en derde Landen zorgen voor moeilijkheden in grensoverschrijdende/parallele onderzoeken, in de resolutie van conflicten van rechtsbevoegdheid (aangezien de keuze voor het beste forum voor vervolging ondermijnd kan

worden), in de doeltreffendheid van GOT's en in het verkrijgen en de ontvankelijkheid van bewijsmateriaal.

De Workshop en Consultatief Forum-vergadering onthulde een duidelijke tendens ter ondersteuning van de vastlegging van een EU-retentieverplichting met adequate

procedurele waarborgen, effectieve voorwaarden voor de veiligheid en nauwkeurigheid van data en een betekenisvolle dataretentieperiode. Ondersteuning werd verder verleend voor een EU-oplossing met de bedoeling dataretentiekaders in alle lidstaten te harmoniseren, wellicht via een nieuw juridisch initiatief.

3.3 Gecontroleerde leveringen

In oktober 2015 heeft het College een thematische discussie over grensoverschrijdende gecontroleerde leveringen georganiseerd met de focus op de rol en ervaring van Eurojust en op de manieren om de operationele capaciteit van Eurojust te verbeteren zodat nationale autoriteiten in deze context ondersteund worden.

De volgende juridische en praktische moeilijkheden werden op basis van de behandelde zaken van Eurojust geïdentificeerd: (i) verschillen in nationale wetgeving met betrekking tot gereguleerde leveringen kunnen operationele consequenties hebben; (ii) de behoefte aan de vertaling van RHV-verzoeken in de taal van de uitvoerende lidstaat kan de uitvoering van gecontroleerde leveringen vertragen; (iii) de machtiging van een gecontroleerde levering na een RHV-verzoek kan tijdrovend zijn in de aangezochte lidstaat als gevolg van procedurele belemmeringen; (iv) moeilijkheden bij de identificatie van de nationale autoriteiten die competent zijn voor de machtiging van een gecontroleerde levering doen zich vooral voor in lidstaten waarin geen centrale autoriteit is benoemd die in zo een geval kan worden gecontacteerd; (v) na ontvangst van een RHV-verzoek voor de autorisatie van een gecontroleerde levering, kunnen sommige lidstaten in de situatie verkeren dat ze hun eigen onderzoeken starten (principe van legaliteit tegenover principe van opportuniteit) op basis van informatie die via het RHV-verzoek werd ontvangen en kan leiden tot parallelle procedures in de verzoekende en aangezochte lidstaten; en (vi) het gecombineerde gebruik van GPS-toestellen en/of surveillancemaatregelen uitgevoerd door politieagenten tijdens de uitvoering van een gecontroleerde levering kan problemen naar voren brengen in verband met de beschikbaarheid van hulpmiddelen op een praktisch niveau en/of de ontvankelijkheid van bewijsmateriaal vanuit een juridisch perspectief.

De beste aanpak met betrekking tot de betrokkenheid van Eurojust in gecontroleerde leveringen werd geïdentificeerd, met inbegrip van het volgende: (i) Eurojust zou in het vroegst mogelijke stadium mogelijk betrokken moeten worden bij de opstelling van een grensoverschrijdende gecontroleerde levering, vooral in gecompliceerde multilaterale zaken; (ii) Eurojust kan assisteren bij de identificatie van de toepasselijke autoriteiten in de lidstaten voor de machtiging en uitvoering van een gereguleerde levering; (iii) de organisatie van coördinatievergaderingen door Eurojust kan van toegevoegde waarde zijn bij de voorbereiding van gecontroleerde leveringen met het oog op de verduidelijking van

juridische vereisten van de betrokken lidstaten en anticipatie van alle mogelijke scenario's die zich tijdens de uitvoeringsfase kunnen voordoen; en (iv) Nationale Desks bij Eurojust kunnen communicatie kanaliseren en de informatiestroom tussen de nationale autoriteiten tijdens alle fasen van een gecontroleerde levering faciliteren, vooral wanneer derde Landen betrokken zijn.

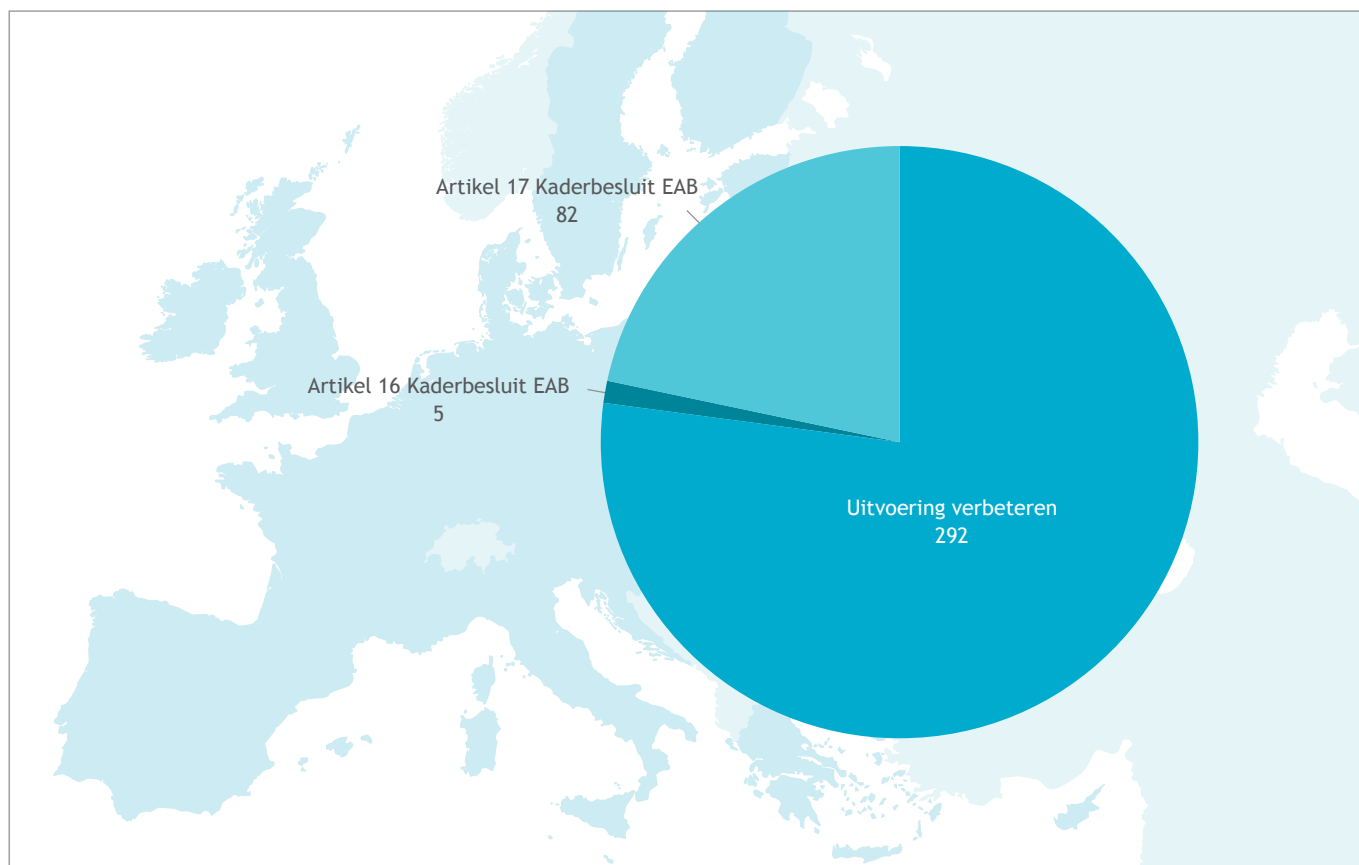
Europees Aanhoudingsbevel

Eurojust bleef een belangrijke rol spelen in de verbetering van de toepassing van het EAB. In 2015 werden 292 zaken betreffende verbetering van de uitvoering van EAB's bij Eurojust geregistreerd. Dit komt neer op 13 procent van alle zaken. Griekenland heeft het grootste aantal verzoeken gedaan (55), gevolgd door Polen (33) en Frankrijk (21). De vaakst aangezochte lidstaten waren het VK (36), Duitsland (32) en Italië (30).

Met betrekking tot de tegenstrijdige EAB's, artikel 16 van het Kaderbesluit over EAB (FD EAB) stelt dat Eurojust door de uitvoerende justitiële autoriteiten aangezocht kan worden om advies te verlenen over de plaats van overlevering van een persoon onderworpen aan EAB's uitgevaardigd door twee of meer lidstaten. Vijf dergelijke zaken werden bij Eurojust geopend.

Met betrekking tot inbreuken op de tijdslimieten in de uitvoering van EAB's, stelt artikel 17(7) van de FD EAB dat, in uitzonderlijke omstandigheden, indien een lidstaat de tijdslimieten voorzien in artikel 17 niet kan naleven, het Eurojust zal informeren en de redenen voor de vertraging zal opgeven.

In 2015 werden 82 tijdsoverschrijdingen bij Eurojust geregistreerd, waarvan zeven verdere actie vereisten. Voor het zesde opeenvolgende jaar heeft Ierland het grootste aantal inbreuken gemeld. Andere zaken werden door Bulgarije, de Tsjechische Republiek, Spanje, Hongarije en het VK verwezen.

Virtuele munteenheden

Het College heeft in januari 2015 een thematische bespreking van virtuele munteenheden georganiseerd. Uitdagingen en moeilijkheden die men aantreft in onderzoeken die te maken hebben met virtuele munteenheden werden gepresenteerd, gevolgd door een uitwisseling van meningen tussen deelnemers. De belangrijkste besproken kwesties waren o.a. de juridische kwalificatie van virtuele munteenheden en de geschiktheid voor inbeslagneming in verschillende nationale rechtsgebieden, factoren om rechtsbevoegdheid vast te leggen in zaken die te maken hebben met virtuele munteenheden en de mogelijke behoefte om elektronische data die virtuele munteenheden bevatten, in laatste instantie te wissen, indien nationale rechtsbevoegdheden geen regels voorzien om met de inbeslagneming van deze soort munteenheid om te gaan.

Focus van het jaar:

Bevriezing, inbeslagname en ontneming
van vermogensbestanddelen

OCG's vergaren wezenlijke winsten uit verscheidene criminele activiteiten, en de opbrengsten van criminaliteit worden witgewassen en opnieuw in de wettige economie ingebracht. De criminelen beroven van opbrengsten van criminaliteit is een essentieel component in de versterking van georganiseerde criminaliteit. Tegen deze achtergrond is de confiscatie en ontneming van criminele vermogensbestanddelen een zeer doeltreffende manier om georganiseerde criminaliteit te bestrijden. Bovendien heeft confiscatie een afschrikwekkend effect door de notie dat 'criminaliteit het niet waard is' te versterken.

Ondanks het aantal juridische instrumenten die op dit gebied zijn aangenomen, blijft justitiële samenwerking belemmerd door voornamelijk verschillen tussen nationale juridische systemen en een gebrek aan geharmoniseerde regels. Lidstaten worden geconfronteerd met talrijke obstakels bij de uitvoering van verzoeken voor RHV, bij de identificatie en bevrozing van de opbrengsten van criminaliteit en bij de erkenning van confiscatiebevelen van lidstaten, vooral wanneer NCBC erbij betrokken is. Bijgevolg zijn de bedragen die men van georganiseerde criminaliteit heeft teruggewonnen maar bescheiden.

In 2015 ondersteunde Eurojust, zowel op operationele als op strategische niveaus, een snellere toepassing van de juridische instrumenten van de EU op het gebied van bevrozing en confiscatie ter uitvoering van het principe van wederzijdse erkenning, inclusief het Kaderbesluit 2003/577/JHA over de uitvoering van bevelen om eigendom of bewijsmateriaal te bevriezen, Kaderbesluit 2006/783/JHA over de toepassing van wederzijdse erkenning op confiscatiebevelen, en Richtlijn 2014/42/EU over de bevrozing en confiscatie van instrumentariteiten en opbrengsten van criminaliteit in de EU. Zodoende heeft Eurojust algemeen begrip en samenwerking tussen de betreffende autoriteiten aangemoedigd en uiteindelijk het gebruik van wederzijdse erkenningsinstrumenten op het gebied van ontneming van vermogensbestanddelen verbeterd. De behoefte aan verbetering van grensoverschrijdende bevrozing en confiscatie van criminele vermogensbestanddelen was het onderwerp van beschouwing op EU-niveau, en de Europese Agenda over Veiligheid benadrukte de rol en expertise van Eurojust bij de assistentie van nationale autoriteiten wanneer financiële onderzoeken worden uitgevoerd.

Eurojust bleef een belangrijke rol spelen in de verbetering van samenwerking in criminele aangelegenheden tussen lidstaten (artikel 3(1)(b) van het Besluit van de Raad van Eurojust), vooral door: (i) het faciliteren van de erkenning en uitvoering van bevrozings- en confiscatiebevelen en de uitvoering van verzoeken om justitiële samenwerking; (ii) het assisteren bij de opstelling van bevrozings- en confiscatiebevelen en RHV's, de identificatie van competente autoriteiten in de aangezochte lidstaten, uitwisseling van informatie, en vertaling van relevante informatie; (iii) de inschakeling van de coördinatie van onderzoeken en hulpverlening aan onderzoekende en vervolgende autoriteiten om gelijktijdig bij de uitvoering van bevrozingsbevelen op te treden; (iv) verduidelijking van de juridische vereisten van zowel uitvaardigende en uitvoerende autoriteiten, en de oplossing van praktische problemen die voortvloeien uit de uiteenlopende juridische en procedurele vereisten

in verschillende juridische systemen; (v) het assisteren van lidstaten bij het bereiken van overeenkomsten voor de beschikking van in beslag genomen eigendom en delen van vermogensbestanddelen; en (vi) de identificatie van de beste praktijken om vermogensbestanddelen vanaf het begin van een onderzoek te beheren (bijv. door het verzoek om de verkoop van bederfelijke of snel in waarde verminderende goederen of goederen met hoge beheerskosten op hetzelfde moment als het bevrozingsbevel uit te vaardigen).

Eurojust bleef praktische manieren identificeren om justitiële samenwerking op dit gebied te maximaliseren en obstakels te overwinnen die voortvloeien uit verschillende bevrozings- en confiscatieregimes. Sommige van de juridische en praktische problemen die in 2015 door Eurojust in haar behandelde zaken werden geïdentificeerd op het gebied van ontneming van vermogensbestanddelen, inclusief bevrozing en confiscatie, betroffen:

- (i) Moeilijkheden in verband met het principe van duale criminaliteit wanneer het gedrag genoemd in het bevrozingsbevel (of RHV's met verzoek om bevrozing van vermogensbestanddelen) geen crimineel misdrijf vormt in de aangezocht lidstaat;
- (ii) Bijkomstige moeilijkheden in verband met het principe van duale criminaliteit met betrekking tot belastingfraude/fiscale misdrijven waarin, ondanks het feit dat het misdrijf als een misdrijf in de aangezochte lidstaat wordt aanzien, de schade of verlies voor het openbaar budget wordt geleden door de verzoekende lidstaat;
- (iii) Moeilijkheden in verband met de grensoverschrijdende erkenning van civiele inbeslagneming en confiscatie: hoewel in de meeste lidstaten juridische bijstand enkel in het kader van criminele procedures gegeven kan worden en vermogensbestanddelen na een criminele veroordeling ontnomen kunnen worden, voorzien sommige lidstaten in bevelen voor civiele terugvordering of andere middelen waarbij een beslissing over confiscatie zonder een criminele veroordeling mogelijk is;
- (iv) Bijkomstige problemen doen zich voor in de context van RHV's die door een niet-justitiële instantie in het kader van civiele confiscatieprocedures werden uitgevaardigd waarin de aangezochte lidstaat vereist dat andere maatregelen worden getroffen door de verzoekende lidstaat om zo in staat te zijn met deze RHV's om te gaan (bijv. ondertekening door een rechter);
- (v) Het bevrozingsbevel wordt geacht een beperkte omvang te hebben, en professionals vertrouwen in plaats daarvan vaak op RHV's in overeenstemming met de Conventies van Wederzijdse Juridische Bijstand van 1959 en 2000 alsmede de Conventie van de Raad van Europa van 1990 over witwassen, huiszoeking, inbeslagneming en confiscatie van de opbrengsten van criminaliteit die kunnen bestaan uit verzoeken om huiszoeken, onderscheppingen van telecommunicatie, bevrozing en confiscatie van vermogensbestanddelen;
- (vi) Problemen die voortvloeien uit de afwezigheid van een centraal nationaal register/database van

lopende procedures in zaken van afzonderlijke en niet-relateerde bevroeringsbevelen met betrekking tot dezelfde vermogensbestanddelen; en

- (vii) Moeilijkheden in verband met vertragingen bij de uitvoering van bevroeringsbevelen (of RHV's) of bij de ontneming van de bevroren vermogensbestanddelen wanneer de lidstaat aan wie het geld door criminelen werd overgedragen zijn eigen onderzoek naar witwassen initieert en het geld in het kader van zijn eigen onderzoek befrist in plaats van overeenkomstig het bevroeringsbevel (of RHV).

Eurojust produceerde een [Verslag over de Ervaring van Eurojust op het gebied van ontneming van Vermogensbestanddelen, met inbegrip van Bevroering en Confiscatie](#), en dekt de periode van 2010 tot 2013 en werd in juni als Council doc. 10179/15 gepubliceerd en is op de website van Eurojust beschikbaar. Het verslag gaat in op de rol van Eurojust op het gebied van ontneming van vermogensbestanddelen en is gebaseerd op de behandelde zaken van Eurojust, projecten gewijd aan de behandelde zaken van Eurojust in specifieke misdrijfsoorten, de meningen van Eurojust over EU-wetgeving in de ontwerpfasen, en seminars, vergaderingen of gelijkaardige evenementen die door Eurojust worden georganiseerd of mede georganiseerd.

Het [Verslag van het Strategische Seminarie over de Grotere Samenwerking bij de Bevroering en Confiscatie van de Opbrengsten van Criminaliteit: een Aanpak van de Professionals](#), gezamenlijk georganiseerd door Eurojust en het Italiaans voorzitterschap op 11 december 2014, werd in mei als Council doc. 8570/15 gepubliceerd en is op de website van Eurojust beschikbaar. Het doel van het seminar was professionals samen te brengen om moeilijkheden in wederzijdse erkenning in de ontneming van vermogensbestanddelen in verband met het huidige juridisch kader te identificeren. Op basis hiervan werden juridische en praktische manieren om justitiële samenwerking op dit gebied te verbeteren, geïdentificeerd, vooral betreffende i) opsporing, bevroering en confiscatie van vermogensbestanddelen: uitdagingen in wederzijdse erkenning en uitvoering; ii) alternatieven voor confiscatie op basis van veroordeling: ervoor zorgen dat criminaliteit niet loont; en iii) juridische en justitiële uitdagingen in vermogensbeheer en de beschikking over en het delen en repatriëren van geconfisqueerde vermogensbestanddelen vanuit het oogpunt van een professional.

De conclusies werden tijdens de 8ste vergadering van het Consultatief Forum op 12 december 2014 gepresenteerd en deed dienst als basis voor verdere discussie door forumleden. De [conclusies van het Consultatief Forum](#) werden in mei als Council doc. 8552/15 gepubliceerd en zijn op de website van Eurojust beschikbaar. Forumleden hebben EU-instituten opgeroepen de EU-wetgeving op dit gebied te consolideren en codificeren als reactie op de behoefte aan meer harmonisering van de wezenlijke en procedurele criminele bepalingen met de bedoeling wederzijds vertrouwen te verbeteren. Dit is een belangrijke voorwaarde voor effectieve wederzijdse erkenning. Een algemeen akkoord werd bereikt over het belang om een multidisciplinaire aanpak aan te nemen en interactie tussen justitie, de

Voorbeeld van een zaak

In het begin van 2013 hebben de gezondheidsautoriteiten van het VK hun Spaanse tegenhangers ingelicht over zes illegale verzendingen bestaande uit 25.600 tabletten van vervalste medicijnen die oorspronkelijk uit Indië kwamen en die op het punt stonden naar een persoon in Spanje getransporteerd te worden. Een gecontroleerde levering werd opgezet en de ontvanger werd door de Spaanse autoriteiten aangehouden.

Het onderzoek door het VK gaf aan dat ongeveer 50 websites gehost op servers die zich in de Tsjechische Republiek en Nederland bevinden reclame maakten voor de verkoop van medicijnen zonder medisch voorschrift, voornamelijk producten die gebruikt worden om een erectiestoornis te bestrijden. De drugs die in Indië werden geproduceerd, werden naar het VK verstuurd om dan naar kleinhandelaars in de Europese Unie voor verdere distributie doorgestuurd te worden. De bestellingen werden hetzij via het Internet of hetzij via de telefoon geplaatst. De betalingen werden via kredietkaart naar bankrekeningen in verscheidene lidstaten uitgevoerd die deze fondsen via een laag van brugrekeningen naar bankrekeningen in Cyprus leidden.

Links met een ander onderzoek in Oostenrijk gericht op een criminele groep van Oekraïense origine met connecties naar Israël en de Russische Federatie werden door Europol geïdentificeerd. Twee operationele vergaderingen bij Europol in april 2013 en februari 2014 hadden het voor verscheidene politiediensten mogelijk gemaakt informatie uit te wisselen. Dit onthulde links met een Frans onderzoek betreffende een groep van websites die vanuit Israël werden beheerd en ook medicijnen zonder medisch voorschrift aanboden.

De Spaanse autoriteiten hadden RHV-verzoeken bij Oostenrijk, België, Cyprus, Duitsland, Indië en de VS ingediend om de begunstigden van de illegale activiteit te identificeren en te trachten de criminele opbrengsten te lokaliseren en confisqueren. De waarde werd geschat op ongeveer EUR 1.800.000. Als gevolg van de vergaderingen bij Europol betreffende potentiële connecties met onderzoeken in andere landen, hebben de Spaanse autoriteiten Eurojust benaderd om de justitiële aspecten van de zaken te coördineren. Een coördinatievergadering werd in maart 2014 georganiseerd en werd bijgewoond door Spanje, Oostenrijk, België, Cyprus, Duitsland, Frankrijk, het VK, de VS en Europol.

De vergadering resulteerde erin dat nauwe links werden geïdentificeerd tussen de zaken in verscheidene staten, en een GOT waaraan Eurojust en Europol deelnamen, werd tussen Oostenrijk, Spanje en Frankrijk opgericht. Het GOT werd via Eurojust gefinancierd en werd later naar het VK uitgebreid. De coördinatievergadering gaf ook de mogelijkheid tot discussie over de misdrijven die het onderwerp zijn van een onderzoek in elke staat om een conflict van rechtsbevoegdheid of *ne bis in idem* te vermijden. Tenslotte waren deelnemers met de ondersteuning van de analyse van RHV-verzoeken door Eurojust in staat overlappende verzoeken te identificeren, hun uitvoering te coördineren, akkoord te gaan over de voorwaarden voor het delen van het verworven bewijsmateriaal en een bankrekening te identificeren dat in procedures in Oostenrijk, Spanje en Frankrijk verscheen.

In juni 2014 hebben de Spaanse autoriteiten een nieuwe aanhouding en inbeslagneming van 25.000 tabletten uitgevoerd, en nieuw bewijsmateriaal werd in Oostenrijk, Frankrijk en het VK vergaard hetgeen de noozaak aantoonde om mogelijke acties op korte termijn te bespreken. Hiertoe werd een coördinatievergadering met Oostenrijk, Spanje, Frankrijk, Eurojust en Europol in Wenen georganiseerd. De lopende procedures werden besproken en er was instemming over een algemene strategie. Oostenrijk, Spanje en Frankrijk richtten zich op fraude en misdrijven op het gebied van volksgezondheid terwijl het VK een innovatieve aanpak toepaste door enkel witwasactiviteiten te onderzoeken met de nadruk op de opsporing van vermogensbestanddelen voor verdere bevroering.

Het onderzoek van het VK haalde voordeel uit de onderzoeken in de andere staten om te bewijzen dat basismisdrijven elders in de Europese Unie werden gepleegd. Er werd tijdens de vergadering een beslissing gemaakt om gecoördineerde acties tijdens een gemeenschappelijke actiedag uit te voeren opdat toekomstig bewijsmateriaal vergaard kon worden. Aangezien de meerderheid van de geplande acties een justitiële component hadden, bijvoorbeeld de uitvoering van RHV-verzoeken, werd een coördinatiecentrum in september 2014 met de deelname van alle GOT-leden bij Eurojust georganiseerd.

Tijdens de actiedag werden 12 verdachten aangehouden en 16 mensen werden als hetzij verdachten hetzij getuigen geïnterviewd. Oostenrijk, Hongarije en het VK hebben 23 huiszoeken gedaan, en 91 bankrekeningen werden bevroren of geconfisqueerd in de deelnemende staten, naast de 1 miljoen tabletten. Vermogensbestanddelen met een geschatte waarde van ongeveer EUR 7,8 miljoen werden geconfisqueerd.

Een laatste coördinatievergadering werd in maart 2015 bij Eurojust georganiseerd om informatie over de procedures in de deelnemende staten uit te wisselen en de GOT-samenwerking te evalueren.

politie en financiële autoriteiten die betrokken zijn bij het onderzoek en vervolging van zaken qua ontneming van vermogensbestanddelen te bevorderen.

Forumleden benadrukten de mogelijkheid om geconfisqueerd eigendom te gebruiken in het belang van het publiek of voor sociale doeleinden om het publiek vertrouwen in het rechtssysteem te verbeteren. Wat betreft de erkenning en uitvoering van NCBC-bevelen hebben forumleden aangegeven dat de geuite zorg dat NCBC niet onderworpen zou mogen zijn aan wederzijdse erkenning, aangezien bevelen fundamentele rechten kunnen schenden die overeenkomstig de Europese Conventie over Mensenrechten beschermd zijn, een meer genuanceerde analyse nodig kan hebben. In deze context kan verdere juridische actie op EU-niveau overwogen worden om de ontneming van vermogensbestanddelen die niet gebaseerd is op een veroordeling te ondersteunen. De definitie van een beperkte NCBC-remedie met minimale waarborgen dat van wederzijdse erkenning op EU-niveau zou kunnen genieten, werd gesuggereerd.

Betreffende de rol van Eurojust hebben forumleden de nadruk gelegd op de toegevoegde waarde van de operationele instrumenten van Eurojust, zoals coördinatievergaderingen, als een vertrouwd forum waar professionals informatie kunnen delen en waar huiszoeken, inbeslagnemingen en aanhoudingen gecoördineerd kunnen

worden. Eurojust ondersteunt ook actief lidstaten bij de opstelling en het runnen van GOT's en bij het faciliteren van justitiële samenwerking met derde staten.

Tenslotte hebben forumleden overwogen dat de beste praktijken in lidstaten moet en tussen professionals gedeeld moet worden, en hebben Eurojust aangemoedigd onderzoek te blijven doen voor het ontwerp van een aanvaardbaar algemeen model met minimale waarborgen die op EU-niveau wederzijds erkenning zouden kunnen bereiken. In overeenstemming met deze conclusies is Eurojust bezig met de verzameling van relevante jurisprudentie, zowel op Europese als nationale niveaus, ingaand op problemen met betrekking tot NCBC, alsmede op problemen met constitutionaliteit in verband met binnenlandse wetgeving wat betreft confiscatie of behoud van eigendom die de definitie van een beperkt NCBC-model met minimale waarborgen mogelijk kan maken.

In december 2015 heeft Eurojust deelgenomen aan en een presentatie gegeven op de EMPACT mensenhandel/mensensmokkel vergadering van experts over financiële onderzoeken en ontneming van vermogensbestanddelen. De presentatie was gericht op de uitdagingen in het grensoverschrijdend proces van inbeslagneming en terugwinning van de opbrengsten van criminaliteit.

De administratie van Eurojust

De administratie van Eurojust ondersteunt het College in haar operationeel werk en wanneer het als bestuur van Eurojust optreedt. In 2015 werden 27 operationele vergaderingen en 10 bestuursvergaderingen georganiseerd. De administratie assisteert verder de Nationale Desks bij de behandeling

van hun zaken. In totaal werden 128 College-team en task force-vergaderingen georganiseerd. Dit zijn voorbereidende organen bestaande uit leden van het College en administratie, die de beslissingen van het College in hun respectievelijke expertise voorbereiden en implementeren.

4.1 Ondersteuning bij operationeel en strategisch werk

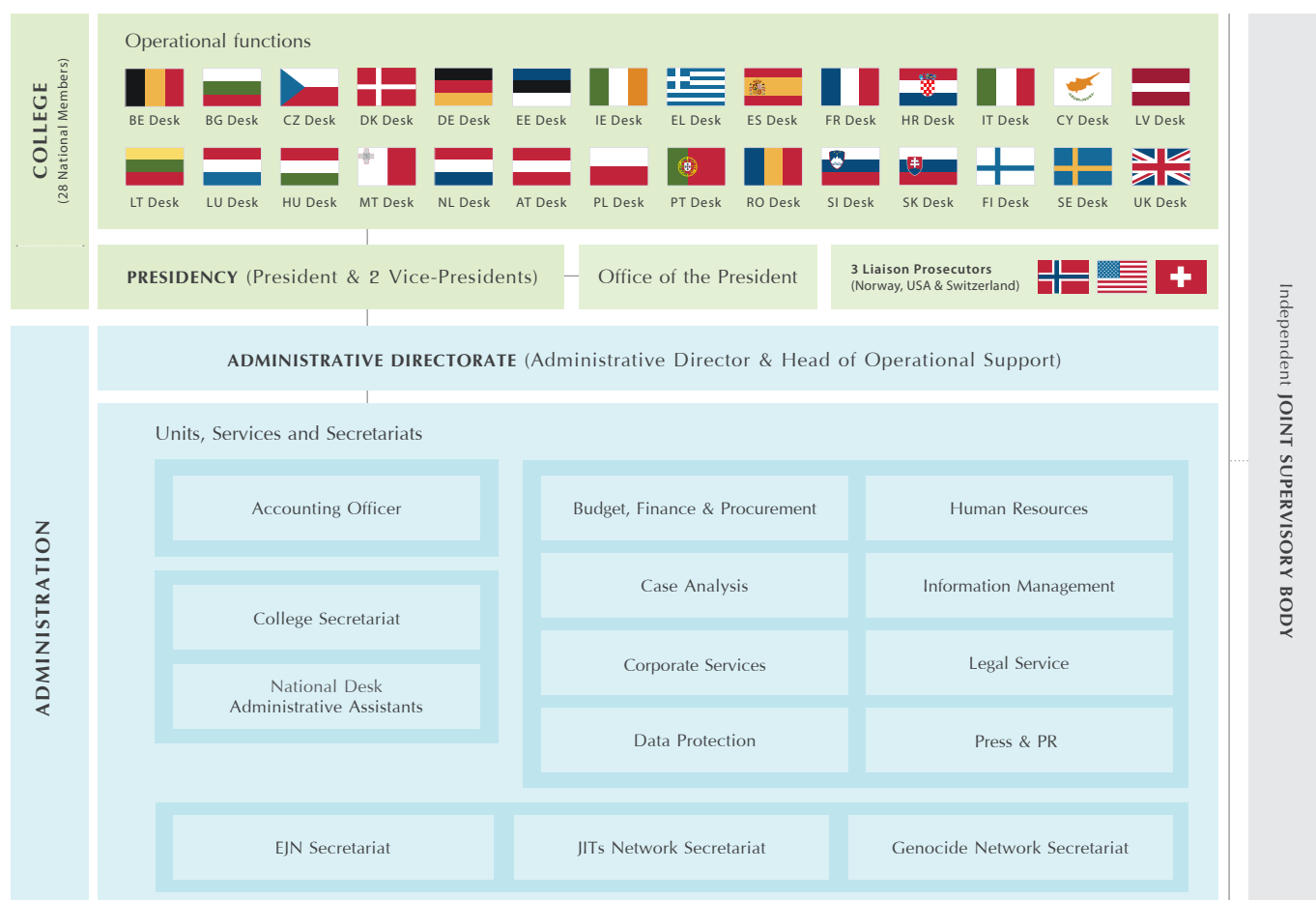
De administratie ondersteunt de Nationale Desks bij hun behandelde zaken door te assisteren in het gebruik van elektronische instrumenten in verband met het systematische beheer van zaken (CMS in het bijzonder) en manuele bestanden in overeenstemming met de richtlijnen die door het College zijn aangenomen. Bovendien worden de voorbereiding en opvolging van coördinatievergaderingen en coördinatiecentra op verzoek ondersteund door de administratie, met inbegrip van de voorziening van preliminaire zaaknotities, analyseverslagen, alsmede juridische meningen en advies over de toepassing van justitiële samenwerkingsinstrumenten.

De werkzaamheden gingen door betreffende de ontwikkeling van de *Operations Manual*, vooral de richtlijnen over de initiatie van een Eurojust-zaak en drie hoofdstukken gewijd aan de operationele vergaderingen (vergaderingen van niveau II), coördinatievergaderingen en coördinatiecentra. Deze belangrijke onderdelen van de *Operations Manual* werden aangenomen door het College met het oog op de verbetering en harmonisering van

de interne werking van Eurojust en dus het faciliteren van operationeel werk. Alle overblijvende hoofdstukken werden in 2015 aan het College voor beschouwing en discussie gepresenteerd.

De administratie droeg in 2015 bij aan de ontwikkeling van nieuwe instrumenten voor kennisbeheer bij Eurojust. In deze context, naast de ononderbroken ontwikkeling van het CMS, werd het nieuwe Case Information Form (CIF) ontworpen en aan alle Nationale Desks beschikbaar gesteld. Het CIF registreert relevante informatie in verband met zaken zoals de manier waarop obstakels overwonnen werden, beste praktijken en geleerde lessen, en verschaft een flexibele manier om overeenkomsten tussen zaken in de vergaarde data te zoeken en statistieken voor te bereiden.

Met de ondersteuning van de administratie heeft het College zeven operationele thema's en vier thematische besprekingen in 2015 gelanceerd.

Klaus Rackwitz, Administrative Director

Alfredo García Miravete, Operational Support

Mike Moulder, Budget, Finance & Procurement

Alinde Verhaag, Case Analysis

Jacques Vos, Corporate Services

Nikolaos Panagiotopoulos, Human Resources

Jon Broughton, Information Management

Catherine Deboyser, Legal Service

Diana Alonso Blas, Data Protection

Ulf Bergström, Press & PR

Carla García Bello, College Secretariat

Ola Löfgren, EJP Secretariat

Vincent Jamin, JTTs Network Secretariat

Matevž Pezdirc, Genocide Network Secretariat

Operationele thema's

Nationale autoriteiten kunnen aan Eurojust vragen informatie te vergaren of juridisch advies van de lidstaten te verlenen over een thema dat relevant kan zijn of operationele implicaties kan hebben. Het College registreerde zeven dergelijke operationele thema's:

- (i) het gebruik van RHV en de verlening van voorwaarden van RHV's in gepoogde en voltooide zaken van fraude via communicatiemediën;
- (ii) uitlevering naar Turkije;
- (iii) principe van *ne bis in idem* in verband met belastingfraude;
- (iv) FTF in Oekraïne;
- (v) nieuwe Deense wapenwetgeving;
- (vi) hoe de audiovisuele opname van contacten tussen politie en verdachten opereert in lidstaten (zowel in hechtenis en getuigenverklaringen); en
- (vii) hoe te werk gaan bij de uitlevering van een persoon die zich in de Krim bevindt.

Thematische besprekingen

Als gevolg van een Collegebesluit van 2014 wordt tijd vrijgemaakt tijdens plenaire vergaderingen om expertise en beste aanpak uit te wisselen op gebieden waar aan Eurojust speciale operationeel interesse heeft. Vier thematische besprekingen werden georganiseerd:

- (i) virtuele/crypto-munteenheden;
- (ii) conflicten van rechtsbevoegdheid;
- (iii) dataretentie; en
- (iv) gereguleerde leveringen.

Thematische besprekingen worden door een rapporteur van het College voorbereid waarbij deze wordt ondersteund door de administratie.

Met de bedoeling de gestructureerde uitwisseling van informatie tussen Eurojust en de lidstaten te faciliteren, heeft de administratie een verbeterd en gebruikersvriendelijker artikel 13-formulier voorbereid dat door het College voor verdere testen en daaropvolgende ontwikkeling werd aangenomen. Om het werk van de ENCS te ondersteunen, heeft de administratie regelmatig de Extranet-zone bijgewerkt die voor de nationale correspondenten voor Eurojust is gecreëerd. In deze context werden nationale richtlijnen over de uitvoering van artikel 13 en de verspreiding van zaken tussen Eurojust en het EJP verder vergaard en bijgewerkt, samen met de *Fiches Suédoises* om zo een overzicht te geven van de opstelling en werking van het ENCS in de lidstaten.

De administratie heeft doorheen 2015 het College blijven assisteren bij de controle en analyse van lopende onderhandelingen over de ontwerp-regelingen van Eurojust, Europol en EPPO en bij de voorbereiding van verwante Eurojust meningen en bijdragen aan EU-belanghebbenden. Daarnaast heeft de administratie geassisteerd bij de opstelling en controle van de actieplannen voor de

uitvoering van de aanbevelingen van de zesde ronde van wederzijdse evaluaties en de externe evaluatie.

4.2 Personeel en budget

Op het einde van 2015 had Eurojust 349 functionarissen, waaronder 69 Nationale Leden, adjuncten en assistenten, 199 tijdelijke agenten, 7 interims, 23 contractagenten, 23 gedetacheerde nationale experts en 28 stagiairs.

Het budget van Eurojust voor 2015 was EUR 33.818 miljoen, inclusief het aangepaste budget om aan het verwachte begrotingstekort in verband met personeelskosten te voldoen.

Eurojust werd opnieuw geconfronteerd met een begrotingstekort in 2015 als gevolg van onvoorziene kostontwikkelingen gecombineerd met structurele tekortkomingen in de Communicatie van de Europese Commissie over de Programmering van Personeel en Financiële Hulpmiddelen (hierna het Meerjarig Financieel Kader (MFK) genoemd). Voor het tweede opeenvolgende jaar was Eurojust gedwongen haar toevlucht te nemen tot beperkende maatregelen als gevolg van een aangepast budget, inclusief het uitstellen van activiteiten en opschorting van technologische ontwikkelingen die bedoeld zijn om efficiëntiewinst op lange termijn te bereiken.

Met de bevestiging dat het aangepast budget onzeker was en enkel officieel werd bevestigd in het laatste kwartaal van het jaar, werd de geplande presentatie door Eurojust van haar Jaarlijks Werkprogramma (AWP) noodzakelijkerwijs verstoord om ervoor te zorgen dat de juridische verplichtingen van de organisatie en het operationeel werk prioriteiten bleven. Hoewel Eurojust succesvol is geweest qua uitvoering van haar budget en veiligstelling van erkenning van de bijkomende kredieten die nodig zijn via aangepaste budgetten, heeft de onvermijdbare toename van de overdrachten en budgetoverdrachten geleid tot opmerkingen van de auditeurs met betrekking tot zwakten in budgetplanning en -uitvoering.

Daar de gestemde en aangepaste budgetten de MFK-plafonds in de afgelopen drie jaar overtreffen (inclusief 2016) is Eurojust optimistisch dat de beoordeling van MFK zoals voorzien door de Europese Commissie in 2016 (parallel met de budgetcyclus van 2017) de situatie met betrekking tot het budget en het aantal functionarissen kan remediëren. Op dit vlak streeft Eurojust een beoordeling van het MFK na om structurele tekorten en andere onvoorziene en onvermijdbare kosten te erkennen. Zo'n beoordeling zal niet alleen een efficiëntiewinst vertegenwoordigen, maar belangrijker nog, zal Eurojust verzekeren van de middelen om haar (personele) middelen te gebruiken om op de toenemende vraag van lidstaten voor justitiële samenwerking te reageren en de doelstellingen van het AWP zoals gepland te bespoedigen. Zonder deze noodzakelijke aanpassing van de MFK-plafonds voor Eurojust in de periode van 2017-2020, zullen cumulatieve en onvermijdbare juridische/financiële verplichtingen inbreuk plegen op operationeel werk.

De financiële prestatie verbeterde verder in vergelijking met 2014 met een uitvoeringspercentage van 99,86 procent. In overeenstemming met de Interinstitutionele Overeenkomst en de vereisten om betrekkingen met vijf procent te verlagen, heeft Eurojust vier vacatures geïdentificeerd die hiervoor bedoeld waren in 2015, in overeenstemming met de strategie van de organisatie huidige tewerkstellingscontracten niet te beëindigen om dergelijke reducties te bereiken.

De uitvoering van het ABAC Enhancement-project geeft de mogelijkheid tot efficiënter gebruik van de personele middelen van de Eurojust-administratie, terwijl het nieuwe tijdregistratie-instrument (eRecording), dat door de administratief directeur voor alle administratiepersoneel in 2015 werd geïmplementeerd, een belangrijke stap is in de richting van controle en rapportage op basis van activiteit.

Eurojust zette haar praktijk van de uitwisseling van haar werkprogramma met de andere JHA-agentschappen verder en gaf ook feedback over de planningsdocumenten van de andere JHA-agentschappen.

Geconsolideerd Jaarlijks Activiteitenverslag

Het Geconsolideerd Jaarlijks Activiteitenverslag van de Administratief Directeur (CAAR) van 2015, dat in voorbereiding is op het moment dat het Eurojust Jaarverslag van 2015 wordt gepubliceerd, bevat verdere gedetailleerde informatie over de verwezenlijkingen van de administratie tijdens het jaar. Rapportage via het CAAR volgt de structuur die door de hoofden van EU-agentschappen werd goedgekeurd en is voornamelijk gebaseerd op de implementatie van de Eurojust AWP 2015 Doelstellingen, Activiteiten en Belangrijke Prestatiemaatstaven die daarin voor elke strategische doelstelling, alsmede de toegewezen personele en financiële middelen worden uiteengezet.

4.3 Externe communicatie

Eurojust heeft zich op zes gebieden gericht: (i) bedrijfscommunicaties en -identiteit, d.w.z. merkontwikkeling, marketing en positionering; (ii) externe en EU-relaties; (iii) uitbreiding van media impact en -verslaggeving in heel Europa; (iv) versterking van digitale communicaties van Eurojust; (v) publicaties, bijv. studies, verslagen en brochures; en (vi) interne communicaties.

Eurojust publiceert regelmatig perscommuniqués en nieuwsitems (95 in 2015) over zowel haar operationeel werk als over haar niet-operationele activiteiten.

Binnen het kader van het JHA-Agentschappennetwerk gehost door eu-LISA in 2015, heeft Eurojust bijgedragen aan de [videoclip van de JHA-Agentschappen](#). Eurojust heeft ook bijgedragen aan een brochure met Frontex, EASO, Europol, eu-Lisa en FRA over Hotspots.

De publicaties en infografieken van Eurojust zijn beschikbaar op onze [website](#).

Een voorbeeld van de producten van Eurojust in 2015:

Eurojust organiseerde **marketingseminaries** in Ierland in maart, in Spanje in mei en in Roemenië in november, en 42 **roadshows** in verschillende lidstaten als onderdeel van haar lopend initiatief om het werk van Eurojust te benadrukken en professionals in de lidstaten bewust te maken van de waarde en doeltreffendheid die Eurojust aan grensoverschrijdende zaken toevoegt. De marketingseminaries gaat in meer detail in op de behandelde zaken van Eurojust en hoe Eurojust professionals kan assisteren. Roadshows verschaffen een meer algemeen overzicht van het werk van Eurojust.

4.4 Nieuwe lokalen

In 2015 begon de constructie zoals gepland en het programma bleef op schema.

Het bouwproces begon in het vierde kwartaal vorm aan te nemen. Het ontwerpproject werd afgerond en verwervingsprocedures werden gestart, die in 2016 ten einde zullen komen.

Publieke toegang tot documenten

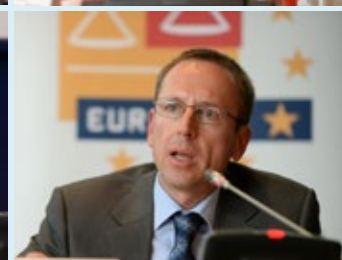
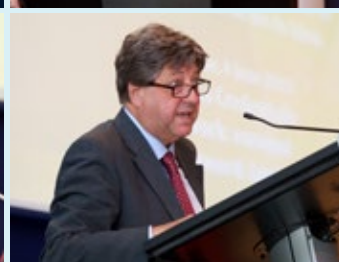
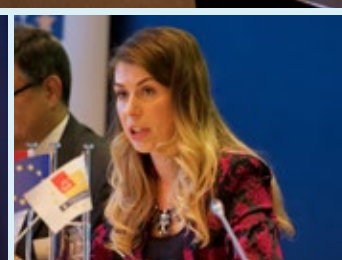
Publieke toegang tot documenten

In 2015 werden 18 verzoeken tot [publieke toegang tot Eurojust-documenten](#) ontvangen; dit is een afname in vergelijking met 25 ontvangen verzoeken in 2014. Er werden geen bevestigende aanvragen in 2015 ontvangen. Verdere informatie is beschikbaar op de website van Eurojust.

Publiek Register

Het [Publiek Register](#) is ontworpen om burgers vlottere toegang tot documenten te verschaffen die door Eurojust worden bijgehouden zonder de noodzaak een formeel verzoek tot toegang tot documenten te doen. Het Publiek Register is beschikbaar op de website van Eurojust.

Strategisch seminarie over *conflicten van rechtsbevoegdheid* en Consultatief Forum onder het Lets EU-voorzitterschap

Workshop over *dataretentie* onder het Luxemburgs EU-voorzitterschap

Netwerken voor Eurojust en professionals

De secretariaten van het EIJN, het GOT's Netwerk van Nationale Experts en het Europees netwerk voor onderzoek en vervolging van genocide, misdrijven tegen de menselijkheid en oorlogsmisdrijven (Genocidenetwerk) worden gehost door Eurojust, en putten uit haar middelen. De leden hiervan maken deel uit van het Eurojust-personeel en zorgen voor regelmatige rapportage aan het College over hun initiatieven en activiteiten. De secretariaten bieden diensten aan de netwerken aan en faciliteren samenwerking met de Nationale Desks in hun gemeenschappelijke actievelen.

Eurojust ondersteunt ook de activiteiten van het Adviesforum van Procureurs-Generaal en Hoofden van het openbaar ministerie van de lidstaten van de Europese Unie (Consultatief Forum).

5.1 Europees Justitieel Netwerk

Het EIJN is een netwerk van contactpunten om justitiële samenwerking in criminele aangelegenheden te faciliteren. Het werd in 1998 opgericht. Het secretariaat werd in 2003 bij Eurojust opgezet.

Vergaderingen De plenaire vergaderingen van 2015 vonden plaats in Riga en Luxemburg. De vergadering in Riga behandelde het EU-kaderbesluit over de overdracht van gevangenen en de richtlijn over het Europees Beschermingsbevel. De drie richtlijnen over procedurele rechten van verdachten en beschuldigde personen werden op de vergadering in Luxemburg besproken. Drie vergaderingen werden bij Eurojust in Den Haag georganiseerd: de gebruikelijke vergadering, de Nationale Correspondenten vergadering en de Instrumenten Correspondenten vergadering. Daarnaast werden regionale vergaderingen georganiseerd in Kroatië, Estland en Litouwen, en nationale vergaderingen werden gehouden in Bulgarije, Frankrijk en Portugal om internationale justitiële samenwerking op verschillende gebieden, o.a. relaties tussen het EIJN en Eurojust, te bespreken en te verbeteren. Vertegenwoordigers van de Nationale Desks van Eurojust namen aan deze vergaderingen deel.

EIJN-Nieuwsbrief De EIJN-Nieuwsbrief werd in 2015 geïntroduceerd als een middel om informatie te geven over de lopende activiteiten van het EIJN en het EIJN-Secretariaat aan de EIJN-contactpunten.

EIJN Trio Voorzitterschap Het EIJN-wijzigde de werkmethode van de huidige Trio Voorzitterschappen ten gunste van een meer dynamische methode die toekomstige EIJN-voorzitterschappen eerder in de planning betreft dan voorheen. Het nieuwe formaat, het EIJN-bestuur, bestaat uit de voormalige, huidige en twee komende EIJN-voorzitterschappen.

EIJN en Eurojust Het EIJN en Eurojust werkten samen aan een gemeenschappelijke aanpak van de aanbevelingen betreffende het EIJN in de zesde ronde van wederzijdse evaluaties. Een actieplan werd opgesteld om ervoor te

zorgen dat de aanbevelingen geïmplementeerd worden. Het gezamenlijk document, *Assistance in International Cooperation in Criminal Matters for Practitioners: EIJN and Eurojust*, 'What can we do for you?', werd vertaald naar alle officiële EU-talen en gepubliceerd op de EIJN- en Eurojust-websites. Dit gezamenlijk document informeert justitiële professionals in de lidstaten over de diensten en assistentie die door het EIJN en Eurojust geleverd kunnen worden om professionals te assisteren bij de beslissing of zaken door het EIJN of Eurojust behandeld moeten worden. Het document zorgt er ook voor dat zowel het EIJN als Eurojust zaken zullen behandelen die binnen hun mandaten vallen door tijd en hulpmiddelen efficiënt en effectief te gebruiken en duplicatie van werk te vermijden.

EIJN-website Een nieuwe [homepage](#) voor de EIJN-website werd geïntroduceerd. Het nieuwe ontwerp verschaft vlottere toegang tot de informatie en instrumenten op de website. De Justitiële Bibliotheek van de website heeft nu alle formulieren van instrumenten voor wederzijdse erkenning over justitiële samenwerking in criminele aangelegenheden in bewerkbaar Word-formaat in alle officiële EU-talen. De nieuwe versie van de Justitiële Atlas werd gelanceerd. Het kan nu professionals assisteren bij de identificatie van de competente autoriteiten voor alle wederzijdse erkenningsinstrumenten alsmede voor traditionele RHV-verzoeken.

e-Justice Portal Discussies over samenwerking tussen het EIJN en e-Justice gingen verder met de bedoeling de EIJN-website op het e-Justice Portal te hosten; dit is de elektronische interface in de Ruimte van Vrijheid, Veiligheid en Justitie.

Training Het EIJN-secretariaat organiseerde de zesde Engelse taaltrainingssessie voor de EIJN-contactpunten in samenwerking met de Academy of European Law (ERA) in Trier. In de loop van één week hebben de deelnemers geleerd en geoefend gebruikmakend van justitiële samenwerking in de uitdrukkingen en woordenschat van criminele aangelegenheden en informatie uitgewisseld betreffende hun respectievelijke nationale systemen.

5.2 Netwerk van nationale experts in gezamenlijke onderzoeksteams

Het GOT's Netwerk van Experts dat in 2004 werd opgericht bestaat uit nationale justitiële en ordehandhavende contactpunten die verantwoordelijk zijn voor het stimuleren van het gebruik van GOT's en het bevorderen van de uitwisseling van informatie en beste praktijken tussen lidstaten. Eurojust heeft haar secretariaat sinds 2011 gehost en aan meer doeltreffende interactie bijgedragen.

Jaarlijkse vergadering De 11de jaarlijkse vergadering van GOT's nationale experts vond op 11 en 12 juni 2015 plaats. Het hoofdthema van de vergadering dit jaar was *Verbetering van toegang tot GOT's: welke instrumenten kunnen de innovatieve praktijk ondersteunen?*, met het oog

Funding joint investigation teams

Providing technical and financial support to JITs is part of Eurojust's mission to stimulate and improve the coordination of investigations and prosecutions in cross-border criminal cases. This funding programme ensures that financial and other organisational constraints linked to the cross-border nature of a case do not hinder the establishment and operational needs of a JIT.

Who can apply?

- Judicial and/or law enforcement authorities
- JITs between EU States and
JITs between EU/non-EU States
- Eurojust's National Members invited
to participate in the JIT

What is not covered?

- ✗ Costs prior to the JIT
- ✗ Domestic costs
- ✗ Purchase of equipment
- ✗ Pre-financing of costs

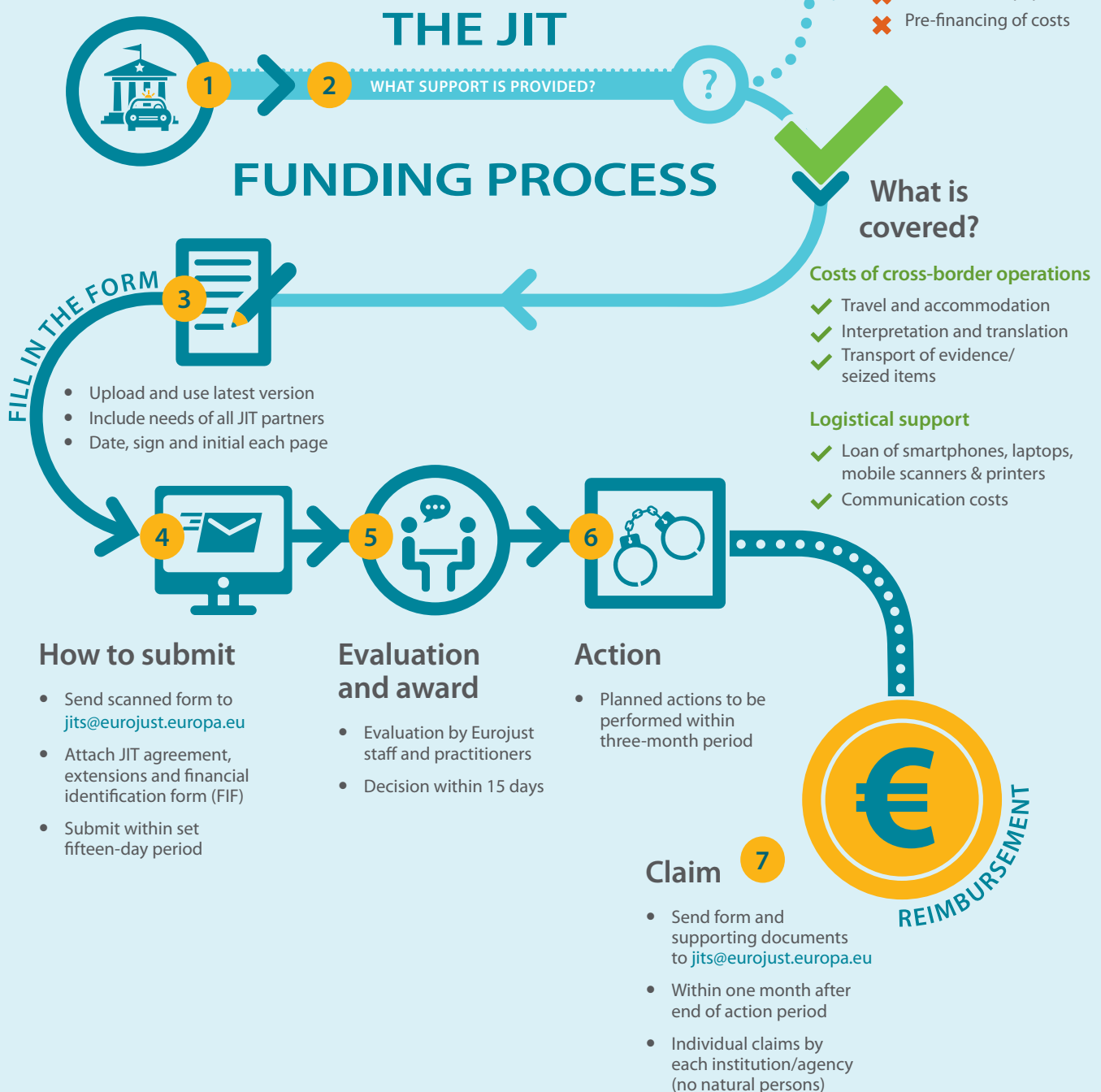
What is covered?

Costs of cross-border operations

- ✓ Travel and accommodation
- ✓ Interpretation and translation
- ✓ Transport of evidence/
seized items

Logistical support

- ✓ Loan of smartphones, laptops,
mobile scanners & printers
- ✓ Communication costs

op de beoordeling van de behoefte om de bestaande ondersteunende instrumenten van GOT's (GOT's handboek, ontwerp-overeenkomst, GOT Operationeel Actieplan) in het licht van de verworven ervaring, [De Conclusies van de vergadering](#) zijn beschikbaar op de Eurojust-website.

Projecten Aanzienlijke vooruitgang werd geboekt met betrekking tot de projecten van het GOT's Netwerk van Experts. In totaal werden 12 *Fiches Espagnoles* - samenvattingen van de wetgeving van lidstaten over de oprichting en operatie van GOT's - beschikbaar gesteld via de afgeschermd zone van het GOT's Netwerk van Experts. In december werd een eerste *GOT-evaluatieverslag* uitgebracht en beschikbaar gesteld aan professionals en geïnteresseerde belanghebbenden. Dit document consolideert kwantitatieve en kwalitatieve bevindingen die resulteren uit de zelfbeoordeling van 42 GOT's die tussen april 2014 en oktober 2015 door het secretariaat ontvangen werden. Het geeft een overzicht van de voornaamste voordelen, beste praktijken en uitdagingen die door professionals in het gebruik van GOT's hebben ervaren.

Afgeschermd Zone van het GOT's Netwerk van Experts De Afgeschermd Zone, een webplatform dat als een enkelvoudige opslagplaats voor informatie in verband met GOT opereert, vooral wat betreft GOT-wetgeving en praktijk. In 2015 werd een beslissing genomen als deel van de conclusies van de jaarlijkse GOT-vergadering om de toegang tot dit platform naar alle geïnteresseerde EU-professionals uit te breiden, bijv. EIJN-contactpunten en GOT-leiders die betrokken zijn bij een GOT dat financiële ondersteuning heeft ontvangen.

GOT's financiering De succesvolle interactie tussen Eurojust en het GOT's Netwerk van Experts is ook zichtbaar door de verantwoordelijkheid die sinds 2013 aan het secretariaat werd gegeven om de financiële ondersteuning van GOT-activiteiten door Eurojust te beheren (zie deel 1.4).

Training Het GOT's Netwerk van Experts en zijn secretariaat zetten de succesvolle samenwerking verder die met CEPOL en het EIJN werd vastgelegd om praktische trainingen over GOT's - zowel binnen als buiten de Europese Unie - die een belangrijke rol spelen bij de verbetering van het gebruik van het instrument te ontwerpen en te implementeren.

5.3 Genocidenetwerk

Het Genocidenetwerk werd in 2002 opgezet om te zorgen voor een nauwe samenwerking tussen de nationale autoriteiten in het onderzoek en de vervolging van genocide, misdrijven tegen de mensheid en oorlogsmisdaden door de uitwisseling van informatie, beste praktijken en ervaring. Het secretariaat van het Genocidenetwerk werd in juli 2011 bij Eurojust opgesteld.

Vergadering Twee plenaire vergaderingen werden in 2015 bij Eurojust georganiseerd; in april over het

gebruik van open bron en aarde-waarnemingsinformatie met de bedoeling internationale misdrijven te onderzoeken en vervolgen, en in oktober over het onderscheid tussen strijders en burgers en over de mogelijkheden verscheidene deelnemers aan tijdelijke gewapende conflicten onder verschillende wetgevingen (contraterrorisme, internationale misdrijven, gewone misdrijven) te vervolgen. De conclusies van beide [plenaire vergaderingen zijn beschikbaar](#) op de website van Eurojust. Daarnaast werden twee *ad hoc* vergaderingen georganiseerd om nationale onderzoeken van het lopende gewapende conflict in Syrië te bespreken en te bevorderen en samenwerking over problemen in verband met het voormalige conflict in Libië te faciliteren.

Strategisch document Vooruitgang werd geboekt door de publicatie van de *Strategie*; dit bevat een allesomvattende reeks van maatregelen voor de versterking van ondersteuning voor nationale autoriteiten in de strijd tegen straffeloosheid. [De Strategie](#) werd onderschreven door de Ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken en werd een EU-referentieinstrument met praktische richtlijnen voor het onderzoeken en vervolgen van internationale misdrijven op nationaal niveau. Het werd in alle officiële EU-talen vertaald en is beschikbaar op de website van Eurojust.

Uitbreiding van de Afgeschermd Zone De Afgeschermd Zone, een webplatform bestaande uit informatie die relevant is voor nationale autoriteiten in hun strijd tegen straffeloosheid, werd verder uitgebreid en bijgewerkt om een meer gebruikersvriendelijke en nuttige dienst voor nationale contactpunten te verschaffen.

Training Training voor nationale rechters en aanklagers over internationale misdrijven en de bijzonderheden van verwante vervolgingen en processen vond voor het eerst in 2015 plaats. De training werd door het secretariaat van het Genocidenetwerk in samenwerking met het EIJN ontwikkeld en uitgevoerd. De training was gericht op justitiële bijzonderheden van internationale strafrechtzaken en hun toepassing in binnenlandse rechtsgebieden. Het omvatte modules over de bepaling van misdrijven, aanspraakmodussen, uitdagingen van bewijskracht en praktische componenten in de opbouw van een zaak voor een proces alsmede justitiële samenwerking met derde Landen, de VN en NGO's.

5.4 Consultatief Forum

Het [Consultatief Forum](#) werd in 2010 opgericht om justitiële samenwerking en wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten te versterken en input van de rechterlijke macht naar de EU-instituten te verschaffen in de ontwikkeling van de Ruimte van Vrijheid, Veiligheid en Justitie. In 2015 bleef Eurojust juridische, administratieve en financiële ondersteuning bieden aan de activiteiten van het Consultatief Forum, en is ook tweemaal per jaar de host van haar vergaderingen.

In juni 2015 heeft Eurojust de [9de vergadering van het Consultatief Forum](#) onder het Lets EU-voorzitterschap gehost. De vergadering werd bijeengeroepen door de Procureur-Generaal van Letland en gaf een gelegenheid aan forumleden de opstelling van het EPPO en haar relatie met Eurojust met Mevrouw Věra Jourová, Commissaris voor Justitie, Consumenten en Gendergelijkheid te bespreken. Meningen over de rol van het EPPO, Eurojust, het EJN, Europol en OLAF in het licht van het huidige en toekomstige juridisch kader werden tussen forumleden uitgewisseld. Als Een ander thema dat van groot belang was en Eurojust gepresenteerd heeft, is haar mening over het fenomeen van FTF en de strafrechtelijke reactie. De vergadering van het Consultatief Forum viel samen met het strategisch seminarie van Eurojust, *Conflicten van rechtsbevoegdheid, overdracht van procedures en ne bis in idem: successen, tekortkomingen en oplossingen*. Het Consultatief Forum bereikte gemeenschappelijke conclusies over dit thema op basis van het eindresultaat van het seminarie en bijdragen geleverd door de forumleden (zie deel 3.1).

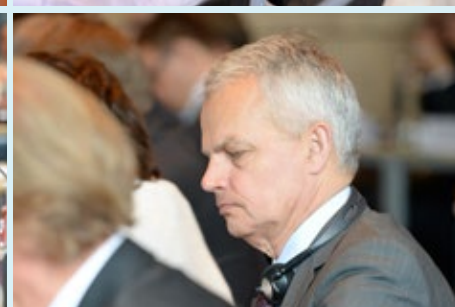
De Procureur-Generaal van Luxemburg riep de [10de vergadering van het Consultatief Forum](#) bij Eurojust bijeen in december 2015. Forumleden wisselden

meningen over de praktische implicaties van de nietigverklaring van het DRD door HvJ-EU voor onderzoeken en vervolgingen uit. Eurojust deelde met de deelnemers het recente werk van Eurojust op het gebied van contra-terrorisme en FTF alsmede informatie over recente EU-initiatieven om de migratiecrisis en de activiteiten van Eurojust in de strijd tegen illegale immigrantensmokkel te bespreken. Forumleden wisselden ervaring uit over uitdagingen waarmee ze op nationaal niveau geconfronteerd werden, alsmede gemeenschappelijke conclusies op deze gebieden om te presenteren aan de EU-beleidsmakers moesten worden. De vergadering van het Consultatief Forum werd voorafgegaan door een workshop van Eurojust, *Dataretentie in de strijd tegen ernstige criminaliteit: de te volgen koers* (zie deel 3.2).

Beide gelegenheden brachten een hele reeks van experts en vertegenwoordigers op hoog niveau van nationale vervolgende autoriteiten en vertegenwoordigers van de EU-agentschappen en instituten samen. Ter gelegenheid van de vijfde verjaardag van het Consultatief Forum werd een beschouwing over het toekomstige formaat en de toekomstige inhoud van het Consultatief Forum gelanceerd. De [conclusies van de vergaderingen](#) van het Consultatief Forum zijn beschikbaar op de website van Eurojust.

Vergaderingen van het Consultatief Forum onder het Lets EU-voorzitterschap...

... en het Luxemburgs EU-voorzitterschap

Evaluatie en toekomstperspectieven

Thema

Zesde ronde van wederzijdse evaluaties in de lidstaten

In overeenstemming met gezamenlijke actie 97/827/JHA, aangenomen door de Raad op 5 december 1997, had GENVAL in juni 2011 beslist dat de zesde ronde van wederzijdse evaluaties zou gewijd worden aan de praktische implementering en operatie in de lidstaten van het Besluit van de Raad 2002/187/JHA van 28 februari 2002 voor de oprichting van Eurojust met het oog op de versterking van de strijd tegen ernstige criminaliteit, zoals gewijzigd door Besluiten 2003/659/JHA en 2009/426/JHA en van gezamenlijke actie 98/428/JHA van 29 juni 1998 over de oprichting van een Europees Justitieel Netwerk, herroepen en vervangen door het Besluit van de Raad 2008/976/JHA over het Europees Justitieel Netwerk in criminele aangelegenheden in de lidstaten.

Wederzijdse evaluaties werden door experts tussen mei 2012 en mei 2014 uitgevoerd; Eurojust-waarnemers hebben aan elk van deze evaluaties deelgenomen. Na bezoeken aan de lidstaten werden verslagen opgesteld door de experts met de ondersteuning van het secretariaat van de Raad en waarnemers. Het definitieve verslag dat het algemene eindresultaat van de zesde ronde van wederzijdse evaluaties weerspiegelt, werd op 17 december 2014 aangenomen. Het bevat 24 aanbevelingen aan lidstaten, Europese instituten, Eurojust en het EJN.

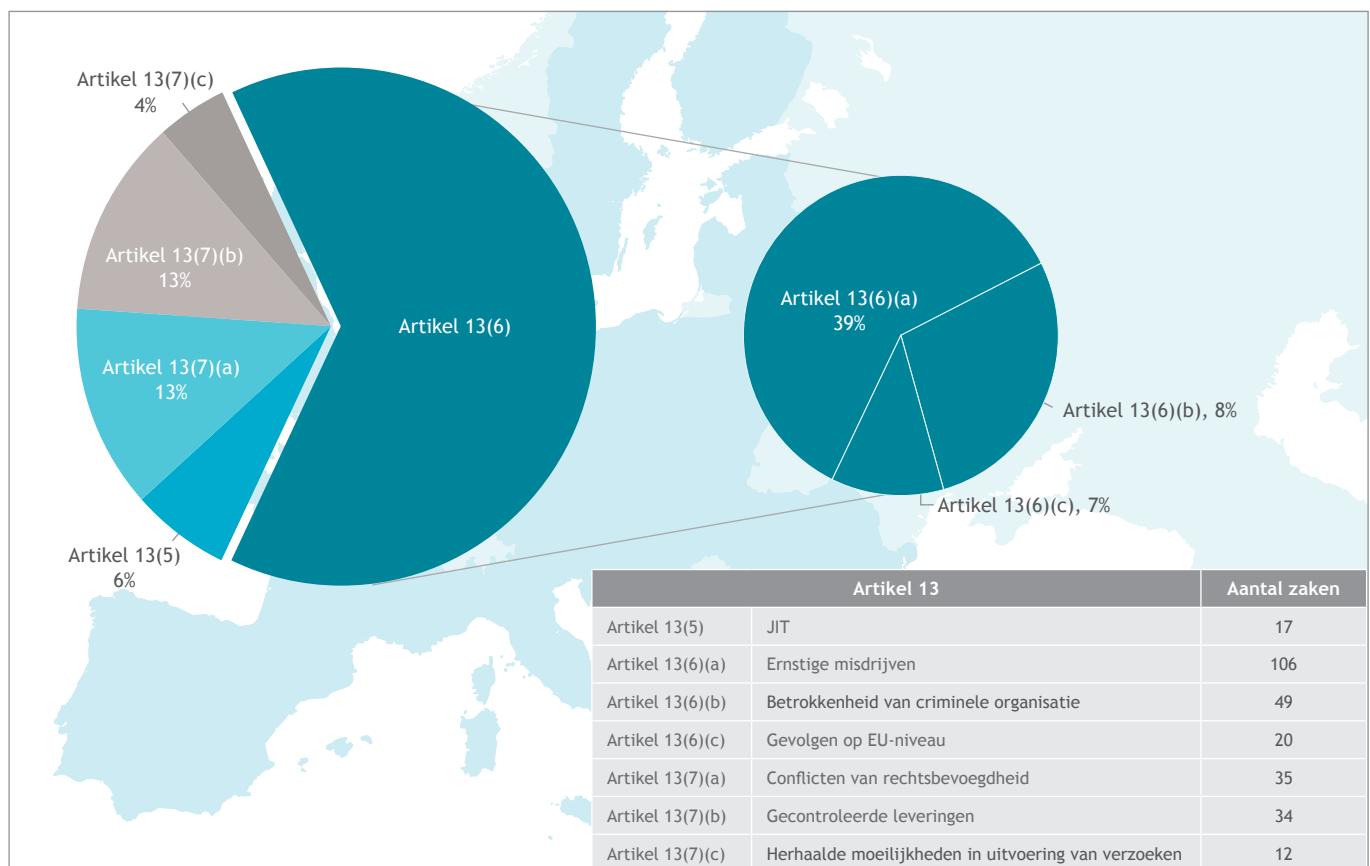
In oktober 2014 heeft het College van Eurojust een intern actieplan aangenomen om de implementering van

de aanbevelingen voor Eurojust uit de zesde ronde van wederzijdse evaluaties te faciliteren. In 2015 werd verder vooruitgang geboekt in de implementering op alle gebieden, d.w.z. versterking van de operationele capaciteiten van Eurojust, toename van de middelen en instrumenten voor de uitwisseling van informatie met competente nationale autoriteiten en verdere stroomlijning van samenwerking met het EJN.

Fiches Suédoises

De *Fiches Suédoises* geven een overzicht van de structuur en werking van het ENCS per lidstaat. Dit instrument wordt regelmatig bijgewerkt door Eurojust om de ENCS-implementering en de uitwisseling van ervaring en beste praktijken te ondersteunen. Sinds november 2014 bevatten de *Fiches* een deel over een verzameling van beschikbare nationale richtlijnen met betrekking tot de implementering van artikel 13 van het Besluit van de Raad van Eurojust en met betrekking tot de distributie van zaken tussen Eurojust en het EJN.

Artikel 13-zaken

Eurojust Extranet

Het Eurojust Extranet is een afgeschermd zone op de website van Eurojust die toegankelijk is voor de nationale correspondenten voor Eurojust. Het bestaat uit documenten die relevant zijn voor het werk van professionals zoals nationale richtlijnen over de verdeling van zaken tussen Eurojust en het EJN, nationale richtlijnen over de implementering van artikel 13 van het Besluit van de Raad van Eurojust en de *Fiches Suédoises* over de oprichting van het ENCS in de lidstaten.

Externe evaluatie van Eurojust en haar activiteiten

Artikel 41a van het Besluit van de Raad van Eurojust bepaalt dat het College een onafhankelijke externe evaluatie van de implementering van het Besluit van de Raad van Eurojust alsmede de activiteiten uitgevoerd door Eurojust vóór 4 juni 2014 en om de vijf jaar daarna zal aanstellen.

Het College van Eurojust startte het proces om opdracht te geven tot een evaluatie van Eurojust in 2013 door de reglementen voor de evaluatie in consultatie met de Europese Commissie aan te nemen. Een aanbestedingsprocedure werd in de eerste helft van 2014 uitgevoerd en EY (voormalig Ernst & Young) werd aangesteld om de evaluatie uit te voeren.

De evaluatie van Eurojust werd van september 2014 tot juni 2015 uitgevoerd. Het [EY-Eindverslag](#) over de evaluatie van het Besluit van de Raad van Eurojust en de activiteiten uitgevoerd door Eurojust werd op 30 juni 2015 uitgevaardigd. Het verslag werd naar de Europese Commissie, het Europees Parlement en de Raad doorgezonden.

Het College overwoog en besprak de aanbevelingen door EY voor de ontwikkeling en verbeteringen, vooral betreffende de opstelling van het bestuur en behoefte aan de stroomlijning van interne werkstructuren, praktijken en operationele procedures van het College. Op

het einde van 2015 heeft het College een intern actieplan aangenomen voor de implementering van de aanbevelingen dat het intern actieplan in verband met de zesde ronde van wederzijdse evaluaties completeert. De voorzitter bracht verslag uit aan het Europees Parlement over de evaluatiebevindingen en geplande opvolging Eurojust in december 2015.

Juridische ontwikkelingen in Eurojust regeling

Met het oog op artikel 85 TFEU en om Eurojust te versterken en haar doeltreffendheid te verbeteren, heeft de Europese Commissie een voorstel voor een Eurojust-regeling gepresenteerd in juli 2013. In maart 2015 heeft de Raad een gedeeltelijke algemene aanpak aangenomen dat de voorzieningen van de ontwerp-regeling dekt, behalve de voorzieningen in verband met het EPPO. Eurojust bleef bijdragen aan de onderhandelingen van de EU-instituten op basis van haar ervaring, *inter alia* over databescherming.

De Europese Commissie lanceerde het juridisch voorstel voor de oprichting van een EPPO in overeenstemming met het voorstel voor een Eurojust-regeling rekening houdend met artikel 86 TFEU dat bepaalt dat een toekomstig EPPO vanuit Eurojust opgericht kan worden. De functionele relatie tussen een toekomstig EPPO en Eurojust en de impact ervan op de activiteiten en hulpmiddelen van Eurojust blijft onder beraad van de EU-instituten. Eurojust heeft, op basis van haar expertise, haar input en zorgen gedeeld met de EU-instituten.

Citaat uit het EY-Eindverslag

‘Eurojust is een fundamenteel effectieve organisatie die maar blijft excelleren in haar operationeel werk. De algemene behandelde zaken van Eurojust zijn gestadig toegenomen (van 1.085 in 2007 naar 1.804 zaken in 2014), en geven zo blijk van de goede reputatie en het vertrouwen dat de organisatie heeft opgebouwd bij Nationale Autoriteiten en de toegevoegde waarde dat het heeft kunnen bieden.’

Opvolging van de Conclusies van de Raad

In juli heeft de JHA-raad [Ontwerp-Conclusies over het Eurojust Jaarverslag van 2014](#), aangenomen. Meer informatie op de terreinen waarin de Raad aan Eurojust heeft gevraagd haar werk te verbeteren en/of aanbevelingen heeft gedaan, is hieronder te vinden.

Versterking van operationele capaciteiten

- ▶ Ontwikkeling van een Operaties-Handleiding om de efficiëntie en doeltreffendheid van Eurojust te verbeteren, met inbegrip van richtlijnen en coördinatievergaderingen;
- ▶ Eurojust controleert en beoordeelt regelmatig het gebruik van het OCC door nationale autoriteiten. Het OCC is ontworpen om door competente nationale autoriteiten gebruikt te worden om hun respectievelijke nationale vertegenwoordiger bij Eurojust in dringende zaken buiten de werkuren te contacteren. Het OCC reageert in de taal van de beller en stuurt de oproep door naar de nationale OCC-vertegenwoordiger van dienst. De externe evaluatie van Eurojust komt tot de conclusie dat het gebruik van het OCC tot dusver relatief beperkt is geweest. Nationale Leden konden, zelfs vóór de implementering van het OCC 24/7, gecontacteerd worden. Eurojust gaf input aan de onderhandelingen over de tekst van de Eurojust-regeling met de suggestie de zinsnede '*via een enkelvoudig OCC-contactpunt bij Eurojust*' te wissen, aangezien het alternatieve oplossingen limiteert;
- ▶ Werk aan een verbeterd meer gebruikersvriendelijk artikel 13-formulier is begonnen, rekening houdend met de relevante aanbevelingen van de zesde ronde van wederzijdse evaluaties in de lidstaten;
- ▶ Een nieuwe CMS-functionaliteit werd ontwikkeld Eurojust's mogelijkheid om feedback beschikbaar te stellen aan nationale autoriteiten als gevolg van artikel 13-meldingen te versterken. Deze nieuwe oplossing laat een nachtelijke linkdetectie via het CMS toe en maakt het mogelijk het aantal nuttige hits te maximaliseren;
- ▶ Twee extra beveiligde netwerkverbindingen tussen Eurojust en lidstaten (Spanje en Luxemburg) werden in 2015 operationeel en brengt het totaal op 13;
- ▶ Twee bijgewerkte versies van het CMS werden geproduceerd ter ondersteuning van de implementering van artikel 12 van het Besluit van de Raad van Eurojust in overeenstemming met de Databeschermingsregels van Eurojust. Eurojust is naar meer kostenefficiënte manieren blijven zoeken voor leden van het ENCS, voornamelijk de nationale correspondenten voor Eurojust, om het CMS te raadplegen;
- ▶ De nationale correspondenten voor Eurojust worden regelmatig op de hoogte gehouden van nationale richtlijnen betreffende implementering van artikel 13 en de verdeling van zaken tussen Eurojust en het EJN. Verdere informatie over de werking van het ENCS in de lidstaten is in de *Fiches Suédoises* terug te vinden. Alle informatie is in de afgeschermd zone van het Eurojust Extranet beschikbaar;
- ▶ Interne actieplannen werden ontwikkeld om de aanbevelingen van de zesde ronde van wederzijdse evaluaties en de externe evaluatie van Eurojust op een tijdige en gestroomlijnde manier te implementeren.

Criminaliteitssoorten: terrorisme – FTF en cybercriminaliteit

- ▶ Toename in het delen van informatie in overeenstemming met Besluit 2005/671/JHA van de Raad;
- ▶ Eurojust TCM 2015;
- ▶ Derde Eurojust-verslag over FTF;
- ▶ Samenwerking met Europol Focal Point Travellers;
- ▶ Bijdrage van Eurojust aan TE-SAT;

- ▶ Tactische vergadering, *Naar een algemene justitiële reactie op buitenlandse strijders*;
- ▶ Jaarlijkse strategische vergadering van de nationale correspondenten voor Eurojust voor terrorismeaangelegenheden;
- ▶ Benoeming van contactpunten uit Algerije, Chili, Irak, Jordanië, Libanon, de Palestijnse Autoriteiten en Saoedi-Arabië;
- ▶ Detachering van een Eurojust-vertegenwoordiger bij EC3;
- ▶ Gezamenlijk Eurojust-Europol-document, *Gemeenschappelijke uitdagingen in cybercriminaliteitszaken*;
- ▶ Impact-beoordeling van nietigverklaring van Dataretentierichtlijn van 2006;
- ▶ Tactische vergadering over *territorialiteit in cyberspace en de ontvankelijkheid van elektronisch bewijsmateriaal in justitiële procedures inzake cybercriminaliteit*;
- ▶ Eurojust-vergadering, *Naar een Justitieel Cybercriminaliteitsnetwerk*;
- ▶ Deelname aan de zevende ronde van wederzijdse evaluaties gewijd aan cybercriminaliteit.

Samenwerking met partners EJN, Europol en OLAF

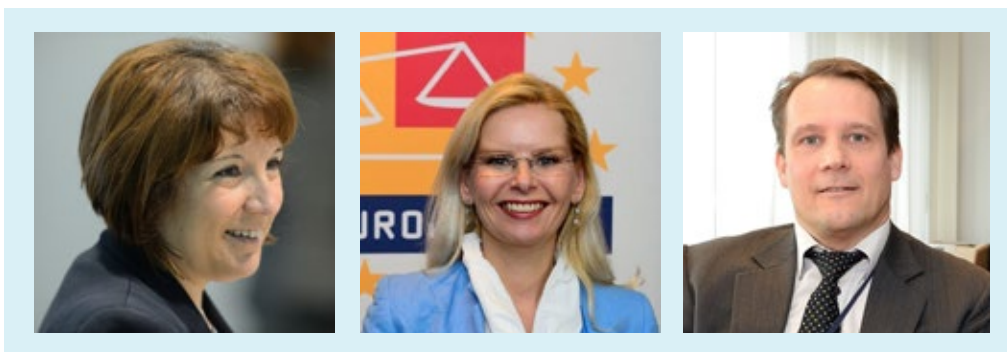
- ▶ Gezamenlijk Eurojust/EJN-document, *Assistance in International Cooperation in Criminal Matters for Practitioners: EJN and Eurojust, 'What can we do for you?'*, werd vertaald naar alle officiële EU-talen en beschikbaar op beide websites;
- ▶ Eurojust en EJN coördineerden hun interne actieplannen als een opvolging van de aanbevelingen uit de zesde ronde van wederzijdse evaluaties;
- ▶ Europol heeft 99 coördinatievergaderingen en vijf coördinatiecentra bijgewoond en was bij 34 Eurojust-zaken betrokken;
- ▶ Formele samenwerkingsverbanden met 24 van de 29 Europol aanspreekpunten en actieve deelname aan de ontwikkeling van het OAP 2016;
- ▶ OLAF nam deel aan vijf coördinatievergaderingen en werkte samen met Eurojust aan 20 zaken; het eerste GOT met deelname van OLAF.

Samenwerking met derde Landen

- ▶ Meer betrokkenheid van derde Landen in Eurojust-zaken, coördinatievergaderingen, coördinatiecentra en GOT's;
- ▶ De detachering van een verbindingsmagistraat voor Zwitserland bij Eurojust;
- ▶ Onderhandelingen afgerond voor samenwerkingsovereenkomsten met Oekraïne en Montenegro;
- ▶ Eurojust-netwerk van contactpunten uitgebreid tot 39 derde Landen;
- ▶ Seminarie over de *Toepassing van de Wederzijdse Juridische Bijstand en Uitleveringsovereenkomsten tussen de Europese Unie en de VS*;
- ▶ Eurojust besprak verder de rol en het juridisch statuut van de Eurojust-verbindingsmagistraten in derde Landen, met inbegrip van criteria voor de selectie van derde Landen voor hun detachering; Eurojust zette het werk aan de technische zijde verder in de richting van de aanname, in consultatie met de Europese Commissie, van het implementeren van regelingen in overeenstemming met artikel 27a(4) van het Besluit van de Raad over Eurojust;
- ▶ Eurojust ondersteunt verscheidene projecten in de Westelijke Balkan.

Bedankt en tot ziens

We bedanken **Donatella Frendo Dimech**, voormalig Nationaal Lid voor *Malta*, **Ingrid Maschl-Clausen**, voormalig Nationaal Lid voor *Oostenrijk*, en **Harri Tiesmaa**, voormalig Nationaal Lid voor *Finland*, voor hun werk en waardevolle bijdrage aan Eurojust.

We bedanken eveneens **Teresa-Angela Camelio**, Eerste Assistent van het Nationale Lid voor *Italië*, en **Pietro Suchan**, Tweede Assistent van het Nationale Lid voor *Italië*, voor hun werk voor de Italiaanse Desk en hun waardevolle bijdrage aan Eurojust.

© Eurojust, 2016

Alle rechten voorbehouden. Niets van deze uitgave mag zonder toestemming van Eurojust in enige vorm of op enige wijze worden gereproduceerd of gebruikt, hetzij grafisch, elektronisch of mechanisch, met inbegrip van fotokopiëren, opnemen, op tape vastleggen en opslag- en zoeksystemen.

Met dank aan alle eenheden voor hun bijdrage.

Foto's: Barry Irvine, Jakov Minić (Eurojust); Shutterstock

ISBN: 978-92-9490-052-4

9 789294 900524

EUROJUST

Maanweg 174, 2516 AB Den Haag, Nederland

Tel.: +31 70 412 5000 - E-mail: info@eurojust.europa.eu - Website: www.eurojust.europa.eu